

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Μαΐου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 63

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5106

Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπε- δων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας και άλλες επείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή: ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε τρία (3) επίπεδα: 1) στην προστασία των υδάτων, των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος, 2) στη δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών αστικών περιοχών, στην καταστολή της αυθαίρετης δόμησης και την επίλυση συναφών χωροταξικών και πολεοδομικών ζητημάτων, και 3) στη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, και στην περαιτέρω προώθηση και τον εκσυγχρονισμό των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος αποτελεί:

- α) η σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» και η λειτουργία γνωμοδοτικής επιτροπής και τοπικών επιτροπών, για την προστασία και τη διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας,
- β) η ρύθμιση ζητημάτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης και η επικαιροποίηση της σύμβασης συντήρησης και λειτουργίας του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτεύουσας,
- γ) η δημιουργία Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων και η ρύθμιση της διαχείρισης, προστασίας και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών,
- δ) η επικαιροποίηση του πλαισίου λειτουργίας του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής,
- ε) η θεσμοθέτηση αστικής πολιτικής και σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας,
- στ) η σύσταση ενιαίου πλαισίου για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της αυθαίρετης δόμησης,
- ζ) η θέσπιση του Προγράμματος «Απόλλων» για τη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης ανά την Επικράτεια,
- η) ο εκσυγχρονισμός της διαδικασίας αδειοδότησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και η εγκατάσταση συστημάτων τη- λεποπτείας και τηλεδιαχείρισης,
- θ) η θεσμοθέτηση επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ, ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 3

Ίδρυση - μορφή

1. Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), με σκοπό την εποπτεία και την υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και Κινδύνου Πλημμύρας, του Στρατηγικού Σχεδίου Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας, τον συντονισμό και τη συνεχή επίβλεψη της εφαρμογής των μέτρων προστασίας και διαχείρισης των υδάτων, καθώς και τη χορήγηση αδειών χρήσης ύδατος. Για τις σχέσεις του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με την αλλοδαπή, η επωνυμία της Εταιρείας είναι «Thessaly Water Management Organization S.A.».

2. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα δίκτυα εγγείων βελτιώσεων, την οποία ασκεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα αντιπλημμυρικά έργα, την οποία ασκεί ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.

3. Η οργάνωση και η λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. δι- έπονται από τον παρόντα, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που διέπουν εταιρείες που ανήκουν, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή που επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται από αυτό. Οι παρεκκλίσεις αφορούν ιδίως τον ν.

3429/2005 (Α' 314) περί Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, τον ν. 4412/2016 (Α' 147) περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, πλην των ρητά οριζόμενων στον παρόντα εξαιρέσεων και τις διατάξεις που διέπουν τους φορείς που έχουν ταξινομηθεί ως Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στους Φορείς αυτούς, με την επιφύλαξη του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί δημοσίου λογιστικού, καθώς και του ν. 4972/2022 (Α' 181), πλην των ρητά οριζόμενων στον παρόντα εξαιρέσεων.

4. Για τα θέματα που αφορούν στην ίδρυση και λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. εφαρμόζεται συμπληρωματικά και εφόσον δεν αντίκειται στον παρόντα, ο ν. 4548/2018 (Α' 104), περί αναμόρφωσης του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών.

Άρθρο 4

Καταστατικό

Το Καταστατικό του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) έχει ως εξής:

«Άρθρο πρώτο

Σκοπός της Εταιρείας

1. Σκοπός του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. είναι η εκπόνηση της στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, η εποπτεία και υλοποίηση των στρατηγικών σχεδίων, ο συντονισμός και η συνεχής επίβλεψη της εφαρμογής των μέτρων προστασίας και διαχείρισης, καθώς και η χορήγηση αδειών χρήσης ύδατος. Για την εκπλήρωση του σκοπού του, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.:

α) παρακολουθεί την ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων σύμφωνα με τον ν. 3199/2003 (Α' 280) περί προστασίας και διαχείρισης των υδάτων,

β) μεριμνά για την εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού, κατά παρέκκλιση του άρθρου 7 του ν. 3199/2003 και του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο πέμπτο του παρόντος και παρακολουθεί την εφαρμογή τους,

γ) χορηγεί άδειες χρήσεις ύδατος,

δ) μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικού Σχεδίου Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας (Master Plan), για τον έλεγχο και τη συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων, καθώς και για την ανάλυση κινδύνου και την προετοιμασία για την αντιμετώπιση καταστάσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων, όπως πλημμύρα, ξηρασία ή λειψυδρία,

ε) μεριμνά και εκτελεί τις αναγκαίες ενέργειες για τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τον έλεγχο, τη συντήρηση, τη διοίκηση και τη λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων και των δικτύων άρδευσης σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 του παρόντος και λειτουργεί ως πάροχος υπηρεσιών ύδατος κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α' 78),

στ) ενεργεί και μεριμνά για τη συγκέντρωση και παρακολούθηση του συνόλου των υδρολογικών και μετεωρολογικών δεδομένων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας.

2. Με την επιφύλαξη των όρων της σύμβασης της παρ. 3, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. μπορεί να:

α) συμμετέχει σε επιχειρήσεις οποιουδήποτε εταιρικού τύπου, των οποίων ο σκοπός συναρτάται με την υλοποίηση της παρ. 1,

β) συνάπτει συμβάσεις προς εξεύρεση οικονομικών πόρων, να αναθέτει σε τρίτους οποιοδήποτε έργο ή προμήθεια εξοπλισμού, να εποπτεύει και να συντονίζει τις απαιτούμενες εργασίες,

γ) διενεργεί επιστημονικές έρευνες και να καταρτίζει μελέτες,

δ) εκπονεί για λογαριασμό τρίτων, αντί αμοιβής, μελέτες οποιουδήποτε τύπου και σταδίου που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων και του κινδύνου πλημμύρας, υδρολογικές μελέτες, μελέτες που σχετίζονται με αποστραγγιστικά έργα, μελέτες άρδευσης, μελέτες οργάνωσης και διαχείρισης, επίβλεψη, ερευνητικά προγράμματα, καθώς και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης αντίστοιχων μελετών και έργων σε τρίτους, ε) συνάπτει κάθε είδους συμβάσεις, συμφωνίες, μνημόνια συνεργασίας και προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημόσιου τομέα ή με φυσικά και νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα,

στ) εισηγείται σχέδια νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων σχετικών με τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ζ) διασφαλίζει την εφαρμογή καλών πρακτικών στα θέματα αρμοδιότητάς του, διατυπώνοντας προτάσεις,

η) συνεργάζεται με αρμόδιους φορείς και οργανισμούς για θέματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του πληθυσμού,

θ) οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά σεμινάρια και δημοσιεύει πορίσματα και

ι) πράττει εν γένει καθετί απαραίτητο για την επίτευξη του σκοπού του.

3. Κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4972/2022 (Α' 181), ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. συνάπτει σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, στην οποία περιγράφονται το αντικείμενο, οι όροι παροχής της δημόσιας υπηρεσίας και η αποζημίωση, σύμφωνα με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Στην περίπτωση σύναψης σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με αντικείμενο την άρδευση και τα εγχειοβελτιωτικά έργα, το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται και από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4. Ο σχεδιασμός και η κατασκευή των έργων της περ. ε' της παρ. 1 δεν καταλαμβάνουν τα εγχειοβελτιωτικά έργα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, δυνάμει των π.δ. 77/2023 (Α' 130) και 82/2023 (Α' 139), καθώς και τα υδραυλικά έργα, εφόσον αυτά έχουν χαρακτηριστεί ως ειδικά και σημαντικά έργα εθνικού επιπέδου με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, μετά από αίτημα των αρμοδίων φορέων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 679/1977 (Α' 245).

Άρθρο δεύτερο

Έδρα και διάρκεια της Εταιρείας

1. Έδρα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ορίζεται ο Δήμος Λαρισαίων.

Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. διαθέτει παραρτήματα στον Βόλο, στα Τρίκαλα και στην Καρδίτσα. Μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής: Δ.Σ.) μπορεί να ιδρύονται παραρτήματα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. σε οποιαδήποτε πόλη του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας. Οι όροι λειτουργίας, καθώς και η έκταση και η φύση των εργασιών των παραρτημάτων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθορίζονται με την απόφαση του Δ.Σ. για την ίδρυσή τους ή με μεταγενέστερες αποφάσεις του.

2. Η διάρκεια του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. είναι αόριστη και αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο τρίτο

Μετοχικό κεφάλαιο - Μετοχές

Το μετοχικό κεφάλαιο του οργανισμού ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο ευρώ (1.000.000 €), καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο και ενσωματώνεται σε μια ονομαστική μετοχή ισόποσης αξίας, κυριότητας του ελληνικού δημοσίου. Τα ειδικότερα ζητήματα του παρόντος ρυθμίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 12 του παρόντος.

Άρθρο τέταρτο

Διοίκηση - Εκπροσώπηση - Επιτροπή Ελέγχου

1. Τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. διοικεί το Δ.Σ., το οποίο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξής του, είναι αρμόδιο για κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση, τη διαχείρισή του και την επιδίωξη του σκοπού του.

2. Το Δ.Σ. του φορέα αποτελείται από δεκατρία (13) τακτικά μέλη, ως εξής:

α) τον Πρόεδρο,

β) τον Αντιπρόεδρο,

γ) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο,

δ) τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο που είναι αποκλειστικά αρμόδιος για τα θέματα που υπάγονταν έως τη σύσταση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στην αρμοδιότητα των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Έγχειρες Βελτιώσεις και Διαχείριση Εδαφοϋδατικών Πόρων), και

ε) εννέα (9) μέλη.

3. Η θητεία του Δ.Σ. είναι τετραετής. Ειδικά η πρώτη θητεία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2028. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Δ.Σ. μπορούν να επαναδιορισθούν, για μία (1) ακόμα θητεία. Το Δ.Σ. συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με επιλογή του

Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου (όργανα διοίκησης) σύμφωνα με την παρ. 4. Ως προς τις πράξεις διορισμού των μελών, ισχύουν τα εξής: ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος διορίζονται από κοινού από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, ο Αντιπρόεδρος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος διορίζονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του διορίζεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του διορίζεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του διορίζεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του ορίζεται από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, δύο (2) μέλη μαζί με τα αναπληρωματικά τους διορίζονται από την Περιφέρεια Θεσσαλίας, δύο (2) μέλη μαζί με τα αναπληρωματικά τους διορίζονται από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Θεσσαλίας και ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του διορίζονται, είτε από την Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, είτε από το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, είτε από Διεπαγγελματικές Οργανώσεις Παραγωγών, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η συγκρότηση του πρώτου Δ.Σ. γίνεται εντός ενός (1) μήνα από την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της παρ. 4. Όσον αφορά τα μέλη του Δ.Σ. της παρ. 2:

α) ο Πρόεδρος αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο και β) ο Διευθύνων Σύμβουλος αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο.

4. Κατ' εφαρμογή των άρθρων 4 έως 10 του ν. 5062/ 2023 (Α' 183) για την επιλογή των οργάνων διοίκησης των νομικών προσώπων της Ομάδας Β της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5062/2023, επιλέγονται ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος του Οργανισμού και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, ενώ, στη συνέχεια, παρέχεται σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της. Η ίδια Επιτροπή μπορεί να καλεί σε ακρόαση τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 5062/2023, ως επο- πτεύον Υπουργείο νοούνται από κοινού το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Ως αρμόδιο όργανο της παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 5062/2023 νοούνται κατά περίπτωση οι Υπουργοί της παρ. 3.

5. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος παύονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 5062/2023.

6. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας μέλους του Δ.Σ. για οποιονδήποτε λόγο, πλην του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου, η αντικατάστασή του γίνεται με διαδικασία ίδια με αυτή του διορισμού του, με υπόλοιπο θητείας ίσο με του μέλους που αντικαθίσταται. Μέχρι την αντικατάσταση ελλειπόντων μελών, το Δ.Σ. εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα, εφόσον ο αριθμός των μελών του είναι επτά (7), τουλάχιστον, και σε κάθε περίπτωση για διάστημα όχι μεγαλύτερο των εννέα (9) μηνών.

7. α) Το Δ.Σ. συνεδριάζει όποτε αυτό είναι αναγκαίο και τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Το Δ.Σ. συνεδριάζει εγκύρως εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο ή διαδικτυακά με τηλεδιάσκεψη. Το Δ.Σ. συγκαλείται από τον Πρόεδρο με έγγραφη πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη του Δ.Σ. δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες μέρες πριν από τη συνεδρίαση και πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση αν η συνεδρίαση πρόκειται να διεξαχθεί εκτός της έδρας της εταιρείας. Στην πρόσκληση περιλαμβάνονται ο τόπος, η ημέρα και ώρα, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τα οποία αναγράφονται με σαφήνεια, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνον εφόσον παρίστανται όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.

β) Το Δ.Σ., με απόφασή του, μπορεί να ορίσει τακτή μέρα και ώρα συνεδρίασης, οπότε παραλείπεται η σύγκληση με έγγραφη πρόσκληση.

γ) Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. συγκαλεί το Συμβούλιο όταν το απαιτεί το συμφέρον του φορέα ή μετά από έγγραφη αίτηση τουλάχιστον τριών (3) μελών του Δ.Σ. προς αυτόν. Από την υποβολή της αίτησης ο Πρόεδρος συγκαλεί το Δ.Σ. μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών. Αν αρνηθεί να συγκαλέσει το Δ.Σ. μέσα στην παραπάνω προθεσμία ή σε περίπτωση εκπρόθεσμης σύγκλησής του, επιτρέπεται στα μέλη που υπέβαλαν την αίτηση, να συγκαλέσουν αυτά το Δ.Σ., μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη λήξη του επταήμερου, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Δ.Σ.. Στην κατά τα ανωτέρω αίτησή τους, με ποινή απαραδέκτου, αναφέρονται με σαφήνεια τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί το Δ.Σ.. Το έργο του Δ.Σ. επικουρεί νομικός σύμβουλος, ο οποίος παρίσταται και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και εκφράζει τη γνώμη του σε τυχόν ερωτήσεις που του απευθύνονται, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

8. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται επτά (7), τουλάχιστον, μέλη του, μεταξύ των οποίων ο Δι- ευθύνων Σύμβουλος, και αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προεδρεύοντος. Χρέη γραμματέα του Δ.Σ. εκτελεί υπάλληλος του Ο.Δ.Υ.Θ.

Α.Ε. που ορίζεται από το Δ.Σ.. Τα πρακτικά υπογράφονται από τα παρόντα μέλη και τον γραμματέα. Αντίγραφο ή απόσπασμα των πρακτικών του Δ.Σ. επικυρώνεται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, ή τον Γραμματέα εφόσον ληφθεί για αυτό σχετική απόφαση του Δ.Σ.. Με απόφαση των εποπτευόντων Υπουργών, μετά από εισήγηση του Δ.Σ., μπορεί να ανατεθεί σε οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ., εκτός του Προέδρου, η άσκηση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων και να εξειδικεύονται οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες που του ανατίθενται σύμφωνα με το Καταστατικό και τον Εσωτερικό Κανονισμό.

9. Ως νόμιμος εκπρόσωπος του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., για την εκπροσώπησή του δικαστικά και εξώδικα και απέναντι σε κάθε αρχή ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο εμφανίζεται ο Διευθύνων Σύμβουλος του Δ.Σ..

Το Δ.Σ. μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπησή του σε ένα ή περισσότερα μέλη του, σε υπαλλήλους του οργανισμού ή άλλα εκτός οργανισμού τρίτα πρόσωπα, παρέχοντας σε αυτούς ειδική εξουσιοδότηση. Ειδικότερα, το Δ.Σ. μπορεί να παράσχει δικαίωμα υπογραφής σε μέλη του Δ.Σ., διευθυντές ή υπαλλήλους του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθορίζοντας το πλαίσιο, τους όρους, την έκταση και τα χρονικά όρια της εξουσίας τους.

10. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., απαγορεύεται να αποκτούν τις ιδιότητες του Προέδρου, Αντιπροέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου ή μέλους Δ.Σ. άλλης εταιρείας που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4972/2022 (Α' 181).

11. Τα απαιτούμενα προσόντα διορισμού για τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., πλην του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, είναι τα κάτωθι:

α) Πτυχίο ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμος ή ισότιμος τίτλος αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής,

β) πενταετής τουλάχιστον εργασιακή εμπειρία στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.

Επιπρόσθετα, ένα (1) τουλάχιστον εκ των λοιπών μελών του Δ.Σ. έχει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στην ελεγκτική ή λογιστική ή σε άλλον τομέα των οικονομικών επιστημών.

12. Δεν μπορούν να διοριστούν μέλη Δ.Σ. όσοι δεν μπορούν να διορισθούν ως δημόσιοι υπάλληλοι κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α' 26).

13. Μέλος του Δ.Σ., του οποίου ο διορισμός έγινε κατά παράβαση του παρόντος, παύεται αμέσως μόλις η παράβαση αυτή γίνει αντιληπτή.

14. Στον Κανονισμό Λειτουργίας της παρ. 16 δύνανται να προβλέπονται περαιτέρω προϋποθέσεις και προσόντα διορισμού των μελών του Δ.Σ., αν δεν αντίκεινται σε άλλες διατάξεις.

15. Για την επιλογή και τον διορισμό των μελών του Δ.Σ. τηρείται η επαρκής εκπροσώπηση ανά φύλο σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των μελών του Δ.Σ.. Σε περίπτωση κλάσματος, το ποσοστό αυτό στρογγυλοποιείται στο προηγούμενο ακέραιο.

16. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Δ.Σ.. Στον Κανονισμό Λειτουργίας καθορίζονται υποχρεωτικά:

α) οι αρμοδιότητες των εκτελεστικών, μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.,

β) οι αρμοδιότητες του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, και

γ) οι υποχρεώσεις που απορρέουν σχετικά με τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251).

17. Το Δ.Σ. συλλογικά αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητά του, την εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και των επιτροπών του σε σχέση με το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο του άρθρου έκτου και τους τεθέντες στόχους του σχεδίου δράσης του άρθρου εβδόμου. Το πόρισμα της αξιολόγησης υποβάλλεται στους Υπουργούς Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

18. Στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. συστήνεται επιτροπή ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4972/2022.

19. Ως Γενική Συνέλευση νοούνται οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο πέμπτο

Έσοδα

1. Τα έσοδα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. προέρχονται από:

- α) αμοιβές και διαχειριστικές αμοιβές για τις υπηρεσίες που προσφέρει,
- β) ετήσια επιχορήγηση εκ του κρατικού προϋπολογισμού,
- γ) προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλους ενωσιακούς πόρους στο πλαίσιο του σκοπού του ή, αντι-στοίχως, πόρους διεθνών οργανισμών,
- δ) δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες,
- ε) την εκμετάλλευση της περιουσίας του,
- στ) ανταποδοτικές εισφορές, πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις, τέλη, πόρους του άρθρου 15 του ν.δ. 3881/1958 (Α' 181),
- ζ) περιβαλλοντικά τέλη της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α' 78),
- η) την εκμίσθωση ή παραχώρηση χώρων ή εγκαταστάσεων, και
- θ) οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή κατά την άσκηση δραστηριότητας εντός του πεδίου των σκοπών του.

2. Τα ετήσια κέρδη δεν διανέμονται, αλλά προστίθενται σε αποθεματικό, η διαχείριση του οποίου γίνεται σύμφωνα με σχετική απόφαση του Δ.Σ. για την εκπλήρωση των σκοπών του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

3. Με την κοινή απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 12 ορίζονται τα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο έκτο

Οικονομική διαχείριση - Στρατηγικό

και επιχειρησιακό σχέδιο

1. Η διαχειριστική χρήση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος.
2. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. εγκρίνονται από το Δ.Σ..
3. Με απόφαση του Δ.Σ. είναι δυνατή η ανακατανομή των κονδυλίων του προϋπολογισμού. Για την αύξηση του προϋπολογισμού απαιτείται έγκριση του συνολικού προϋπολογισμού.
4. Η διαδικασία διενέργειας των δαπανών, η οργάνωση και η λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οικονομική διαχείριση του φορέα ρυθμίζονται με κανονισμούς που καταρτίζονται από το Δ.Σ..
5. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζει και υποβάλλει, με απόφαση του Δ.Σ., προς έγκριση στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το στρατηγικό και επιχειρησιακό του σχέδιο, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο προσδιορίζει συγκεκριμένες κατευθύνσεις βελτίωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων με άμεσα εφαρμόσιμα κριτήρια και περιλαμβάνει δείκτες αποδοτικότητας και ποιότητας για την εξυπηρέτηση του πολίτη. Σε κάθε στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο περιέχεται ειδική αναφορά και τεκμηριώνονται η ανάγκη πρόσληψης προσωπικού, το προϋπολογιζόμενο κόστος αυτής και ο τρόπος κάλυψής του. Το εγκεκριμένο στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο κοινοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και στις Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
6. Το στρατηγικό σχέδιο είναι πενταετές, καταρτίζεται σύμφωνα με τους εκάστοτε δημοσιονομικούς στόχους του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.) και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται μετά από την ψήφιση του Μ.Π.Δ.Σ., καθορίζει τους μακροπρόθεσμους βασικούς στόχους για την εκπλήρωση των σκοπών του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., τις μεθόδους πραγματοποίησής τους, τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους και του τρόπου χρηματοδότησης των επιμέρους δράσεων, καθώς και τη διασύνδεσή του με

τα αντίστοιχα τομεακά σχέδια των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. Το στρατηγικό σχέδιο εξειδικεύεται σε επιμέρους ετήσια επιχειρησιακά σχέδια για την υλοποίησή του κατά την κυλιόμενη περίοδο των τεσσάρων (4) ετών της περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στα οποία εξειδικεύονται οι ετήσιοι δημοσιονομικοί στόχοι, όπως αυτοί αποτυπώνονται στον εγκεκριμένο ετήσιο προϋπολογισμό της εταιρείας και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και περιγράφονται οι δράσεις κάθε υπηρεσιακής ή επιχειρησιακής μονάδας, διεύθυνσης ή τομέα, για κάθε διαχειριστική περίοδο και συνολικά για όλη τη διάρκειά του. Ειδικότερα, το επιχειρησιακό σχέδιο για κάθε ένα από τα έτη διάρκειας του στρατηγικού σχεδίου περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4972/2022 (Α' 181).

Άρθρο έβδομο

Σχέδιο δράσης και αξιολόγηση οργάνων διοίκησης

1. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζει, με απόφαση του Δ.Σ., σχέδιο δράσης το οποίο υποβάλλεται στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 του ν. 5062/2023 (Α' 183).

2. Μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης της παρ. 1, ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος υπογράφουν Συμβόλαιο Απόδοσης με τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 12 του ν. 5062/2023. Αν δεν επιτύχουν τους τεθέντες στόχους, είναι δυνατή η άμεση λήξη της θητείας τους αζημίως, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου τέταρτου.

Άρθρο όγδοο

Οικονομικός έλεγχος, εποπτεία και κυρώσεις

1. Η οικονομική διαχείριση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. υπόκειται σε ετήσιο έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές του ν. 4449/2017 (Α' 7), οι οποίοι υποβάλλουν την έκθεσή τους στο Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Η οικονομική εποπτεία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων των μελών του Δ.Σ., δύνανται να επιβάλλονται μέτρα και κυρώσεις σε βάρος τους ή σε βάρος του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4972/2022 (Α' 181).

Άρθρο ένατο

Απαλλαγές - Ατέλειες

1. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. απαλλάσσεται από κάθε δημοτικό, κοινοτικό ή υπέρ τρίτου τέλος.

2. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. απαλλάσσεται επίσης από την υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου και τελών και απολαύει όλων των δικονομικών και άλλων προνομίων και ατελειών του Δημοσίου.

Άρθρο δέκατο

Ευθύνη - Αμοιβή Συμβούλων

1. Τα μέλη του Δ.Σ. δεν υπέχουν ατομική ευθύνη απέναντι σε τρίτους, εξαιρουμένου του Ελληνικού Δημοσίου, για τις υποχρεώσεις της Εταιρείας, που προκύπτουν από τη διαχείρισή τους.

2. Τα μέλη του Δ.Σ. ευθύνονται απέναντι στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. για κάθε πταίσμα τους κατά τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων.

3. Τα μέλη του Δ.Σ. λαμβάνουν αμοιβή, η οποία καθορίζεται με την απόφαση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 12. Το ύψος της αμοιβής του πρώτου εδαφίου και των εν γένει αποδοχών των μελών του Δ.Σ. δεν δύναται να υπερβαίνει τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, κατά την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176) με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος.

4. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος δύνανται να λάβουν κίνητρο επίτευξης στόχων, εφόσον έχουν εκπληρωθεί οι ποιοτικοί και ποσοτικοί στόχοι του προηγούμενου έτους που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο σχέδιο δράσης του φορέα. Το ύψος του κινήτρου επίτευξης στόχων δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά έτος, το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ετήσιου βασικού μισθού και

υπόκειται στις ασφαλιστικές εισφορές και τις λοιπές κρατήσεις των πρόσθετων αποδοχών.

5. Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των ετήσιων τακτικών αποδοχών και του κινήτρου επίτευξης στόχων της παρ. 4, αναγόμενο σε δωδεκάμηνη βάση, δεν μπορεί μηνιαίως να υπερβαίνει: α) για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο το ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των αποδοχών και των επιδομάτων του Προέδρου του Αρείου Πάγου κατά την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176), και β) για τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των αποδοχών και των επιδομάτων του Προέδρου του Αρείου Πάγου κατά την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015.

6. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, από την ημερομηνία διορισμού τους διατηρούν το καθεστώς ασφάλισης κύριας και επικουρικής ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης και εφάπαξ παροχής, στο οποίο υπάγονταν πριν από τον διορισμό τους, κατ' εφαρμογή των παρ. 1 έως 5 του άρθρου 5Α του ν. 4387/2016 (Α' 85).

Εάν η παρακράτηση και η καταβολή των σχετικών εισφορών εργοδότη και εργαζομένου λάβουν χώρα εντός έξι (6) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 3 του παρόντος, δεν επιβάλλονται πρόσθετα τέλη, πρόστιμα, προσαυξήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις.

Άρθρο ενδέκατο

Πλήρωση θέσεων προσωπικού και αμοιβές - Εσωτερική λειτουργία

1. Η πλήρωση των θέσεων τακτικού προσωπικού, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) και προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4972/2022 (Α' 181). Οι αμοιβές του προσωπικού καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Κατ' εξαίρεση του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133) εγκρίνονται τριάντα (30) θέσεις προσωπικού με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οι οποίες αφαιρούνται αντίστοιχα από τον προγραμματισμό προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το έτος 2024.

2. Η πλήρωση θέσεων γενικών διευθυντών πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 4972/2022. Ο γενικός διευθυντής προσλαμβάνεται με

σύμβαση ορισμένου χρόνου τριετούς διάρκειας, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μέχρι δύο (2) φορές, κατόπιν αξιολόγησής του από το Δ.Σ..

3. Για την πρόσληψη του προσωπικού εκδίδεται προκήρυξη από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2. Η διαδικασία πρόσληψης πραγματοποιείται υπό την εποπτεία του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.).

Στον φορέα προσλαμβάνονται τέσσερις (4) νομικοί σύμβουλοι, καθώς και τουλάχιστον ένας (1) εσωτερικός ελεγκτής, με σχέση έμμισθης εντολής, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019.

Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σε σχέση με τη διαδικασία πρόσληψης του παρόντος.

4. Επιτρέπεται, κατόπιν αίτησης του εργαζομένου, η απόσπαση στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. τακτικού μόνιμου προσωπικού ή προσωπικού που υπηρετεί με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) εξαιρουμένου του προσωπικού που υπηρετεί στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών που μπορεί να παραταθεί για δύο (2) φορές.

Σε όλες τις ως άνω περιπτώσεις οι αποσπώμενοι στον οργανισμό λαμβάνουν από αυτόν το σύνολο των αποδοχών τους, οι οποίες υπολογίζονται αποκλειστικά σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου για τον φορέα προέλευσης, ο δε χρόνος της απόσπασής τους λογίζεται ως χρόνος στην οργανική τους θέση.

5. Το προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. δύναται να αποσπάται ή να μετατάσσεται με την ίδια σχέση εργασίας σε Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, καθώς και σε εταιρείες της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4972/2022, σύμφωνα με τον ν. 4440/2016 (Α' 224).

6. Με την κοινή απόφαση της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 12 ορίζονται τα σχετικά με την υπερωριακή εργασία των εργαζομένων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με την επιφύλαξη του ύψους της αποζημίωσης, η οποία ρυθμίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

7. Ο ν. 4940/2022 (Α' 112) εφαρμόζεται αναλογικά στη μεθοδολογία επίτευξης στόχων που ορίζεται με την κοινή απόφαση της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 12. Το ύψος του κινήτρου επίτευξης στόχων δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά έτος, το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ετήσιου βασικού

μισθού και υπόκειται στις ασφαλιστικές εισφορές και τις λοιπές κρατήσεις των πρόσθετων αποδοχών.

8. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζεται πίνακας με τα στοιχεία των υπαλλήλων που δικαιούνται κίνητρο επίτευξης στόχων και προσδιορίζεται το ποσό του κινήτρου για κάθε υπάλληλο.

Άρθρο δωδέκατο

Προγραμματικές συμβάσεις -

Μνημόνια συνεργασίας

1. Κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α., ιδίως για θέματα που αφορούν:

α) τη διαχείριση των υδάτων,

β) τη διαχείριση των πλημμυρών,

γ) την άρδευση,

δ) την αποστράγγιση,

ε) τη σύνταξη μελετών, την κατάρτιση σχεδίων και τη διεξαγωγή ερευνών για θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του σκοπού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.,

στ) τη χρηματοδότηση ή την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση υδάτων.

2. Για τον συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής της πολιτικής για θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του σκοπού του, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. δύναται να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με δημόσιους φορείς, καθώς και με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ιδίως με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, σωματεία, ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα.

Άρθρο δέκατο τρίτο

Διαδικασία σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου για την υλοποίηση των δράσεων του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

1. Για την υποστήριξη των δράσεων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στο πλαίσιο εκπλήρωσης του σκοπού του, καθώς και για ελέγχους και ερευνητικές και επικοινωνιακές δράσεις, ο οργανισμός δύναται να απασχολεί εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό ή εμπειρογνώμονες με σύμβαση μίσθωσης έργου.

2. Για τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 1, για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α) Αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθώς και στο Πρόγραμμα «Διαύγεια», πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με προθεσμία τουλάχιστον δέκα (10) ημερών για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προσδιορίζονται το συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασης μίσθωσης έργου σε σχέση με το αντικείμενο και τη δράση την οποία αφορά η σύμβαση, η διάρκεια της σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα δύο (2) έτη, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, το ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγκεκριμένης δράσης, το τίμημα της σύμβασης και ο τρόπος καταβολής του, τα προσόντα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και τα κριτήρια επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης για την επιλογή του εξειδικευμένου επιστημονικού ή άλλου προσωπικού ή των εμπειρογνομόνων.

β) Για την αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται, έπειτα από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης, συγκροτείται ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, με μέλη που ορίζονται, έπειτα από σχετική απόφαση του Δ.Σ.. Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να καλεί σε ατομική συνέντευξη τους υποψηφίους, βάσει των τυπικών κριτηρίων που θεσπίστηκαν στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και εν συνεχεία συντάσσει και διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό αξιολόγησης το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Δ.Σ..

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147), το εξειδικευμένο προσωπικό που απασχολείται σύμφωνα με την παρ. 1, δύναται να συμμετέχει σε επιτροπές διαγωνισμών, καθώς και σε κλιμάκια διενέργειας ελέγχων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.. Στην περίπτωση αυτή, στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της περ. α) της παρ. 2 συμπεριλαμβάνεται αναφορά στις επαγγελματικές ιδιότητες, σχέσεις ή

συνθήκες που δημιουργούν ασυμβίβαστο στους ενδι- αφερόμενους για τη σύναψη σύμβασης, και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία προϋπόθεση για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με το προσωπικό που απασχολείται με τις συμβάσεις αυτές.

Άρθρο δέκατο τέταρτο

Εσωτερικοί Κανονισμοί - Εσωτερικός έλεγχος

1. Με την κοινή απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την εσωτερική λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και εγκρίνε- ται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας που καταρτίζεται από τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), με τον οποίο καθορίζονται ζητήματα σχετικά με τη εταιρική διακυβέρνηση και την ορθή λειτουργία του, ιδίως:

α) η διάρθρωση των υπηρεσιών, τα αντικείμενά τους, καθώς και η σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη Διοίκηση,

β) οι θέσεις προσωπικού, κατανεμημένες σε εκπαιδευτικές βαθμίδες, κλάδους και ειδικότητες,

γ) τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, δηλαδή, κατ' ελάχιστον της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου της παρ. 3, διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης, καθώς και η πολιτική και η διαδικασία για τη διενέργεια περιοδικής αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου,

δ) οι διαδικασίες αξιολόγησης της απόδοσης των διευθυντικών στελεχών,

ε) ο Κανονισμός Προσωπικού, ο οποίος, πέραν των θεμάτων που ορίζονται από την εργατική νομοθεσία, ορίζει, με την επιφύλαξη του άρθρου ενδέκατου, ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τα προσόντα για την πρόσληψη του προσωπικού, τις άδειες, το ωράριο, τη δυνατότητα μετακινήσεων προσωπικού εντός του φορέα, το σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού, τη διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής προϊσταμένων, καθώς και τις πειθαρχικές διαδικασίες και ποινές που διέπουν το προσωπικό του φορέα. Στον ίδιο κανονισμό μπορεί να προβλέπεται και σύστημα προαγωγών του προσωπικού,

στ) η πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με κριτήρια περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εταιρικής διακυβέρνησης («Environmental Social Governance - ESG»),

ζ) οι πολιτικές και οι κανόνες ηθικής και δεοντολογίας για τη λειτουργία των οργάνων διοίκησης και του προσωπικού,

η) οι πολιτικές και διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων, φαινομένων διαφθοράς και κινδύνων ακεραιότητας, καθώς και γνωστοποίησης δυνητικών ή πραγματικών τέτοιων καταστάσεων,

θ) η πολιτική ηλεκτρονικής παρακολούθησης και ηλεκτρονικού ελέγχου των πληρωμών, χρεώσεων ή συναλλαγών, για την πρόληψη των καταχρηστικών πληρωμών, χρεώσεων ή συναλλαγών,

ι) η σχεδίαση, οργάνωση και δράση του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς, για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών, όπως για φυσικές καταστροφές και τεχνολογικά ατυχήματα.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

2. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. που λαμβάνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων του ν. 4912/2022 (Α' 59) εγκρίνεται κατά παρέκκλιση του ν. 4412/2016 (Α' 147) και υπό την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας, Κανονισμός Προμηθειών με τον οποίο καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων και μισθώσεων. Ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προμηθειών της εταιρείας δημοσιεύεται στο τεύχος ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην εταιρική ιστοσελίδα.

3. Στην περίπτωση της κατασκευής, διαχείρισης και λειτουργίας εγγειοβελτιωτικών έργων, ο Κανονισμός Προμηθειών της παρ. 2 συντάσσεται σύμφωνα με τον ν. 4412/2016.

4. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. αναπτύσσει και υιοθετεί Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και συστήνει Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου κατ' αναλογία προς τα άρθρα 16 και 17 του ν. 4972/2022 (Α' 181). Όπου στα εν λόγω άρθρα αναφέρεται η Γενική

Συνέλευση, νοούνται οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο δέκατο πέμπτο

Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας της Θεσσαλίας

Το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (Σ.Δ.Λ.Α.Π.) και το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (Σ.Δ.Κ.Π.) Θεσσαλίας εκπονούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

Ειδικότερα:

1. Ως προς το Σ.Δ.Λ.Α.Π. Θεσσαλίας:

α) Για το σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί ως αναθέτουσα αρχή εκ μέρους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3199/2003 (Α' 280).

β) Το Σ.Δ.Λ.Α.Π. Θεσσαλίας είναι σύμφωνο με τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα του άρθρου 6Α του ν. 3199/2003 και ως προς το περιεχόμενό του εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 3199/2003.

γ) Ο Ο.Δ.Υ.Θ. μεριμνά για την ανάρτησή του Σ.Δ.Λ.Α.Π. σε δημόσια διαβούλευση, η οποία διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

2. Ως προς το Σ.Δ.Κ.Π. Θεσσαλίας, ανατίθεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε η διενέργεια όσων προβλέπονται στα άρθρα

4 έως 9 της υπό στοιχεία 31822/1542/Ε103/20.7.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη (Β' 1108), όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και η κατάρτιση ετήσιων εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή της ως άνω κοινής απόφασης.

Άρθρο δέκατο έκτο

Έλεγχος - συστάσεις - πρόστιμα

1. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. παρακολουθεί και εποπτεύει τη διατήρηση σε καλή κατάσταση και την απρόσκοπτη λειτουργία των αντιπλημμυρικών και των αποστραγγιστικών δικτύων και λοιπών έργων υποδομής, καθώς και του δικτύου άρδευσης στο σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας. Για τον σκοπό αυτό διενεργεί ελέγχους, προβαίνει σε συστάσεις συμμόρφωσης και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εντός εύλογης προθεσμίας, επιβάλλει πρόστιμα στους παραβάτες.

2. Με την κοινή απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος. Για τον προσδιορισμό και το ύψος των προστίμων λαμβάνονται υπόψη:

α) η σοβαρότητα, η συχνότητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) προηγούμενες παραβάσεις,

γ) ο βαθμός συνεργασίας των παραβατών με τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., κατά το στάδιο ελέγχου,

δ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από τους παραβάτες, προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης.

Στην ίδια απόφαση δύνανται να εξειδικεύονται η μεθοδολογία και τα επιμέρους κριτήρια των προστίμων.»

Άρθρο 5

Επιτροπές Διαβούλευσης

1. Σε κάθε περιοχή αρμοδιότητας των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων δύναται να συστήνεται τοπική γνωμοδοτική επιτροπή. Κάθε τοπική επιτροπή απαρτίζεται από έξι (6) μέλη και ειδικότερα από: α) τρία (3) μέλη που υποδεικνύονται από τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) και β) τρία (3) μέλη, που αποτελούν εκπροσώπους των αγροτικών συνεταιρισμών της περιοχής. Έργο κάθε τοπικής γνωμοδοτικής επιτροπής αποτελεί ο εντοπισμός και η επίλυση των τοπικών καθημερινών θεμάτων αναφορικά με τη διαχείριση των υδατικών πόρων στην περιοχή της χωρικής της αρμοδιότητας.

2. Συστήνεται μη αμειβόμενη κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή, με έδρα τον Δήμο Λαρισαίων για τη διαβούλευση επί θεμάτων προστασίας και διαχείρισης των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, κατά παρέκκλιση των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας του άρθρου 6 του ν. 3199/2003 (Α' 280).

3. Η Επιτροπή της παρ. 2 αποτελείται από:

- α) τον Πρόεδρο του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), ως πρόεδρο,
- β) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.,
- γ) δύο (2) εκπροσώπους της Περιφέρειας Θεσσαλίας, δ) τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- ζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- η) έναν (1) εκπρόσωπο του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής,
- θ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Υδάτων Θεσσαλίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας,
- ι) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικών Υποθέσεων Θεσσαλίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας,
- ια) τρεις (3) εκπροσώπους της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Θεσσαλίας, εκ των οποίων ένας (1) επιλέγεται από τις Δημοτικές Υπηρεσίες Ύδρευσης - Αποχέτευσης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας,
- ιβ) έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας,
- ιγ) έναν (1) εκπρόσωπο του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας,
- ιδ) έναν (1) εκπρόσωπο οικολογικών οργανώσεων, ο οποίος υποδεικνύεται από αυτές κατόπιν πρόσκλησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως ειδικότερα ορίζεται στην απόφαση της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 12, άλλως, ορίζεται απευθείας από τον ως άνω Υπουργό,
- ιε) δύο (2) εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος,

ιστ) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, που μέλη της δραστηριοποιούνται εντός των ορίων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Η Επιτροπή Διαβούλευσης συγκροτείται με την κοινή απόφαση της περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 12.

4. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύνανται να συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατόπιν πρόσκλησης από τον πρόεδρο της επιτροπής, εκπρόσωποι φορέων, οργανώσεων, ερευνητικών ινστιτούτων, πανεπιστημίων, καθώς και εμπειρογνώμονες.

5. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για το στρατηγικό σχέδιο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

6. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. μπορεί να ζητά τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαβούλευσης, για θέματα που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

7. Εάν κάποιος φορέας δεν προτείνει εκπρόσωπο εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Επιτροπή συγκροτείται με τα υπόλοιπα μέλη της, εφόσον αυτά είναι άνω των δέκα (10). Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται τα μέλη της Επιτροπής. Η Επιτροπή συγκαλείται κάθε τρεις (3) μήνες με μέριμνα του προέδρου της ή εκτάκτως, εφόσον το ζητήσει ο Πρόεδρος της επιτροπής ή το ένα τρίτο (1/3) των μελών.

Άρθρο 6

Κατάργηση Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στη Θεσσαλία και υπαγωγή τους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

1. Κάθε Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) στη Θεσσαλία, έπειτα από την ολοκλήρωση του διαχειριστικού του ελέγχου από ορκωτό λογιστή, καταργείται, και ο Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) καθίσταται καθολικός διάδοχός του, με την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 12.

Η ανωτέρω διαδικασία ολοκληρώνεται το αργότερο εντός ενός (1) έτους από την τοποθέτηση Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., με την επιφύλαξη της κοινής απόφασης της παρ. 16 του άρθρου 12.

2. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ασκεί το σύνολο των αρμοδιοτήτων των Ο.Ε.Β. του άρθρου 14 του ν. 3881/1958 (Α' 181) και, για τον σκοπό αυτό, διαθέτει τους πόρους

του άρθρου 15 του ίδιου νόμου. Όπου στον ν. 3881/1958 αναφέρονται οι Ο.Ε.Β., για το υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας, νοείται ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

3. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ασκεί το σύνολο των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι Περιφέρειες για θέματα εγγειοβελτιωτικών έργων και Ο.Ε.Β. με βάση:

- α) τις υπ' αρ. 4, 5, 6, 7, 8 αρμοδιότητες της περ. α) του τομέα Β της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α' 87),
- β) την υπ' αρ. 15 αρμοδιότητα της περ. β) του τομέα Β της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 και σύμφωνα με την υπ' αρ. 3252/99092/22.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3452).

4. Τα πλεονάσματα κάθε Ο.Ε.Β. χρησιμοποιούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. αποκλειστικά για τον έλεγχο, τη συντήρηση και τη λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων και του δικτύου άρδευσης ευθύνης του συγκεκριμένου Ο.Ε.Β.. Η ανάληψη ή η συνέχιση τυχόν εκτελούμενων χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων ή υπηρεσιών από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς συνεχίζουν να υλοποιούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., υπό καθεστώς καθολικής διαδοχής ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί. Στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα αυτά συμπεριλαμβάνονται και όσα απορρέουν από συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ανανεώνονται από τον καθολικό διάδοχο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4765/2021 (Α' 28).

5. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου που απασχολούνταν στους Ο.Ε.Β., το οποίο καθίσταται προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και κατατάσσεται σε αντίστοιχες με αυτές που ήδη κατείχαν, ανά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα, οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες συστήνονται αυτοδικαίως, με βάση τα τυπικά τους προσόντα. Για τις θέσεις αυτές εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για διορισμό οργάνου, η οποία ισχύει από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 για όλες τις έννομες συνέπειες. Ο χρόνος προϋπηρεσίας των μεταφερόμενων υπαλλήλων αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες και η υπαλληλική τους κατάσταση διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α' 272). Σε περίπτωση λύσης ή με οποιονδήποτε τρόπο κατάργησης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., το προσωπικό, που συνδέεται με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, μεταφέρεται σε υπηρεσίες του Δημοσίου, με το ίδιο εργασιακό καθεστώς.

6. Η μισθοδοσία του μεταφερόμενου προσωπικού της παρ. 5 βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

7. Η τιμολογιακή πολιτική του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. διαμορφώνεται σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 3199/2003 (Α' 280) και διαφοροποιείται ανά εξυπηρετούμενη περιοχή λαμβάνοντας υπόψη την προέλευση του νερού, την τιμολογιακή πολιτική του Ο.Ε.Β. που εξυπηρετούσε την περιοχή και την ανάγκη κάλυψης των αντίστοιχων λειτουργικών δαπανών.

Άρθρο 7

Αποπληρωμή χρεών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων Θεσσαλίας προς επιχειρήσεις ηλεκτρισμού

1. Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» της παρ. 1 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 236), επιδοτείται μέρος των οφειλών των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, συνολικού ύψους έως οκτώ (8) εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό μεταφέρεται σε ειδικό καταπιστευτικό λογαριασμό («escrow account») του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και εμφανίζεται στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού με εγγραφή ισόποσων πιστώσεων καθ' ύψος στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Οι οφειλές κάθε απορροφούμενου Ο.Ε.Β. προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας επιδοτούνται σε ποσοστό έως εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των συνολικών οφειλών του για την εν λόγω αιτία.

3. Προϋποθέσεις για την αποδέσμευση χρηματικού ποσού από τον ειδικό καταπιστευτικό λογαριασμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τη μεταφορά του σε τραπεζικό λογαριασμό του παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας, προς εξόφληση έως εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της οφειλής του Ο.Ε.Β. αποτελούν: α) η ολοκλήρωση της διαδικασίας απορρόφησης του οικείου Ο.Ε.Β., β) η ολοκλήρωση της Έκθεσης Καταγραφής και Απογραφής της περιουσίας του οικείου Ο.Ε.Β., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 στην οποία αποτυπώνεται το ακριβές ποσό της ληξιπρόθεσμης οφειλής του Ο.Ε.Β. προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας μετά τη χρήση τυχόν ταμειακών διαθεσίμων του εν λόγω Ο.Ε.Β., και γ) ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του Διευθύνοντος Συμβούλου για τη μεταφορά του ποσού σε τραπεζικό λογαριασμό του παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 8

Διαδικασία είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών

- 1.** Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), η εξόφληση των οποίων εκκρεμεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών, βεβαιώνονται στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) κατοικίας ή έδρας του οφειλέτη, κατόπιν σχετικής εντολής του Διευθύνοντος Συμβούλου, και ακολούθως εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), συμπεριλαμβανομένου και του ποσοστού συμμετοχής του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στη δαπάνη για την είσπραξη των εν λόγω εσόδων από την εκάστοτε οικεία Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 98 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
- 2.** Η παράλειψη του Διευθύνοντος Συμβούλου να μεριμνήσει για την αποστολή του οικείου χρηματικού καταλόγου με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς βεβαίωση στις Δ.Ο.Υ. συνιστά παράβαση καθήκοντος του Διευθύνοντος Συμβούλου κατά την έννοια του άρθρου 259 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/19, Α' 95).

Άρθρο 9

Απόδοση του περιβαλλοντικού τέλους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

Οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α' 80) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας αποδίδουν το περιβαλλοντικό τέλος της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 υπέρ του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία σε ειδικό λογαριασμό του που συστήνεται για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 10

Μεταφορά της Διεύθυνσης Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

- 1.** Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, μεταφέρεται στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.),

ως σύνολο αρμοδιοτήτων, η Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, της περ. Γ' του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 (Α' 231).

2. Οι αρμοδιότητες της μεταφερόμενης Διεύθυνσης της παρ. 1, καθώς και τα εκτελούμενα χρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα έργων ή υπηρεσιών από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς συνεχίζουν να υλοποιούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., υπό καθεστώς καθολικής διαδοχής ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί. Στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα αυτά συμπεριλαμβάνονται και όσα απορρέουν από συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ανανεώνονται από τον καθολικό διάδοχο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4765/2021 (Α' 28).

3. Η Διεύθυνση της παρ. 1 που μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στελεχώνεται από το πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στη Διεύθυνση αυτή κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με την παρούσα. Το μόνιμο προσωπικό αποσπάται αυτοδικαίως με την έναρξη ισχύος του παρόντος στη μεταφερόμενη Διεύθυνση. Η απόσπαση αίρεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αν έχουν καλυφθεί οι υπηρεσιακές ανάγκες με πρόσληψη προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου αντίστοιχης κατηγορίας για την κάλυψη αναγκών της ίδιας Διεύθυνσης. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, που απασχολούνταν στη Διεύθυνση της παρ. 1, μεταφέρεται αυτοδικαίως με τη θέση που κατείχε και αποτελεί εφεξής προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου αντίστοιχα. Με διαπιστωτικές πράξεις του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντίστοιχα, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται, αφενός το μόνιμο προσωπικό το οποίο αποσπάται και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και αφετέρου η τοποθέτησή του.

4. Τα καθήκοντα των υπαλλήλων που αποσπώνται ή μεταφέρονται σύμφωνα με την παρ. 3 αντιστοιχούν προς εκείνα που ασκούσαν στη Διεύθυνση της παρ. 1. Για το προσωπικό που αποσπάται ή μεταφέρεται αυτοδικαίως εξακολουθούν να διατηρούνται, ως προσωπική διαφορά, οι πάσης φύσεως, επιπλέον μισθολογικές διαφορές και επιδόματα, που ελάμβαναν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ο χρόνος προϋπηρεσίας τους αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες και η υπαλληλική τους

κατάσταση διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α' 272).

5. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και με την επιφύλαξη της κοινής απόφασης της παρ. 12 του άρθρου 12 του παρόντος, καθορίζονται περαιτέρω οι διοικητικές λεπτομέρειες της μεταφοράς της Διεύθυνσης της περ. Γ' του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 και του αντίστοιχου προσωπικού, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, μεταθέσεων και κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα και εγκρίνονται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης οι αναγκαίες για την εφαρμογή των παρ. 1, 2 και 3 προβλέψεις στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. της παρ. 1 του άρθρου δέκατου τέταρτου.

6. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 12 του άρθρου 12, η μισθοδοσία του προσωπικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καλύπτεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας.

7. Σε περίπτωση λύσης ή με οποιονδήποτε τρόπο κατάργησης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., το προσωπικό της παρ. 1 επιστρέφει αυτοδικαίως στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας με το προηγούμενο καθεστώς.

Άρθρο 11

Μεταφορά της Διεύθυνσης Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία και κατάργηση Τμημάτων Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων

1. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μεταφέρεται στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), ως σύνολο αρμοδιοτήτων, η Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Κεντρικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, του άρθρου 25 της υπ' αρ. 15840/156612/4.10.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας για την έγκριση της υπ' αρ.

146/2018 απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, περί του Οργανισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Β' 4788).

2. Τα τμήματα Εποπτείας του Τ.Ο.Ε.Β. καταργούνται με την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαδοχής της παρ. 1 του άρθρου 6 για το σύνολο των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, ως προς την οποία εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Η Διεύθυνση της παρ. 1 που μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στελεχώνεται από το πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στη Διεύθυνση αυτή κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με την παρούσα. Το μόνιμο προσωπικό αποσπάται αυτοδικαίως με την έναρξη ισχύος του παρόντος στη μεταφερόμενη Διεύθυνση. Η απόσπαση αίρεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αν έχουν καλυφθεί οι υπηρεσιακές ανάγκες με πρόσληψη προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου αντίστοιχης κατηγορίας για την κάλυψη αναγκών της ίδιας Διεύθυνσης. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, που απασχολούνταν στη Διεύθυνση της παρ. 1, μεταφέρεται αυτοδικαίως με τη θέση που κατείχε και αποτελεί εφεξής προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου αντίστοιχα. Με διαπιστωτικές πράξεις του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντίστοιχα, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται, αφενός το μόνιμο προσωπικό το οποίο αποσπάται, και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και αφετέρου η τοποθέτησή του.

4. Τα καθήκοντα των υπαλλήλων που αποσπώνται ή μεταφέρονται σύμφωνα με την παρ. 3, αντιστοιχούν προς εκείνα που ασκούσαν στη Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τ.Ο.Ε.Β., με την επιφύλαξη της παρ. 2. Για το προσωπικό που αποσπάται ή μεταφέρεται αυτοδικαίως εξακολουθούν να διατηρούνται, ως προσωπική διαφορά, οι πάσης φύσεως, επιπλέον μισθολογικές διαφορές και επιδόματα, που ελάμβαναν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ο χρόνος προϋπηρεσίας τους αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες και η υπαλληλική τους κατάσταση διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α' 272).

5. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 12, τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης, των μεταθέσεων και των κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των κάθε είδους

δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα αναλαμβάνονται από την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

6. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και με την επιφύλαξη της κοινής απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 12, εγκρίνονται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, οι αναγκαίες για την εφαρμογή των παρ. 1, 3 και 4 προβλέψεις στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. της παρ. 1 του άρθρου δέκατου τέταρτου του Καταστατικού του.

7. Σε περίπτωση λύσης ή με οποιονδήποτε τρόπο κατάργησης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., το προσωπικό της παρ. 1 επιστρέφει αυτοδικαίως στην Περιφέρεια Θεσσαλίας με το προηγούμενο καθεστώς.

Άρθρο 12

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να αυξάνεται το κεφάλαιο του άρθρου τρίτου του Καταστατικού του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), να καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος της κάλυψης του ποσού της αύξησης, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικό με το μετοχικό κεφάλαιο.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται τα σχετικά με τους όρους, τις διαδικασίες και τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου πέμπτου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ιδίως όσον αφορά στην επιχορήγηση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. από τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα θέματα που σχετίζονται με την αμοιβή των μελών του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου δέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ..

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να προβλέπεται σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής, υπό τη μορφή κινήτρου επίτευξης στόχων, στη βάση των αποτελεσμάτων επί των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο σχέδιο δράσης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. για τον Πρόεδρο, τον

Αντιπρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλό του, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου δέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ..

4. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την απόσπαση των εργαζομένων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ..

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., προσδιορίζεται το ανώτατο όριο ωρών και ημερών, για τις οποίες χορηγείται αποζημίωση για την εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και τις εξαιρεσιμες ημέρες, καθώς και κάθε θέμα που σχετίζεται με την υπερωριακή εργασία των εργαζομένων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. της παρ. 6 του άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., με την επιφύλαξη του ύψους της αποζημίωσης.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., προβλέπεται η δυνατότητα να καταβάλλεται κίνητρο επίτευξης στόχων στους υπαλλήλους του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., στη βάση των αποτελεσμάτων επί των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο δράσης και ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα της παρ. 7 του άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ..

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., διαπιστώνεται η επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο δράσης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την εσωτερική

λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο δέκατο τέταρτο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα ελέγχου, όπως ο τρόπος διεξαγωγής του, η διαδικασία επιβολής και το ύψος του προστίμου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα με το άρθρο δέκατο έκτο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ.. Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου συμπράττει και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αν σε αυτή θίγονται ζητήματα αναφορικά με την άρδευση και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.

7. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται να τροποποιείται ο τρόπος συγκρότησης της γνωμοδοτικής επιτροπής που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 5. Με όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται ο τρόπος λειτουργίας, εκπροσώπησης και λήψης αποφάσεων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με την κεντρική γνωμοδοτική Επιτροπή Διαβούλευσης του άρθρου 5.

β) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία της πρόσκλησης της περ. ιδ) της παρ. 3 του άρθρου 5, της επιλογής και του ορισμού εκπροσώπου των οικολογικών οργανώσεων στην κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της ανωτέρω περίπτωσης.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται ο τρόπος λειτουργίας, εκπροσώπησης και λήψης αποφάσεων εκάστης τοπικής επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 5, η συνεργασία της με την κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή διαβούλευσης της παρ. 2 του άρθρου 5, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται περαιτέρω οι λεπτομέρειες της μεταφοράς του προσωπικού των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, η μεταφορά πιστώσεων στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. για την κάλυψη της μισθοδοσίας του και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 6.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών

προβλέπονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία έγκρισης της δαπάνης, η διαδικασία επιστροφής των ποσών από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στο ελληνικό δημόσιο, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 7.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών του άρθρου 8.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται οι διοικητικές λεπτομέρειες της μεταφοράς της Διεύθυνσης της παρ. 1 του άρθρου 10 και του αντίστοιχου προσωπικού, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, μεταθέσεων και κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 10.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται περαιτέρω οι διοικητικές λεπτομέρειες της μεταφοράς της Διεύθυνσης Υδροοικονομίας και Εποπτείας Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και του αντίστοιχου προσωπικού, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, μεταθέσεων και κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των κάθε είδους δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 11.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες αναφορικά με τον τρόπο συνεργασίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με τις υπηρεσίες των εν λόγω Υπουργείων, αφενός για τη ρύθμιση των ζητημάτων του χωρικού σχεδιασμού και του τρόπου διαχείρισης των υδάτινων πόρων, αφετέρου για την εκπόνηση του σχεδίου αντιμετώπισης κινδύνων.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύνανται να προσδιορίζονται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας των επι- μέρους υπηρεσιών και οργάνων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθώς και να προσδιορίζονται τα

ειδικότερα αναγκαία ζητήματα για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

16. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να παρατείνεται για ένα (1) επιπλέον έτος, η προθεσμία του άρθρου 6 για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, αναφορικά με την κατάργηση των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και τη διαπίστωση της υπεισέλευσης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στη θέση τους, ως καθολικού διαδόχου αυτών.

Άρθρο 13

Μεταβατική διάταξη για την ολοκλήρωση των εγγειοβελτιωτικών έργων

Τα εγγειοβελτιωτικά έργα, τα έργα των δικτύων άρδευσης, οι συναφείς τεχνικές μελέτες και η παροχή συναφών υπηρεσιών, που έχουν δημοπρατηθεί ή συμβασιοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και υπάγονται στην αρμοδιότητα είτε της Περιφέρειας Θεσσαλίας είτε της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ολοκληρώνονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας Θεσσαλίας ή από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και τα Τεχνικά Συμβούλια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αντιστοίχως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ ΚΑΙ

ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 14

Ανάθεση ευθύνης δικτύου ομβρίων υδάτων στις Ανώνυμες Εταιρείες Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης - Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1α και 1β στο άρθρο 8 του ν. 3481/2006

Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3481/2006 (Α' 162), περί αντιπλημμυρικής προστασίας και ρυθμίσεων θεμάτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και

Αποχετεύσεως Πρωτεύου- σης Ανώνυμης Εταιρείας (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), αντικαθίσταται και προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύ- σεως Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρί- ων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και τη λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες της Περιφέρειας Αττικής, συμπεριλαμβανο- μένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων, στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης.

1α. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, συμπε- ριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης.

1β. Κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4972/2022 (Α' 181), η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συνάπτουν συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, στις οποίες καθορίζονται το αντικείμενο, οι όροι παροχής της δημόσιας υπηρεσίας των παρ. 1 και 1α, αντίστοιχα, και η αποζημίωση σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.»

Άρθρο 15

Άσκηση των αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία, από την Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 2744/1999

Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2744/1999 (Α' 222), περί σύστασης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» και σκοπό τη διαχείριση, συντήρηση και λειτουργία των ακινήτων που θα μεταβιβασθούν σε αυτό, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο νομικό αυτό πρόσωπο μεταβιβάζονται άνευ ανταλλάγματος κατά κυριότητα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία (πάγια) της Ε.ΥΔ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους χαρτοσήμου, άλλου τέλους ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου τρίτου. Ομοίως απαλλάσσεται από κάθε φόρο υπεραξίας που τυχόν προκύψει από τη μεταβίβαση αυτήν.

Οι αρμοδιότητες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που προβλέπονται στην υπό στοιχεία Α5/2280/1983 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β' 720), περί προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, ασκούνται από το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.». Η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να αναθέτει την υλοποίηση και την τήρηση των υποχρεώσεων, που απορρέουν από την ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση, στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., στο πλαίσιο της σύμβασης της παρ. 4 του εκατοστού δέκατου τετάρτου άρθρου του ν. 4812/2021 (Α' 110), περί συντήρησης και λειτουργίας του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτεύουσας.»

Άρθρο 16

Σκοποί Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχέτευσως Πρωτεύουσας -

Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 2744/1999 - Διεύρυνση αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων

1. Στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999 (Α' 222), περί του νομικού καθεστώτος της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχέτευσως Πρωτεύουσας: α) στην παρ. 4 αα) αντικαθίσταται η περ. β), αβ) προστίθεται περ. δ), β) στην περ. β' της παρ. 5 προστίθεται ως δυνατότητα της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχέτευσως Πρωτεύουσας και η απόκτηση ελέγχου επί των αναφερόμενων εταιρειών και επέρχονται νομο- τεχνικές βελτιώσεις, γ) στην παρ. 6 το δεύτερο εδάφιο της περ. α' αντικαθίσταται, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και οι παρ. 4 έως 6 διαμορφώνοντας ως εξής:

«4. Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνονται ιδίως:

α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση των προς τους σκοπούς αυτούς αποδιδόμενων υδάτων πάσης φύσεως, καθώς και τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαχείρισης των πάσης φύσεως λυμάτων (πλην των τοξικών) και η επεξεργασία, διανομή, διάθεση και διαχείριση των προϊόντων των δικτύων αποχέτευσως.

β. Η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παράλληλα και για άλλους σκοπούς, ιδίως για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, όπως η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση, αναβάθμιση, επέκταση και εκμετάλλευση έργων παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση φωτοβολταϊκών συστημάτων, η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση συστημάτων επεξεργασίας, ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης αστικών λυμάτων, η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση συστημάτων διανομής και αποθήκευσης ανακτημένου νερού, κατ'

εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 1, εφόσον δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος.

γ. Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου.

δ. Η παραγωγή ύδατος προς επαναχρησιμοποίηση, η ανάκτηση θρεπτικών συστατικών και η εκμετάλλευση μη πόσιμου ύδατος, ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης, ιδίως για αρδευτικούς σκοπούς, για τον εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων, για βιομηχανική και δημοτική χρήση, καθώς και η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση δικτύων άρδευσης, κατ' εξαίρεση της απαγόρευσης της παρ. 6.

5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως:

α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις.

β. Να συνιστά εταιρίες ή κοινοπραξίες, να συμμετέχει ή να αποκτά έλεγχο σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδος.

γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιο-πραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεόμενη με το σκοπό της.

5Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου

συναφούς με τη δραστηριότητά τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της εταιρείας Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

6. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. δεν δύναται:

α. Να αναλαμβάνει δραστηριότητες στην Ελλάδα εκτός της οριζόμενης στο άρθρο 8 περιοχής ή στο εξωτερικό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αν οι παραπάνω δραστηριότητες ασκούνται στο πλαίσιο σύναψης συμβάσεων εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας, ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης λυμάτων ή στο πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων συμ-μπράξεως δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α' 232) ή αν οι δραστηριότητες ασκούνται μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει με οποιοδήποτε ποσοστό ή μέσω κοινοπραξιών των ανωτέρω επιχειρήσεων και εταιρειών με άλλες εταιρείες ή φορείς, με τους περιορισμούς της παρ. 7 του παρόντος, ή αν πρόκειται για δραστηριότητες σχετικές με την ενίσχυση του δικτύου υδρεύσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή εφόσον οι δραστηριότητες της περ. α της παρ. 4 του παρόντος ασκούνται από θυγατρικές εταιρείες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Στην τελευταία αυτή περίπτωση στις θυγατρικές εταιρείες εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της Ε.ΥΔ.Α.Π., με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική του άρθρου 3 του παρόντος, η οποία καθορίζεται με τις ως άνω προγραμματικές συμβάσεις.

β. Να συνάπτει συμβάσεις με τις ως άνω επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, με όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακριτική ή προνομιακή μεταχείριση των επιχειρήσεων αυτών από την ίδια.»

2. Η Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ 18) του άρθρου 38 του π.δ. 123/2017 (Α' 151), η οποία μεταφέρθηκε, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το άρθρο 8 του π.δ. 77/2023 (Α' 130), έχει και την αρμοδιότητα εισήγησης, προώθησης των διαδικασιών και μέριμνας για την έκδοση πράξεων σχετικών με την κήρυξη απαλλοτρίωσης

εδαφικών εκτάσεων, σύμφωνα με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), ή την παραχώρηση δημόσιας έκτασης ή τη σύσταση δουλείας για τις ανάγκες έργων ύδρευσης και αποχέτευσης που αναλαμβάνει η Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. ή η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Α.Θ..

Άρθρο 17

Μέτρα για την προστασία των υδάτων - Προσθήκη παρ. 3 έως 5 στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003

Στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003 (Α' 280), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 3 έως 5 ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης τουλάχιστον ενός (1) μήνα, δύναται να λαμβάνονται οριζόντια προληπτικά μέτρα προστασίας των υδάτων για την αντιμετώπιση της ρύπανσης ή μέτρα για τη βελτίωση της ποιοτικής ή της ποσοτικής κατάστασης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται έκτακτα μέτρα προστασίας των υδάτων περιορισμένης χρονικής διάρκειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών ή συμπληρωματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της παρατηρούμενης υποβάθμισης της ποιοτικής ή ποσοτικής κατάστασής τους η οποία δεν είχε προβλεφθεί και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης,

καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται μέτρα απορρύπανσης των υδάτων και να καθορίζονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.»

Άρθρο 18

Συντήρηση και λειτουργία του

Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου εκατοστού δέκατου τέταρτου ν. 4812/2021

Στο άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο του ν. 4812/2021 (Α' 110), περί ανανέωσης της σύμβασης χορήγησης αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ανώνυμης Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης: α) στην παρ. 3 προστίθενται εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, β) η παρ. 4 αντικαθίσταται, και οι παρ. 3 και 4 διαμορφώνονται ως εξής:

«3 . Το καταβαλλόμενο τίμημα για την προμήθεια του ακατέργαστου ύδατος αποδίδεται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στην Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 και διατίθεται περαιτέρω από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται οι μελέτες και τα έργα αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, η εκτέλεση των οποίων δύναται να

ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.. Για τα συγκεκριμένα αυτά έργα και μελέτες, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ως φορέας υλοποίησης, αναλαμβάνει την υποχρέωση να τα αναθέσει και να τα εκτελέσει, υπό την ιδιότητα του Αναθέτοντος Φορέα, Φορέα Κατασκευής και Υλοποίησης, Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας Υπηρεσίας, δημοπρατώντας τα σύμφωνα τον ν. 4412/2016 (Α' 147), κατόπιν χρηματοδότησής τους από την Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., η οποία συμβάλλεται εκ τρίτου ως Κύριος του Έργου. Τα τιμολόγια εκδίδονται απευθείας στο όνομα της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.. Η πιστοποίηση των δαπανών διενεργείται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..

4. Μετά τη λήξη της σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., η αρμοδιότητα συντήρησης και λειτουργίας τμημάτων ή συνολικά του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτεύουσας ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. με τριμερή σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..»

Άρθρο 19

Μεταβατική διάταξη για την έγκριση τιμολογίων - Προσθήκη παρ. 5α στο άρθρο 23 του ν. 5037/2023

Στο άρθρο 23 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί μεταβατικών διατάξεων αναφορικά με τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), προστίθεται παρ. 5α ως εξής:

«5α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εγκρίνονται τα τιμολόγια των Ανωνύμων Εταιρειών Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και Θεσσαλονίκης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, μέχρι την εκπλήρωση των όρων και προϋποθέσεων της παρ. 5 του παρόντος, περί στελέχωσης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..»

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΑΣΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 20

Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα

1. Επιτρέπεται η σύσταση ενώσεων προσώπων με νομική προσωπικότητα (Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα - Υ.Σ.Σχη.), στις οποίες μετέχουν ως μέρη Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) με συνολικό ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και λοιπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ή ενώσεις προσώπων ή κοινοπρακτικά σχήματα του ιδιωτικού τομέα με συνολικό ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) για τη συμμετοχή στη διαδικασία του άρθρου 24 και την υλοποίηση των αναφερόμενων στο άρθρο 21.

2. Στα Υ.Σ.Σχη. μπορούν να συμμετέχουν ΔΑ.Σ.Ε. που: α) έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τον ν. 4423/2016 (Α΄ 182),

β) είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών και δεν έχουν διαγραφεί οριστικά ή προσωρινά, και

γ) δεν συμμετέχουν σε άλλο Υ.Σ.Σχη..

3. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παρ. 1, εξαιρουμένων των ΔΑ.Σ.Ε., που συμμετέχουν στα Υ.Σ.Σχη. πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχουν ως κύριο αντικείμενο δραστηριότητας τη μεταποίηση ξυλείας και προϊόντων αυτής,

β) έχουν συσταθεί τουλάχιστον πέντε (5) έτη πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης του άρθρου 21,

γ) ο κύκλος εργασιών τους, κατά τα τρία (3) τελευταία πλήρη οικονομικά έτη, πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης του άρθρου 21, είναι αθροιστικά ίσος ή μεγαλύτερος των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ, ο δε ειδικός κύκλος εργασιών που αφορά στη μεταποίηση ξυλείας και προϊόντων αυτής είναι αθροιστικά ίσος ή μεγαλύτερος των τριών

εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, και δ) δεν συμμετέχουν σε άλλο Υ.Σ.Σχη..

Στην περίπτωση ενώσεων προσώπων ή κοινοπρακτικών σχημάτων το κριτήριο της περ. γ) μπορεί να πληρείται αθροιστικά από τα μέλη τους.

4. Επιπρόσθετα, μπορούν να συμμετέχουν στα Υ.Σ.Σχη. νομικά πρόσωπα με οικονομικές δραστηριότητες ή ενώσεις προσώπων ή κοινοπρακτικά σχήματα, μέλος των οποίων ασκεί οικονομικές δραστηριότητες που επιτρέπουν την αξιοποίηση της δασικής βιομάζας ως εξής:

- α) για παραγωγή θερμικής, ηλεκτρικής ενέργειας ή ανανεώσιμων αερίων από βιομάζα (βιοενέργεια), με σκοπό είτε την ιδιοκατανάλωση, είτε την πώληση της ενέργειας αυτής σε τρίτους,
- β) για παραγωγή θερμικής ενέργειας με σκοπό τη διάθεση σε δίκτυα τηλεθέρμανσης,
- γ) για παραγωγή θερμικής ενέργειας με σκοπό τη διάθεση σε εφαρμογές του αγροβιομηχανικού - αγροδιατροφικού κλάδου (θερμοκήπια, ξηραντήρια),
- δ) για παραγωγή τυποποιημένων στερεών βιοκαυσίμων (ιδίως πελλέτες-μπρικέτες ξύλου),
- ε) για παραγωγή εδαφοβελτιωτικών προϊόντων και βιοπροϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας με βάση την εξανθρακωμένη βιομάζα («biochar»).

Το εταιρικό κεφάλαιο των ανωτέρω προσώπων για να αποκτήσουν και να διατηρήσουν την ιδιότητα τους ως μελών στα Υ.Σ.Σχη. ορίζεται σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ. Για τις ενώσεις νομικών προσώπων ή τα κοινοπρακτικά σχήματα υπολογίζεται αθροιστικά το εταιρικό κεφάλαιο των μελών τους.

5. Για την περ. α) της παρ. 4 το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διαθέτει μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ή συμπαραγωγής με χρήση βιομάζας, απαιτείται να διαθέτει αποδεικτικό χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης με το Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο εκδίδεται πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης του άρθρου 21.

6. Τα Υ.Σ.Σχη. διοικούνται από Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από επτά (7) μέλη, από τα οποία τρία (3) υποδεικνύονται: α) από τον ή τους ΔΑ.Σ.Ε. που συμμετέχουν σε αυτά, και β) τρία (3) από το νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτά. Ο Πρόεδρος του

Διοικητικού Συμβουλίου είναι κοινής επιλογής. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαγορεύεται να διενεργούν πράξεις ανταγωνιστικές προς τον σκοπό του Υ.Σ.Σχη.. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατ' απόλυτη πλειοψηφία των μελών.

7. Η εισφορά σε είδος των ΔΑ.Σ.Ε. στο εταιρικό κεφάλαιο των Υ.Σ.Σχη. μπορεί να περιλαμβάνει μηχανήματα και προσωπική εργασία των μελών τους, η οποία δύναται να εκτείνεται σε διάστημα δέκα (10) ετών. Δεν δύναται, ωστόσο, να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των συνολικών ετήσιων αμοιβών κάθε μέλους.

8. Τα Υ.Σ.Σχη. απασχολούν τουλάχιστον έναν (1) Δασολόγο Γεωτεχνικών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

9. Τα Υ.Σ.Σχη. εγγράφονται σε ειδικό μητρώο, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 21

Πρόσκληση για την ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών

1. Εκτός των λοιπών διαδικασιών της δασικής νομοθεσίας, η ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και της εκμετάλλευσης δημοσίων δασών ή διαχειριστικών μονάδων δύναται να διενεργείται κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Με την πρόσκληση της παρ. 1 προκηρύσσεται η ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και της εκμετάλλευσης ενός ή περισσότερων δασών ή μιας ή περισσότερων διαχειριστικών μονάδων κατά μόνας ή από κοινού. Ο συνδυασμός των δασών ή των διαχειριστικών μονάδων στηρίζεται ιδίως στην παραγωγική ικανότητα αυτών, τον βαθμό δυσκολίας της απόληψης, την απόσταση που τα χωρίζει, την πιθανότητα εκδήλωσης επικίνδυνης πυρκαγιάς και το έτος λήξης της διάρκειας των οικείων διαχειριστικών μελετών.

3. Στην πρόσκληση της παρ. 1 ορίζονται ιδίως:

α) οι ποσότητες και τα είδη βιομάζας που επιτρέπεται κατ' ανώτατο όριο να αποληφθούν σύμφωνα με τις οικείες εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες, β) οι εργασίες καθαρισμού δασών, τα είδη, οι ποσότητες βιομάζας που θα αποληφθούν με αυτές και ο χρονικός προγραμματισμός υλοποίησης αυτών των εργασιών, γ) το ύψος της επιδότησης της βιομάζας που απολαμβάνεται ανά είδος και κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 27 και δ) το ελάχιστο ποσοστό της αξίας των τιμολογίων

πώλησης, άνευ Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, της αποληπτόμενης βιομάζας, το οποίο αποδίδεται στο Δημόσιο.

Επίσης, στην πρόσκληση ορίζονται οι υποχρεώσεις του αναδόχου, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσής του να αντιδράσει αμελλητί σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπως φυσικής καταστροφής ή πυρκαϊάς.

4. Η πρόσκληση περιλαμβάνει τα συγκεκριμένα δημόσια δάση ή διαχειριστικές μονάδες που διατίθενται προς διαχείριση και εκμετάλλευση, σύμφωνα με τις οικείες διαχειριστικές μελέτες.

Άρθρο 22

Διάρκεια της ανάθεσης

Η διάρκεια της ανάθεσης της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δασών ή διαχειριστικών μονάδων δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη διάρκεια μιας διαχειριστικής μελέτης.

Άρθρο 23

Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών ή διαχειριστικών μονάδων έχουν οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 20 και τα Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.), που πληρούν τις προϋποθέσεις των παρ. 2 έως 7 του άρθρου 20. Για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία του πρώτου εδαφίου οι ΔΑ.Σ.Ε. και τα Υ.Σ.Σχη. μπορούν να συνεργάζονται με Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις.

2. Αποκλείονται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης οι ΔΑ.Σ.Ε. οι οποίοι:

- α) έχουν κηρυχθεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου έκπτωτοι και έχουν αποκλειστεί από την εκμετάλλευση δημοσίων δασών τα τρία (3) τελευταία έτη πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης,
- β) τελούν υπό πτώχευση ή έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εκκαθάρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 34 του ν. 4423/2016 (Α' 182),
- γ) έχουν αθετήσει τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, και αυτό έχει

διαπιστωθεί με δικαστική απόφαση ή διοικητική πράξη με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ αντίστοιχα. Ο λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει αν οι ΔΑ.Σ.Ε. έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλουν, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων, είτε υπαγόμενοι σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

3. Αποκλείεται από τη διαδικασία ανάθεσης ΔΑ.Σ.Ε. μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή εκ δόλου πλημμέλημα για παραβάσεις της δασικής νομοθεσίας.

4. Αποκλείονται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης τα Υ.Σ.Σχη.:

α) μέλος των οποίων ή και το ίδιο έχει κηρυχθεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου έκπτωτο και έχει αποκλειστεί από την εκμετάλλευση δημοσίων δασών τα τρία (3) τελευταία έτη πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης, β) μέλος των οποίων εμπίπτει σε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις:

β) τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει ενταχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής, ββ) έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική απόφαση ή διοικητική πράξη με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, αντίστοιχα. Ο λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει εφόσον το μέλος εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων, είτε υπαγόμενο σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους, βγ) έχουν εκδοθεί σε βάρος του μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Επιθεώρησης Εργασίας πράξεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπ' αρ. 80016/31.8.2022 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 4629), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας.

5. Αποκλείονται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης τα Υ.Σ.Σχη. στα οποία συμμετέχουν: α) Ρώσοι υπήκοοι ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες

ή φορείς που έχουν την έδρα τους στη Ρωσία, β) νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς των οποίων τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) οντότητες της περ. α), γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που ενεργούν εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας των περ. α) και β).

6. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης τα Υ.Σ.Σχη., μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου των μερών που έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή εκ δόλου πλημμέλημα για παραβάσεις της δασικής νομοθεσίας.

Η υποχρέωση αποκλεισμού εφαρμόζεται και όταν το πρόσωπο σε βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή άσκησης ελέγχου στο Υ.Σ.Σχη.. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά: α) στις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, στις Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες, στις προσωπικές εταιρείες (ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες) και στους διαχειριστές τους, β) στις Ανώνυμες Εταιρείες, τον διευθύνοντα σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας, γ) στους συνεταιρισμούς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων και τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Άρθρο 24

Διαδικασία ανάθεσης

1. Το ύψος της εγγύησης συμμετοχής ορίζεται στην πρόσκληση και προσδιορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) επί της προϋπολογιζόμενης αξίας της σύμβασης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας συγκροτείται επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, η οποία αποτελείται από τρία (3) μέλη.

3. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από εισήγηση της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα προσφορά με βάση τα κάτωθι κριτήρια:

α) το ποσοστό βιομάζας που θα αποληφθεί σε σχέση με το προβλεπόμενο στη διαχειριστική μελέτη και τη μελέτη αντιπυρικής προστασίας [συντελεστής: σαράντα τοις εκατό (40%)],

- β) το χρονικό διάστημα υλοποίησης των δασοκομικών εργασιών συντήρησης και βελτίωσης του δάσους που αποβλέπουν στον καθαρισμό αυτού, σε σχέση με το απώτατο σχετικό όριο που θέτει η εγκεκριμένη διαχειριστική - αντιπυρική μελέτη [συντελεστής: σαράντα τοις εκατό (40%)], και
- γ) το ποσοστό της αξίας των τιμολογίων πώλησης της αποληπτόμενης βιομάζας, το οποίο αποδίδεται στο Δημόσιο [συντελεστής: είκοσι τοις εκατό (20%)].

4. Ο ανάδοχος της σύμβασης παρέχει «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού και καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου αν ο ανάδοχος παραβιάσει τους όρους της σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση του Υπουργείου έναντι του αναδόχου. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης επιστρέφεται στο σύνολό της μετά την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης. Με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, που εκδίδεται ύστερα από αίτηση του αναδόχου, αποδεσμεύεται μέρος των εγγυήσεων, ανερχόμενο σε ποσοστό ανάλογο με την αξία των εργασιών που έχουν περαιωθεί και εγκριθεί σε κάθε στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης.

Άρθρο 25

Ενστάσεις

Κατά της απόφασης ανάθεσης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ασκηθεί ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από την ανακοίνωση του αποτελέσματος από τους έχοντες έννομο συμφέρον υποψηφίους που συμμετείχαν στη διαδικασία ανάθεσης και αποκλείστηκαν σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας. Ο Υπουργός αποφασίζει εντός δέκα (10) ημερών. Εάν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

Άρθρο 26

Κυρώσεις λόγω μη προσήκουσας εκτέλεσης της σύμβασης

1. Αν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες

με τη σύμβαση ή τον νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από τη σύμβαση. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται αν συντρέχει μια από τις παρακάτω περιπτώσεις: α) καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του ενός (1) μηνός, την έναρξη των εργασιών που προβλέπονται στην εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη, β) υπερβεί με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο των τριών (3) μηνών, τον προβλεπόμενο στη σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση των εργασιών κάθε σταδίου της εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης, γ) υπερβεί με υπαιτιότητά του και κατ' επανάληψη, κατά δύο (2) μήνες, προθεσμίες που τίθενται στην εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη, δ) προβαίνει συστηματικά σε εργασίες που είναι κακότεχνες και δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές της εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης και ε) παρεκκλίνει επανειλημμένα από τις ρυθμίσεις της εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος.

2. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης, η αρμόδια υπηρεσία απευθύνει τουλάχιστον δύο (2) έγγραφες προειδοποιήσεις προς τον ανάδοχο. Εάν συντρέχει λόγος έκπτωσης, κοινοποιείται στον ανάδοχο πρόσκληση της υπηρεσίας, στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι ενέργειες ή εργασίες στις οποίες πρέπει να προβεί ο ανάδοχος. Στην πρόσκληση τάσσεται προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες ούτε και μεγαλύτερη από τριάντα (30) ημέρες.

3. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει, χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί με την πρόσκληση της παρ. 2, κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση του αρμοδίου οργάνου.

4. Κατά της ως άνω απόφασης μπορεί να ασκηθεί ένσταση εντός δέκα (10) ημερών, οπότε και αναστέλλονται οι συνέπειες της έκπτωσης μέχρι να ληφθεί απόφαση από το αρμόδιο όργανο, ο δε ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει τις εργασίες που προσδιορίζονται στην πρόσκληση. Αν κατά της απόφασης έκπτωσης δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση ή αν απορριφθεί η ένσταση από το αρμόδιο όργανο, η έκπτωση καθίσταται οριστική.

5. Αν η έκπτωση καταστεί οριστική, ο ανάδοχος αποβάλλεται από το έργο και η σύμβαση εκκαθαρίζεται το συντομότερο δυνατό.

6. Κατά του οριστικά έκπτωτου αναδόχου επέρχονται αθροιστικά οι εξής συνέπειες, για την επέλευση των οποίων μεριμνά αμελλητί η αρμόδια υπηρεσία:

α) καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου, ως ποινική ρήτρα, η εγγύηση καλής εκτέλεσης,

- β) ο ανάδοχος αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες του παρόντος για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών.

Άρθρο 27

Επιδότηση αναδόχων/Δικαιώματα ρύπων

- 1.** Τα Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.) και οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας που έχουν αναλάβει τη διαχείριση και εκμετάλλευση δασών ή διαχειριστικών μονάδων λαμβάνουν ετήσια επιδότηση με βάση τα έσοδα από τους πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων. Το ποσό της επιδότησης υπολογίζεται ως ποσοστό των εσόδων πώλησης της βιομάζας που απολαμβάνεται πολλαπλασιαζόμενο με τον συντελεστή που ορίζεται ανά είδος βιομάζας σε συνδυασμό με τον συντελεστή δυσκολίας διαχείρισης των δασών ή διαχειριστικών μονάδων που έχουν αναλάβει οι ανωτέρω φορείς.
- 2.** Το ύψος της επιδότησης που ορίζεται στην πρόσκληση του άρθρου 21 δεν μεταβάλλεται μέχρι τη λήξη της διάρκειας της ανάθεσης.

Άρθρο 28

Αντισταθμιστικό/Ανταποδοτικό όφελος

- 1.** Ποσοστό των καυσόξυλων που παράγονται από τους αναδόχους της ανωτέρω διαδικασίας, το οποίο καθορίζεται στην πρόσκληση του άρθρου 21, διατίθεται με χαμηλό τίμημα σε αποδεδειγμένα μόνιμους κατοίκους των τοπικών κοινοτήτων των περιοχών διαχείρισης και εκμετάλλευσης, με προτεραιότητα τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- 2.** Η διάθεση της ποσότητας που αναλογεί σε κάθε δικαιούμενο πραγματοποιείται με κατ' οίκον παράδοση από τα Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.) ή τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.).
- 3.** Ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί των προ του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας εσόδων ενός Υ.Σ.Σχη. ή ενός ΔΑ.Σ.Ε. από τη διαχείριση των δασών στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 24 διατίθεται στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) που είναι εντός ή πλησίον των οικείων περιοχών διαχείρισης και εκμετάλλευσης. Οι Ο.Τ.Α. αυτοί προβαίνουν σε αντίστοιχη μείωση των δημοτικών τελών που επιβάλλουν σε βάρος των μόνιμων κατοίκων των τοπικών κοινοτήτων των περιοχών αυτών.

Άρθρο 29

Έλεγχος της αποληπτόμενης βιομάζας και της μεταφοράς της

- 1.** Το ποσό της επιδότησης του άρθρου 27 καταβάλλεται μετά από τον έλεγχο και την πιστοποίηση της βιομάζας που απολήφθηκε και των ειδών αυτής, σύμφωνα με τα αντίστοιχα τιμολόγια πώλησης. Ο έλεγχος του πρώτου εδαφίου διενεργείται από ελεγκτές που έχουν εγγραφεί στο μητρώο της παρ. 2, ή από οικονομικό φορέα στον οποίο ανατίθεται η πιστοποίηση αυτή σε συνεργασία με τη Δασική Υπηρεσία και δεν επεμβαίνει σε θέματα αρμοδιότητας της Φορολογικής Διοίκησης.
- 2.** Συστήνεται Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών που πιστοποιούν και βεβαιώνουν τις ποσότητες βιομάζας που παράγονται από κάθε ανάδοχο.
- 3.** Ο έλεγχος της μεταφοράς της κάθε είδους βιομάζας που απολαμβάνεται από τα δάση ή τις διαχειριστικές μονάδες διενεργείται και από μεικτά κλιμάκια της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους ή άλλων προς τούτο αρμοδίων οργάνων.

Άρθρο 30

Μεταφορά δασεργατών και ενεργοποίηση Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς ή άλλης φυσικής καταστροφής

- 1.** Σε περίπτωση συνδρομής περιστατικού πυρκαγιάς ή άλλης φυσικής καταστροφής εντός δασικού χαρακτήρα εκτάσεων, που επιβάλλει τη μεταφορά δασεργατών ή την ενεργοποίηση ενός Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας σε περιοχή εκτός της έδρας του, με σκοπό την άμεση αντιμετώπιση της φυσικής καταστροφής, οι πάροχοι υπηρεσιών μεταφοράς παρέχουν προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση των αναγκών μεταφοράς του ανωτέρω προσωπικού και στην άμεση εξυπηρέτηση κάθε σχετικού αιτήματος, κατόπιν έκδοσης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος.
- 2.** Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 21. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής

Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται το ύψος της επιδότησης και το ελάχιστο ποσοστό των περ. γ) και δ) της παρ. 3 του άρθρου 21, καθώς και άλλο οικονομικό θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 21.

Άρθρο 31

Διαχειριστικές μελέτες - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 63 του ν.δ. 86/1969

Στο άρθρο 63 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί δασοπονικών μελετών, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3 . Η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων πραγματοποιείται με βάση διαχειριστικές μελέτες, οι τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης των οποίων εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 32

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

- 1.** Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα δικαιολογητικά εγγραφής στο Μητρώο της παρ. 9 του άρθρου 20, οι διαδικασίες, οι τεχνικές λεπτομέρειες, καθώς και άλλο ζήτημα για την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου.
- 2.** Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 21. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται το ύψος της επιδότησης και το ελάχιστο ποσοστό των περ. γ) και δ) της παρ. 3 του άρθρου 21, καθώς και άλλο οικονομικό θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 21.
- 3.** Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 24 και 26.
- 4.** Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προϋποθέσεις, εξειδικεύονται τα κριτήρια επιδότησης και ρυθμίζονται λεπτομέρειες για τον καθορισμό του συντελεστή δυσκολίας διαχείρισης των δασών και διαχειριστικών μονάδων του άρθρου 27. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας τροποποιείται το ύψος και καθορίζεται ο τρόπος καταβολής του αντισταθμιστικού οφέλους της παρ. 3 του άρθρου 28.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης στο μητρώο της παρ. 2 του άρθρου 29, καθώς και ο τρόπος και το ύψος της αμοιβής των Πιστοποιημένων Ελεγκτών.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 29.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται η αμοιβή του δραστηριοποιούμενου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 30 προσωπικού, οι αποζημιώσεις που αφορούν στη μεταφορά και τη διαμονή του προσωπικού και του αναγκαίου εξοπλισμού του, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 33

Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1965 - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 22 του ν. 4061/2012

Στο άρθρο 22 του ν. 4061/2012 (Α' 66), περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου, προστίθεται παρ. 1α ως εξής:

«1 α. Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν την 1η Ιανουαρίου 1965, που διατηρούν τη χρήση τους, οι οποίες συμπεριελήφθησαν εντός περιγραμμάτων δημοσίων δασών μεταβιβασθέντων με πράξεις της Διοίκησης κατά πλήρη κυριότητα σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι οποίοι δεν άσκησαν διακατοχικές πράξεις, θεωρείται ότι ουδέποτε μεταβιβάστηκαν στους Ο.Τ.Α., διατηρουμένου του δικαιώματος κυριότητας υπέρ των ιδιοκτητών τους.»

Άρθρο 34

Ανανέωση των συμβάσεων με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2021 και 2023, με παράταση ή επαναπρόσληψη

1. Η χρονική διάρκεια των συμβάσεων με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) των υπαλλήλων κλάδων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), που προσελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4765/2021 (Α' 6) για την εκτέλεση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023, σε φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συγκεκριμένα στις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Μακεδονίας - Θράκης, Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, Αιγαίου και Αττικής, δύναται να παραταθούν και για όσους έχουν λήξει οι συμβάσεις τους να επαναπροσληφθούν για επιπλέον δώδεκα (12) μήνες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, για την ολοκλήρωση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών. Οι ανωτέρω συμβάσεις δεν μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

2. Οι υπάλληλοι που προσελήφθησαν ως Ι.Δ.Ο.Χ. κλάδων ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ για την εκτέλεση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, καθώς και για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2021, σε φορείς που εδρεύουν εντός των διοικητικών ορίων των Περιφερειακών Ενοτήτων Δυτικής Αττικής, Ανατολικής Αττικής και Κεντρικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, των Περιφερειακών Ενοτήτων Αχαΐας και Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και των Περιφερειακών Ενοτήτων Αρκαδίας και Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, δύναται να επαναπροσληφθούν στους φορείς που είχαν προσληφθεί, για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αρχική σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 164).

Άρθρο 35

Παράταση λειτουργίας δραστηριοτήτων -

Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 52 ν. 4280/2014

Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), περί εγκρίσεων της δασικής νομοθεσίας, παρατείνεται, στο ίδιο εδάφιο προστίθεται η λέξη «υφιστάμενες» στις ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και υφιστάμενες ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχινοκίνητοι σχινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289). Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από την δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ

ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4685/2020

Άρθρο 36

Πρόβλεψη για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και για την αντιμετώπιση περιστατικών σύγκρουσης άγριας πανίδας και ανθρώπου - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 27 του ν. 4685/2020

1. Η παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.), τροποποιείται ως προς τον σκοπό του, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.»

2. Στο άρθρο 27 του ν. 4685/2020 προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Ο ν. 1421/1984 (Α' 27), περί εισαγωγής, κατοχής και χρήσης ειδικών όπλων αναισθητοποίησης ή ευθανασίας των ζώων και η περ. θ της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2168/1993 (Α' 147), περί όπλων και συσκευών ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται για την αναισθητοποίηση, εκδίωξη, ακινητοποίηση ή ανώδυνη θανάτωση ζώων, εφαρμόζεται και για τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.»

Άρθρο 37

Ρυθμίσεις για το προσωπικό του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής -Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 32 ν. 4685/2020

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί πρόσληψης του προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.), αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α στελεχώνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, οι οποίοι διέπονται για θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης από τις διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. του Δημοσίου και από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους που αποσπώνται σε αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις

του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, καταλαμβάνουν δε αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133) περί επιτελικού κράτους και τον ν. 4765/2021 (Α' 6), περί εκσυγχρονισμού του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυσης του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, με βάση τα τυπικά προσόντα του π.δ. 85/2022 (Α' 232) και του Οργανισμού του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.»

2. Οι αποσπάσεις των μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που ανήκουν οργανικά σε φορείς του δημόσιου τομέα, της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και οι οποίοι υπηρετούν στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. βάσει της παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 4685/2016 (Α' 79), παρατείνονται αυτοδικαίως έως δύο (2) έτη από τη λήξη της απόσπασής τους.

Άρθρο 38

Αναγνώριση του ιδρύματος με την επωνυμία «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας» ως Εθνικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας

1. Το ίδρυμα με την επωνυμία «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας», η σύσταση του οποίου εγκρίθηκε με το υπ' αρ. 2/1964 βασιλικό διάταγμα (Α' 1) (εφεξής το «Μουσείο»), αναγνωρίζεται ως «Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Ελλάδας», με σκοπό την προβολή της χώρας στον τομέα των φυσικών επιστημών, την ενίσχυση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και έρευνας και την καλλιέργεια πνεύματος σεβασμού της φύσης, μέσω της προώθησης και ανάδειξης, εντός και εκτός Ελλάδας, των επιστημονικών, ερευνητικών και εκπαιδευτικών δράσεων και συνεργασιών και της αξιοποίησης των συλλογών του.

2. Με συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αφενός και του Μουσείου αφετέρου, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καλύπτει το κόστος εισόδου και το κόστος της παροχής εκπαιδευτικών προγραμμάτων προς συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες. Με τις συμβάσεις του πρώτου εδαφίου καθορίζονται και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες.

3. Το Μουσείο υποβάλλει προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους, ετήσια έκθεση πεπραγμένων που αφορά στην παρουσίαση των δραστηριοτήτων του κατά το προηγούμενο έτος.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι κοινωνικές ομάδες της παρ. 2, και καθορίζονται η διαδικασία υποβολής της έκθεσης της παρ. 3 και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟΜΕΑΚΕΣ

ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Άρθρο 39

Ορισμοί

Για τις ανάγκες του παρόντος χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «Αστική πολιτική»: το σύνολο των στρατηγικών και επιχειρησιακών κατευθύνσεων, ρυθμίσεων, δράσεων και μέτρων που συντελούν στη βιώσιμη, αναπτυξιακή, ομαλή συνύπαρξη και συνεργασία όλων των στοιχείων που διαμορφώνουν και συνθέτουν έναν αστικό χώρο, ιδίως χρήσεων, λειτουργιών, κτιρίων, υποδομών και ανθρωπίνου κεφαλαίου. Στόχος της είναι η επίλυση προβλημάτων υποβάθμισης του κτιριακού αποθέματος, των δημόσιων χώρων και υποδομών, της τάσης απομάκρυνσης κατοίκων, της μείωσης της οικονομικής δραστηριότητας, της χαμηλής αισθητικής ποιότητας, της κατασκευαστικής αρτιότητας και ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος και γενικότερα, της υποβάθμισης του αν-θρωπογενούς, κοινωνικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Μέρος της αστικής πολιτικής αποτελούν επιμέρους τομεακές εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης του παρόντος, καθώς και η Εθνική Στρατηγική για το Περιβάλλον του άρθρου 78 του ν. 4986/2022 (Α΄ 204).

- β) «Αστική ανθεκτικότητα»: η ικανότητα μιας πόλης μέσω των παραγόντων που τη συνθέτουν, ιδίως κατοίκων, κοινοτήτων, θεσμών, επιχειρήσεων και δομών, να επιβιώνουν, να προσαρμόζονται και να εξελίσσονται ανεξάρτητα από τις χρόνιες πιέσεις και τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που αντιμετωπίζουν, λειτουργώντας ως ενιαίο σύστημα.
- γ) «Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας»: τα στρατηγικά σχέδια με τα οποία:
- α) γίνεται η διάγνωση του βαθμού ανθεκτικότητας μιας πόλης, β) περιγράφονται οι προτεραιότητες πολιτικής και οι διατομεακές συνεργασίες για την ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας, γ) καθορίζεται ένα συνεκτικό και ρεαλιστικό σχέδιο χωρικών παρεμβάσεων, δράσεων και συνεργασιών για την πόλη, με στόχο την αντιμετώπιση προκλήσεων στα υπάρχοντα προβλήματα, καθώς και των προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον, όπως η αντιμετώπιση της κλιματικής απορρύθμισης, οι προβληματικές υποδομές, το γερασμένο κτιριακό απόθεμα, η μικροκλιματική υποβάθμιση, η ενεργειακή ανεπάρκεια, η προβληματική κοινωνική συνοχή, και δ) περιγράφονται το πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και αναπροσαρμογής.

Άρθρο 40

Έγκριση αστικής πολιτικής

Η αστική πολιτική είναι πενταετής και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες.

Άρθρο 41

Ελάχιστο περιεχόμενο τομεακών εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για θέματα αστικής διαχείρισης

Οι τομεακές εθνικές στρατηγικές και τα σχέδια δράσης για θέματα αστικής διαχείρισης περιλαμβάνουν τουλάχιστον: α) ανάλυση σκοπού, στόχων και κατευθυντήριων αρχών της στρατηγικής, β) προσδιορισμό των θεματικών πεδίων και τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής, γ) άξονες, μέτρα, χρονοδιάγραμμα, δείκτες παρακολούθησης, ορισμό

επισπεύδοντος φορέα, συγκεκριμενοποίηση τυχόν άλλων συναρμόδιων φορέων, δ) προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους προσαρμογής, ε) ενσωμάτωση πολιτικών προσαρμογής σε ευρύτερες πολιτικές, στ) διεθνή διάσταση της πολιτικής προσαρμογής και ζ) προτάσεις για δράσεις ευαισθητο-ποίησης, εκπαίδευσης και έρευνας.

Άρθρο 42

Εθνική Στρατηγική Αστικής Ανθεκτικότητας

- 1.** Η Εθνική Στρατηγική Αστικής Ανθεκτικότητας (Ε.Σ.Α.Α.) είναι πενταετής και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες.
- 2.** Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της διαδικασίας εκπόνησης και επικαιροποίησης της Ε.Σ.Α.Α. δύναται να συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ομάδα Ανθεκτικότητας, με τη συμμετοχή στελεχών των αρμόδιων γενικών γραμματειών του Υπουργείου.
- 3.** Η εκπόνηση της Ε.Σ.Α.Α. δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 43

Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος

- 1.** Η Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος (Ε.Σ.Δ.Ο.Α.) είναι πενταετής και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες.
- 2.** Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της διαδικασίας εκπόνησης και επικαιροποίησης της Ε.Σ.Δ.Ο.Α. δύναται να συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Ομάδα Διαχείρισης του Οικιστικού Αποθέματος με τη συμμετοχή στελεχών της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και εκπροσώπων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

3. Η εκπόνηση της Ε.Σ.Δ.Ο.Α. δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 44

Εθνικό Σχέδιο για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή Αποθέματος

1. Το Εθνικό Σχέδιο για την Προσβασιμότητα με Έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή (Ε.Σ.Π.Ε.Κ.Α.) εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες.

2. Το Ε.Σ.Π.Ε.Κ.Α. καλύπτει χρονική περίοδο δέκα (10) τουλάχιστον ετών, αξιολογείται τουλάχιστον ανά πενταετία από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρείται, εφόσον απαιτείται, με τη διαδικασία της παρ. 1.

3. Η εκπόνηση του Ε.Σ.Π.Ε.Κ.Α. δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 45

Εκπόνηση Σχεδίων Αστικής Ανθεκτικότητας

1. Μέχρι την 31η Μαΐου 2025 οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού συντάσσουν Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας (Σ.Α.Α.).

2. Τα Σ.Α.Α., καθώς και τα έργα που υποδεικνύονται από αυτά δύναται να χρηματοδοτούνται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ή της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, κατά περίπτωση, καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση των Σ.Α.Α., ο χρόνος επικαιροποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 46

Στάθμευση ποδηλάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 26Α στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό

Στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99) προστίθεται άρθρο 26Α ως εξής:

«Άρθρο 26Α

Στάθμευση ποδηλάτων

1. Για την εφαρμογή του παρόντος το «ποδήλατο» ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 376663/28.11.2022 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β' 6205), όπως εκάστοτε ισχύει.

Η τυπική θέση στάθμευσης ποδηλάτου έχει ελάχιστες διαστάσεις:

α) (0.60 x 2.00) μέτρα, με ελεύθερο χώρο ελιγμών 1.75 στη μικρή διάσταση ή 0.30 μέτρα στη μεγάλη διάσταση και μπορεί να τοποθετείται σε σειρά σύμφωνα με το σχήμα του Παραρτήματος Α.

β) (1.20 x 1.40) μέτρα αν τοποθετείται υπό γωνία, με ελεύθερο χώρο ελιγμών 1.00 στη μικρή διάσταση ή 0.30 μέτρα στη μεγάλη διάσταση και μπορεί να τοποθετείται σε σειρά σύμφωνα με το σχήμα του Παραρτήματος Β'.

2. Σε περίπτωση δημιουργίας πολλών θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων αυτή μπορεί να γίνεται και καθ' ύψος, εφόσον το επιτρεπόμενο ύψος του χώρου στάθμευσης το επιτρέπει, με ελάχιστο ελεύθερο ύψος ανά στάθμη εξυπηρέτησης 1.20 μέτρα.

3. Οι θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων μπορούν να κατασκευάζονται επί των προκηπίων, των ακαλύπτων χώρων και μέσα στις ελάχιστες αποστάσεις Δ ή δ του υποχρεωτικού ακαλύπτου, στους υπόγειους χώρους των κτιρίων και στις επεκτάσεις αυτών, εντός του χώρου της πυλωτής στους ισογείους χώρους των κτισμάτων.

4. Οι παραπάνω θέσεις δεν προσμετρώνται στον συντελεστή δόμησης, ούτε στον υπολογισμό της επιτρεπόμενης κάλυψης του οικοπέδου. Όταν δεσμεύουν χώρο των προκηπίων και των ακαλύπτων χώρων, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης σύμφωνα με το άρθρο 17.

5. Όταν σε νεοαναγειρόμενες οικοδομές εξασφαλίζονται περισσότερες από πέντε (5) θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων, σε οποιαδήποτε επιτρεπόμενη θέση σύμφωνα με το παρόν, προσαυξάνεται κατά δέκα τοις εκατό (10%) η δυνατότητα επέκτασης υπογείων ορόφων, όπως καθορίζεται στην περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 17.

6. Δεν απαιτείται συμβολαιογραφική δέσμευση των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων.

7. Οι θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων μπορούν να έχουν αναμονές για τοποθέτηση πρίζας για στάθμευση και φόρτιση ηλεκτρικών ποδηλάτων.

8. Το παρόν εφαρμόζεται και σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια, σε περιοχές εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, καθώς και σε υφιστάμενους οικισμούς χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

9. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται ο απαιτούμενος αριθμός θέσεων στάθμευσης μοτοσυκλετών, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων αναλόγως των χρήσεων και του μεγέθους των κτιρίων, με υποχρεωτική εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2027.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 47

Προσβασιμότητα χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη περ. δ) στην παρ. 5 του άρθρου 26 του

Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

1. Η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), για την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαμορφώσεων όσον αφορά την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, παρατείνεται, στο τέλος του ίδιου εδαφίου, αφαιρείται η πρόβλεψη περί αυθαιρεσίας, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στα υφιστάμενα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κτίρια, που στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως χώροι συνεδρίων, εκθέσεων, μουσείων, συναυλιών, αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων, ναοί, θέατρα, κινηματογράφοι, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα.

Οι διαμορφώσεις που αναφέρονται στην παρούσα γίνονται σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 και ολοκληρώνονται μέχρι την 31η.5.2024, με την επιφύλαξη της παρ. 10 για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου. Η αναστολή των κυρώσεων ισχύει αναδρομικά από την 1η.1.2021. Για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 η αναστολή των κυρώσεων ισχύει σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 10.

Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται απαιτούμενη συναίνεση των συνιδιοκτητών, οι ανωτέρω διαμορφώσεις δύναται να πραγματοποιηθούν από τον ενδιαφερόμενο και με δαπάνες του, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών συνιδιοκτητών, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στον Κανονισμό του κτιρίου, κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από:

α) πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών για τη διατύπωση απόψεων προς την Επιτροπή, τα αποδεικτικά κοινοποίησής της,

β) τεχνική έκθεση μηχανικού, με την οποία τεκμηριώνεται ότι η προτεινόμενη διαμόρφωση δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία των κοινόχρηστων μερών της πολυκατοικίας και των ιδιοκτησιών και

γ) μελέτη στατικής επάρκειας, που αποδεικνύει τη στατική επάρκεια του κτιρίου μετά τις προβλεπόμενες διαμορφώσεις. Αν από την μελέτη στατικής επάρκειας προκύψει ότι απαιτούνται στατικές ενισχύσεις, αυτές

πραγματοποιούνται μονομερώς με δαπάνη του ενδιαφερομένου, με την προϋπόθεση ότι οι επεμβάσεις αυτές περιορίζονται εντός του χώρου που έχει την υποχρέωση διαμορφώσεων.

Ειδικά για τα υφιστάμενα κτίρια που μνημονεύονται στην παρούσα, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η πρόβλεψη ανελκυστήρα με τις ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις θαλάμου που προβλέπει το πρότυπο ΕΛΟΤ-EN 81-70 «Κανόνες ασφάλειας για την κατασκευή και την εγκατάσταση ανελκυστήρων - Ειδικές εφαρμογές για ανελκυστήρες επιβατών και αγαθών - Μέρος 70: Προσιτότητα σε ανελκυστήρες ατόμων περιλαμβανομένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες» για έναν χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου και ενός τουλάχιστον προσβάσιμου σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα χώρου υγιεινής με κοινή χρήση ανδρών/γυναικών. Υφιστάμενα κτίρια με χρήσεις εμπορίου και γραφείων, εκτός των κτιρίων που στεγάζουν γραφεία υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου φορέα, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, καθώς και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με ανάπτυγμα τραπεζοκαθισμάτων στον εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο, με μικτό εμβαδόν μικρότερο από εκατό (100) τ.μ. μπορούν να εξαιρεθούν μόνο από την υποχρέωση δημιουργίας προσβάσιμων χώρων υγιεινής για το κοινό, εφόσον αυτό προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στους ιδιοκτήτες τους.

Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προσαρμογή των παραπάνω κτιρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.»

2. Στις εξαιρέσεις της παρ. 5 του άρθρου 26 του ΝΟΚ, περί υποχρέωσης διαμορφώσεων για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης χρηστών αναπηρικού αμαξιδίου, προστίθεται περ. δ) ως εξής:

«δ) ήδη εγκατεστημένες δραστηριότητες σε υφιστάμενα κτίρια, εφόσον παρέχουν στο κοινό τις υπηρεσίες τους μέσω εναλλακτικών τρόπων, όπως αυτοί εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 48

Εγκατάσταση ανελκυστήρα και αναβατορίου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27

Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Στην παρ. 2 του άρθρου 27 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), περί κατασκευής ανελκυστήρων, κατά παρέκκλιση: α) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Α, β) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Β', γ) το πέμπτο εδάφιο διαμορφώνεται ως περ. Γ', δ) στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α' 304)» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα και κατά τον χρόνο ανέγερσης τους δεν ήταν υποχρεωτική η κατασκευή του επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σε αυτά, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου.

Για διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.

Α. Όπου στην παρ. 2 του άρθρου 26 η προσαρμογή του κτιρίου είναι υποχρεωτική, αν απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σε αυτά, η κατασκευή αυτών είναι υποχρεωτική, χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών με δαπάνες του υπόχρεου ή των υπόχρεων, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού του κτιρίου.

Β. Αν δεν είναι υποχρεωτική η προσαρμογή του κτιρίου, η κατασκευή ανελκυστήρα είναι δυνατή χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών, με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από αποδεδειγμένη πρόσκληση

διατύπωσης απόψεων των λοιπών συνιδιοκτητών προς την Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας.

Γ. Αντίστοιχα σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια κατοικίας που δεν διασφαλίζουν προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού πολυκατοικίας, η τοποθέτηση διάταξης (ράμπας ή αναβατορίου), που διασφαλίζει την πρόσβαση στα άτομα αυτά από το πεζοδρόμιο στους εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους, καθώς και στους λοιπούς εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους του ισογείου και των λοιπών ορόφων υπέρ και υπό αυτό, εφόσον διαμένουν ως ιδιοκτήτες ή ένοικοι στα παραπάνω κτίρια, με απαραίτητη προϋπόθεση την εξασφάλιση της ασφάλειας των χρηστών, τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου και την κάλυψη των εξόδων κατασκευής από τα ενδιαφερόμενα άτομα.

Η τοποθέτηση αναβατορίου για την κάλυψη υψομετρικών διαφορών υπέρ του ενός ορόφου γίνεται βάσει τεχνικής μελέτης και ως προς μεν τη διαστασιολόγηση ακολουθεί τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου, ως προς δε τη διαδικασία τοποθέτησης, αδειοδότησης και συντήρησης, ισχύουν τα αντίστοιχα που αφορούν σε ανελκυστήρες και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α' 304).»

Άρθρο 49

Εθνικό σήμα προσβασιμότητας -

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου

27Α στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό

Στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99) προστίθεται άρθρο 27Α ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Εθνικό σήμα προσβασιμότητας

1. Θεσπίζεται «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας» για την προαγωγή της προσβασιμότητας σε χώρους και εγκαταστάσεις όπου διασφαλίζεται η

δυνατότητα πρόσβασης και προσβασιμότητα σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα βάσει των άρθρων 26 και 27.

2. Το «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας» είναι σήμα με ειδικό λογότυπο που χορηγείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το οποίο πιστοποιείται ότι ένας χώρος πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 1.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων της παρ. 1, η μορφή και ο τύπος του Εθνικού Σήματος Προσβασιμότητας, η διάρκεια ισχύος του και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Πολιτισμού, καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές για την προσβασιμότητα σε διατηρητέα κτίρια και κτίρια που είναι χαρακτηρισμένα ως μνημεία, παραδοσιακούς οικισμούς, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την πρόσβαση ατόμων με αναπηρία στο φυσικό περιβάλλον, ιδίως σε παραλίες, όχθες και παρόχθιες ζώνες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την ανεμπόδιστη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία σε χώρους καταφυγής και καταυλισμού, καθώς και σε οδεύσεις διαφυγής σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται «Τεύχος Προδιαγραφών Προσβασιμότητας Ειδικών Κτιριακών Εγκαταστάσεων και Υποδομών» στο οποίο περιγράφονται οι όροι, οι τεχνικές οδηγίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία σε ειδικές κτιριακές εγκαταστάσεις και υποδομές.»

Άρθρο 50

Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας -

Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4495/2017

Στην παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας, τροποποιούνται οι περ. ε), η), θ), ι) και ια) ως προς την ιδιότητα του μέλους, προστίθεται περ. ιε), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας αποτελείται από δεκατέσσερα (14) μέλη εκ των οποίων:

α) Τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης.

β) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, με τον αναπληρωτή του.

γ) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΝ με τον αναπληρωτή του.

δ) Ένα (1) μέλος του πρώην Γραφείου ΑμεΑ του ΥΠΕ- ΧΩΔΕ με εμπειρία σε θέματα προσβασιμότητας.

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ, με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.

στ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΤΕΕ με τον αναπληρωτή του.

ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΣΑΔΑΣ με τον αναπληρωτή του.

η) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.

θ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.

ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Τουρισμού με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.

ια) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.

ιβ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με τον αναπληρωτή του.

ιγ) Ένα (1) μέλος του κλάδου Μηχανικών με εξειδίκευση σε θέματα Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού και Προσβασιμότητας, οριζόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ιδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή νομικό με εξειδίκευση σε θέματα προσβασιμότητας ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων.

ιε) Έναν (1) υπάλληλο του Β' Τμήματος της Διεύθυνσης Μελετών και Έργων Αστικών Αναπλάσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του.»

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4495/2017

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑ'

Ν. 4495/2017 - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑ' ΣΤΟΝ Ν. 4495/2017

Άρθρο 51

Προσθήκη Τμήματος για την αυστηροποίηση του πλαισίου της αυθαίρετης δόμησης στον ν. 4495/2017 - Προσθήκη Τμήματος ΔΑ' στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167), μετά από το άρθρο 125, προστίθεται Τμήμα ΔΑ' και Κεφάλαιο Α' ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ ΔΑ'

ΑΥΣΤΗΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ».

Άρθρο 52

Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 125Α στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Α ως εξής:

«Άρθρο 125Α

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Τμήματος εμπίπτουν όλα τα αυθαίρετα κτίσματα και οι κατασκευές και όλες οι αυθαίρετες αλλαγές χρήσης που δεν εμπίπτουν ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε καθεστώς αναστολής επιβολής κυρώσεων. Εξαιρούνται:

α) η παραχώρηση απλής χρήσης κατά τα άρθρα 13Α του ν. 2971/2001 (Α' 285) και τα άρθρα 8, 9, 11 του ν. 5092/2024 (Α' 33), καθώς και οποιαδήποτε αλλοίωση της μορφολογίας του εδάφους στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης, ζώνη λιμένα και κοίτης πλεύσιμου ποταμού με τη λήψη ή απόληψη χώματος, λίθων ή άμμου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, κατά το μέρος που δεν αφορούν σε αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές,

β) οι επεμβάσεις σε χώρο του αιγιαλού, της παραλίας, τη ζώνη λιμένα, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού με ελαφριές κατασκευές και η επισκευή αυτών,

γ) η παράνομη εκχέρσωση και φύτευση μη δασικών φυτών εντός δασών, δασικών, αναδασωτέων ή δημοσίων εκτάσεων των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289).»

Άρθρο 53

Αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον εντοπισμό και τον έλεγχο της αυθαίρετης δόμησης

1. α) Στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μεταφέρεται, στο σύνολό της, η

αρμοδιότητα του ελέγχου και η παρακολούθηση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και της δημόσιας περιουσίας από την αυθαίρετη δόμηση, η αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων για αυθαίρετα κτίσματα και κατασκευές και για αυθαίρετες αλλαγές χρήσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, ο συντονισμός και η εποπτεία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου τομέα για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών που συνάπτονται με τις ανωτέρω αρμοδιότητες, οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τον παρόντα.

β) Στους στρατηγικούς στόχους της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ανήκει και:

βα) η προστασία του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και της δημόσιας περιουσίας από την αυθαίρετη δόμηση,

ββ) η ενιαία, έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση των πολιτικών για την αντιμετώπιση και την καταστολή της αυθαίρετης δόμησης, μέσω του στρατηγικού σχε- διασμού και της καθιέρωσης και εφαρμογής επιχειρησιακών πλάνων και δράσεων για την εφαρμογή του, της καθοδήγησης, του συντονισμού και του ελέγχου των αρμοδίων οργάνων για την αποτελεσματική εφαρμογή του ελεγκτικού έργου,

βγ) η προαγωγή, η παρακολούθηση, ο έλεγχος, ο συντονισμός και η υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας για την αντιμετώπιση και την καταστολή της αυθαίρετης δόμησης,

βδ) ο προγραμματισμός δράσεων και η διασφάλιση χρηματοδοτικών μέσων, ο συντονισμός και η παροχή οδηγιών για την υλοποίηση πολιτικής κατά της αυθαίρετης δόμησης,

βε) η εισήγηση για τη λήψη νομοθετικών ή άλλων μέτρων για τη διαχείριση του ζητήματος της αυθαίρετης δόμησης.

2. Ειδικότερα, η Γενική Διεύθυνση της παρ. 1 μέσω του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης είναι αρμόδια για κάθε αναγκαία ενέργεια για τον συντονισμό των ελέγχων των αυθαίρετων κατασκευών και αλλαγών χρήσεων και ιδίως:

α) Εκπονεί και υποβάλλει προς έγκριση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ετήσιο στρατηγικό σχέδιο ελέγχων (τακτικών, έκτακτων και δειγματοληπτικών) της αυθαίρετης δόμησης σε όλη την επικράτεια, και καταρτίζει τα σχετικά επιχειρησιακά προγράμματα ελέγχων για την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου, με βάση γεωγραφικά κριτήρια ή το αντικείμενο του ελέγχου ή το είδος της ελεγχόμενης αυθαιρεσίας,

λαμβάνοντας υπόψη για την κατάρτιση του ετήσιου στρατηγικού σχεδίου και των επιχειρησιακών σχεδίων και τους Πίνακες της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) της περ. γ) της παρ. 3, β) συγκροτεί τα κλιμάκια για τη διενέργεια των ελέγχων της αυθαίρετης δόμησης με τον ορισμό των τακτικών και αναπληρωματικών μελών τους από τα όργανα ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ του ν. 4495/2017 (Α' 167), σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 125ΙΖ του ν. 4495/2017,

- γ) εκδίδει τις εντολές, για τη διενέργεια ελέγχου ή επανελέγχου και αυτοψίας, προς τα κλιμάκια ή τα όργανα ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ του ν. 4495/2017,
- δ) μεριμνά για την παροχή συνδρομής προς τα κλιμάκια ελέγχου για τη συγκέντρωση όλων των αναγκαίων στοιχείων που αφορούν στα προς έλεγχο κτίσματα και κατασκευές. Για τον σκοπό αυτόν, δύναται να εκδίδει και να αποστέλλει σχετικές εντολές προς τις κατά τόπο αρμόδιες υπηρεσίες (Υπηρεσίες Δόμησης, Δασικές και Κτηματικές Υπηρεσίες), για την άμεση διαβίβαση των εν λόγω στοιχείων,
- ε) αναρτά στον οικείο διαδικτυακό τόπο και προωθεί για τοιχοκόλληση τις εκθέσεις αυτοψίας και τα πρωτόκολλα κατεδάφισης,
- στ) εκδίδει τα πρωτόκολλα κατεδάφισης του άρθρου 125Ι του ν. 4495/2017,
- ζ) προωθεί τα οριστικά πρωτόκολλα κατεδάφισης στην αρμόδια για την εκτέλεσή τους υπηρεσία, σύμφωνα με το άρθρο 125Ι του ν. 4495/2017,
- η) υποβάλλει, σε συνεργασία με τα όργανα ελέγχου, τις απόψεις της, στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), στο πλαίσιο της εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών του άρθρου 125Ζ του ν. 4495/2017, στη συνεδρίαση του οποίου παρίσταται εκπρόσωπός της, εφόσον κριθεί αναγκαίο από τον Πρόεδρο του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β',
- θ) επιβάλλει τα πρόστιμα των άρθρων 125Θ και 125ΙΓ του ν. 4495/2017,
- ι) ασκεί τις αρμοδιότητες των άρθρων 125Θ έως 125ΙΣΤ του ν. 4495/2017 αναφορικά με τις κυρώσεις,
- ια) εισηγείται την έκδοση αποφάσεων και εγκυκλίων επί θεμάτων που αφορούν την αποστολή της και τα θέματα της αρμοδιότητάς της,
- ιβ) εισηγείται και γνωμοδοτεί για την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος,

- ιγ) αποστέλλει, κατόπιν εισήγησης των κλιμακίων ελέγχου, τις εκθέσεις υπηρεσιακών απόψεων και τον σχετικό διοικητικό φάκελο στα αρμόδια δικαστήρια, κατά την εκδίκαση διαφορών που ανακύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος,
- ιδ) υποβάλλει στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, απολογιστική έκθεση για τους διενεργηθέντες ελέγχους και την εξέλιξή τους, στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. ιε) συντονίζει τα μικτά κλιμάκια ελέγχου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παρ. 2 του άρθρου 271 του ν. 5037/2023 (Α' 78).

Με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που απονέμονται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τις διατάξεις του παρόντος, αρμόδιος για την έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων και εγγράφων για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ορίζεται ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολή της Αυθαίρετης Δόμησης του άρθρου 51.

3. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ασκεί και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) εντοπίζει τα αυθαίρετα κτίσματα και κατασκευές, σε όλη την Επικράτεια, αυτεπάγγελτα ή ύστερα από καταγγελία ή κατά τη διενέργεια ελέγχων του άρθρου 57 του ν. 4495/2017 ή ύστερα από έρευνα και επεξεργασία των δεδομένων του συστήματος εντοπισμού αυθαιρεσιών των άρθρων 125B και 125E του ν. 4495/2017, του συστήματος «e-adeies», του συστήματος αυθαιρέτων και του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών, με τη διαδικασία που περιγράφεται στην υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 125K του ν. 4495/2017,
- β) αξιολογεί και προτεραιοποιεί τις καταγγελίες των προς έλεγχο ακινήτων, σύμφωνα με το άρθρο 125E του ν. 4495/2017,
- γ) καταρτίζει και διαβιβάζει στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών Πίνακες κτισμάτων και κατασκευών προς έλεγχο, με βάση τον αυτεπάγγελο εντοπισμό τους σύμφωνα με την περ. α) ή ύστερα από την αξιολόγηση και προτεραιοποίηση των καταγγελιών σύμφωνα με την περ. β). Πίνακας κτισμάτων και κατασκευών προς έλεγχο μπορεί να διαβιβάζεται στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή και από τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος. Οι ανωτέρω Πίνακες μπορεί να περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα κτίσματα ή κατασκευές.

Με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχε- διασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, αρμόδιος για την έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων, για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ορίζεται ο Προϊστάμενος της ανωτέρω Διεύθυνσης.

Άρθρο 54

Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και

Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θέση Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, την οποία καταλαμβάνει μετακλητός υπάλληλος, ο οποίος υπάγεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η θέση του Ειδικού Επιθεωρητή καλύπτεται είτε με πρόσληψη εγνωσμένου κύρους συνταξιούχου προερχόμενου από το σώμα επιθεωρητών περιβάλλοντος, είτε με απόσπαση υπαλλήλου από το ίδιο σώμα, για τριετή θητεία που δύναται να παραταθεί για τρία (3) ακόμη έτη. Η πρόσληψη διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η απόσπαση με κοινή απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αρμόδιου οργάνου του φορέα προέλευσης, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και ειδικότερα ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε τέσσερις (4), τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας, καθώς και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν υποψηφιότητα μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όχι μικρότερο των δεκαπέντε (15) ημερών. Σε περίπτωση πρόσληψης, οι αποδοχές του Ειδικού Επιθεωρητή καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με την επιφύλαξη του ανωτάτου ορίου της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Σε περίπτωση απόσπασης, οι αποδοχές της κοινής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής. Ειδικά σε περίπτωση απόσπασης από όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον το όργανο αυτό δεν αναλαμβάνει τη μισθοδοσία του, οι ανωτέρω αποδοχές καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής.

2. Ο Ειδικός Επιθεωρητής για την εκτέλεση του έργου του και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 53, συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και με κάθε άλλη υπηρεσία

ή φορέα του δημόσιου τομέα που εμπλέκεται στην υλοποίηση του έργου του, οι οποίοι παρέχουν κάθε αναγκαία συνδρομή.

3. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η θητεία του Ειδικού Επιθεωρητή δύναται να λήξει για σπουδαίο λόγο και πριν από την ολοκλήρωσή της. Ομοίως, δύναται να αρθεί πριν την ολοκλήρωση της θητείας η απόσπαση με ειδικά αιτιολογημένη κοινή απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αρμόδιου οργάνου του φορέα προέλευσης.

4. Για την εκτέλεση του έργου του, ο Ειδικός Επιθεωρητής υποστηρίζεται διοικητικά και υλικοτεχνικά από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν αιτήματος του Ειδικού Επιθεωρητή, το οποίο απευθύνεται στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, ο οποίος υπο- χρεούται να το εγκρίνει.

5. Προς υποστήριξη του έργου του, ο Ειδικός Επιθεωρητής δύναται να συστήνει και να συγκροτεί, με απόφασή του, ομάδες εργασίας ή επιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του και να ρυθμίζει κάθε σχετική λεπτομέρεια για την οργάνωση και τη λειτουργία τους. Ως μέλη των ομάδων ή των επιτροπών μπορούν να ορίζονται δημόσιοι υπάλληλοι και λειτουργοί, καθώς και επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες με εμπειρία ή ειδικές γνώσεις συναφείς με τα ανωτέρω θέματα. Ειδικά τα μέλη των ομάδων ή επιτροπών που έχουν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή λειτουργού ή του μετακλητού συνεργάτη, προτείνονται από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο. Τυχόν αποζημίωση καταβάλλεται από το Πράσινο Ταμείο με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

Άρθρο 55

Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων

Β' - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017

1. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167) τροποποιείται με την προσθήκη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β') και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνιστώνται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

2. Στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017 προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β' είναι εννεαμελές και αποτελείται από:

α) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

β) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

γ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

δ) δύο (2) μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας,

ε) δύο (2) μέλη, πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, κατόχους πτυχίου ανώτατης σχολής, με τους αναπληρωτές τους,

στ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου με τους αναπληρωτές τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 56

Προσθήκη Κεφαλαίου για τον εντοπισμό, τις καταγγελίες και τον έλεγχο επί αυθαιρέτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Β΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125Α, προστίθεται Κεφάλαιο Β΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΕΛΕΓΧΟΣ».

Άρθρο 57

Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τον εντοπισμό αυθαιρέτων με χρήση δορυφορικών εικόνων και μη επανδρωμένων αεροσκαφών - Προσθήκη άρθρου 125B στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125B ως εξής:

«Άρθρο 125B

Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τον εντοπισμό αυθαιρέτων με χρήση δορυφορικών εικόνων και μη επανδρωμένων αεροσκαφών

1 . Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δημιουργείται και τηρείται διαδικτυακό χαρτογραφικό Πληροφοριακό Σύστημα Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων (Π.Σ.Γ.Α.), κατά τον ν. 3882/2010 (Α΄ 166). Στο Π.Σ.Γ.Α. τίθεται σε λειτουργία πληροφοριακό υποσύστημα περιοδικής χαρτογράφησης και εντοπισμού κάθε νέου κτίσματος εντός της ελληνικής επικράτειας από το οποίο ενημερώνεται σχετικά η Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2 .α) Ο εντοπισμός της αυθαίρετης δόμησης για την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και της δημόσιας περιουσίας μέσω του ελέγχου και της καταστολής των αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών και των αυθαίρετων χρήσεων, δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μηΕ.Α.) ή αεροφωτογραφιών ή δορυφορικών εικόνων. Αν για τις ανωτέρω απεικονίσεις δεν είναι δυνατή η χρήση Σ.μηΕ.Α. που ανήκουν στο Δημόσιο, η ανωτέρω υπηρεσία είναι δυνατόν να ανατίθεται σε χειριστή που κατέχει άδεια για επαγγελματική χρήση και είναι καταχωρισμένος στο Μητρώο Εκμεταλλεόμενων και Χειριστών Σ.μη.Ε.Α. του άρθρου 11 της υπό στοιχεία Δ/ΥΠΑ/21860/1422/2016 απόφασης του Διοικητή Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Β' 3152), όπως εκάστοτε ισχύει. Οι απεικονίσεις αυτές λαμβάνονται με αποκλειστικό σκοπό τον γεωεντοπισμό αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών, και στο απολύτως αναγκαίο μέτρο. Αν κατά την εκτέλεση της λήψης των ανωτέρω απεικονίσεων μέσω Σ.μη.Ε.Α. ή αεροφωτογραφιών πραγματοποιείται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με την ισχύουσα νομοθεσία.

β) Όπου απαγορεύεται η πτήση των ΣΜηΕΑ, η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. απευθύνεται στη Διεύθυνση «Δ4» της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας για την εξασφάλιση άδειας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του Κανονισμού - γενικό πλαίσιο πτήσεων Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών - ΣμηΕΑ (Unmanned Aircraft Systems - UAS, Δ/ΥΠΑ/21860/1422/2016, Β' 3152). Η άδεια χορηγείται εντός μίας (1) εργάσιμης ημέρας από την περιέλευση του σχετικού αιτήματος σε αυτή. Μετά την έγκριση των πτήσεων, ο οικείος Φορέας Διαχείρισης ενημερώνεται από τη Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. για την ημερομηνία και το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο θα πραγματοποιηθούν οι σχετικές πτήσεις. Για τις περιπτώσεις πραγματοποίησης των πτήσεων ΣμηΕ.Α. από ιδιώτες, αυτοί πρέπει να είναι κάτοχοι πιστοποιητικού βιομηχανικής ασφάλειας σύμφωνα με τον Εθνικό Κανονισμό Βιομηχανικής Ασφάλειας (Β' 4071/2020).

γ) Με απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση του Προϊσταμένου της Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π., καθορίζονται οι περιοχές και το ειδικότερο αντικείμενο των σχετικών απεικονίσεων, για τις οποίες είναι αναγκαία η χρήση των μέσων αυτών.

δ) Σε κάθε περίπτωση, από τις πτητικές δραστηριότητες της παρούσας εξαιρούνται οι περιοχές που ορίζονται ως Ναυτικά Οχυρά, σύμφωνα με τον α.ν. 376/1936 (Α' 192). Για τις υπόλοιπες περιοχές πλησίον ή άνωθεν Στρατιωτικών Εγκαταστάσεων τηρούνται οι προβλε- πόμενες διαδικασίες

λήψης άδειας από τις αρμόδιες Στρατιωτικές Αρχές. Η άδεια χορηγείται εντός μίας (1) εργάσιμης ημέρας από την περιέλευση του σχετικού αιτήματος σε αυτές.

Άρθρο 58

Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών -

Προσθήκη άρθρου 125Γ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Γ ως εξής:

«Άρθρο 125Γ

Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών

1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ. ΚΑ. ή Σύστημα), προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ-gov.gr). Αντικείμενο του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. είναι η δημιουργία και τήρηση: α) ψηφιακού αρχείου καταγγελιών για τον εντοπισμό και τον έλεγχο αυθαίρετων κτιρίων και κατασκευών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, και β) ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την υποβολή των καταγγελιών και των συνοδών στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 125Δ, καθώς και για την καταγραφή, αξιολόγηση και προτεραιοποίηση της παρακολούθησης της εξέλιξής τους.

2. Ο σχεδιασμός, η συνολική υποστήριξη, διαχείριση και η παραγωγική λειτουργία, η τεχνολογική ανάπτυξη, αναβάθμιση και υποστήριξη του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του, η συντήρηση του εξοπλισμού και του λογισμικού του, καθώς και η τεχνική υποστήριξη των καταγγελλόντων, των μηχανικών και των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη λειτουργία και χρήση του Συστήματος, ανατίθεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Για την άντληση δεδομένων και αρχείων σχετικά με τα ακίνητα στα οποία αφορούν οι καταγγελίες, το Ε.Η.ΣΥ. ΚΑ. διασυνδέεται με τις υπόλοιπες σχετικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, ιδίως το σύστημα έκδοσης ηλεκτρονικών αδειών «e-Άδειες». Το Ε.Η.ΣΥ. ΚΑ. δύναται να διαλειτουργεί και με άλλα πληροφοριακά συστήματα μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

σύμφωνα με τα άρθρα 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

4. Το Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. τίθεται σε δοκιμαστική λειτουργία για δύο (2) μήνες. Η λήξη της δοκιμαστικής λειτουργίας του Μητρώου διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Έναν (1) μήνα μετά τη λήξη της δοκιμαστικής λειτουργίας του Συστήματος αρχίζει η παραγωγική λειτουργία αυτού. Για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Συστήματος εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.»

Άρθρο 59

Διαδικασία υποβολής καταγγελιών στο

Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών -

Προσθήκη άρθρου 125Δ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Δ ως εξής:

«Άρθρο 125Δ

Διαδικασία υποβολής καταγγελιών στο Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών

1. Η καταγγελία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο, τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή από εξουσιοδοτούμενο μηχανικό.

2. Από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Συστήματος, οι καταγγελίες υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της οικείας ψηφιακής πλατφόρμας του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.). Εξαιρετικά και αν δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή, οι καταγγελίες και τα στοιχεία για την υποστήριξή τους, υποβάλλονται: α) μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή β) σε έγχαρτη μορφή, με αυτοπρόσωπη παρουσία ή μέσω εξουσιοδοτημένου προσώπου, στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου.

Αν για τη στοιχειοθέτηση της καταγγελίας χρησιμοποιούνται από τον καταγγέλλοντα απεικονίσεις μέσω Συστήματος μη Επανδρωμένων

Αεροσκαφών (Σ.μη.Ε.Α.), αυτές γίνονται δεκτές αν λαμβάνονται μέσω χειριστή που κατέχει άδεια για επαγγελματική χρήση, είναι καταχωρισμένος στο Μητρώο Εκμεταλλεούμενων και Χειριστών Σ.μη.Ε.Α. του άρθρου 11 της υπό στοιχεία Δ/ ΥΠΑ/21860/1422/2016 απόφασης του Διοικητή Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και έχουν τηρηθεί κατά τη λήψη των απεικονίσεων οι κανόνες εναέριας κυκλοφορίας του άρθρου 5 της ίδιας απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, στην ανάρτηση των απεικονίσεων στο Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. προβαίνει μόνο ο ανωτέρω χειριστής. Οι αναρτημένες απεικονίσεις διασυνδέονται απευθείας με την καταγγελία, χωρίς να λαμβάνει γνώση ή αντίγραφο αυτών ο κα- ταγγέλλων, ο οποίος δύναται να ενημερώνεται σχετικά μόνο μέσω της ψηφιακής εφαρμογής του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.. Οι απεικονίσεις λαμβάνονται με αποκλειστικό σκοπό τη στοιχειοθέτηση της βασιμότητας της καταγγελίας και τον γεωεντοπισμό του ακινήτου στο οποίο αφορά η καταγγελία, και στο απολύτως αναγκαίο μέτρο. Αν κατά την εκτέλεση της λήψης των ανωτέρω απεικονίσεων μέσω Σ.μη.Ε.Α. πραγματοποιείται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

3. Για την υποβολή της καταγγελίας καταβάλλεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου παράβολο ποσού εκατόν πενήντα ευρώ (150) μέσω της εφαρμογής «e-paranolo» της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, οι φορείς του δημοσίου τομέα, κατά την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Τα έσοδα του λογαριασμού διατίθενται για την καταβολή των αποζημιώσεων των ελεγκτών δόμησης που διεξάγουν τους ελέγχους, καθώς και για τις δαπάνες μετακίνησης και διαμονής των υπαλλήλων που απαρτίζουν τα κλιμάκια ελέγχου. Το παράβολο επιστρέφεται σε περίπτωση έστω και μερικής ευδοκίμησης της καταγγελίας.

4. Αν υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον καταγγέλλο- ντα, ο εκάστοτε διαχειριστής του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ταυτότητας του καταγγέλλοντος, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας, για την οποία ο καταγγέλλων θεωρεί ότι η αποκάλυψή της είναι εξαιρετικά επιζήμια γι' αυτόν, εφόσον ο καταγ- γέλλων προσδιορίζει ειδικά τις πληροφορίες και τους λόγους, για τους οποίους ζητεί τη λήψη μέτρων εμπιστευτικότητας.»

Άρθρο 60

Αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών - Προσθήκη άρθρου 125Ε στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Ε ως εξής:

«Άρθρο 125Ε

Αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών

1. Αρμόδια υπηρεσία για την ενημέρωση του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.) και την καταχώριση και επεξεργασία των δεδομένων και πληροφοριών του Συστήματος, καθώς και για την αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών είναι η Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Επίσης, η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. είναι αρμόδια για:

α) την ενημέρωση του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. με τα στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη κάθε καταγγελίας, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων που διενεργήθηκαν και των αποτελεσμάτων τους,

β) την καταχώριση στο ανωτέρω σύστημα των καταγγελιών που υποβάλλονται σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή λόγω τεχνικού προβλήματος του συστήματος, σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 125Δ, και

γ) την καταχώριση στο σύστημα, κατά το στάδιο διενέργειας του ελέγχου του αυθαιρέτου, των καταγγελιών που έχουν υποβληθεί, μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ..

Με εξαίρεση την ανωτέρω ενημέρωση του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ., η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. δεν υποχρεούται να ενημερώνει τους καταγγέλλοντες ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτούς πρόσωπα σχετικά με τη διαχείριση και εξέλιξη της καταγγελίας. Οι τελευταίοι δύνανται να ενημερώνονται σχετικά μόνο μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του Συστήματος.

2. Οι καταγγελίες αξιολογούνται βάσει:

α) της συμβατότητάς τους με τις αρμοδιότητες της Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.,

β) της επάρκειας των στοιχείων που περιέχουν, ώστε να είναι δυνατή η διερεύνησή τους και η διεξαγωγή ελέγχου ή έρευνας.

3. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. κατόπιν αξιολόγησης κατά την παρ. 2: α) Αρχαιοθετεί τις προδήλως αβάσιμες ή αστήρικτες καταγγελίες, των οποίων είναι αδύνατη η διερεύνηση. Στην περίπτωση αυτή, ο καταγγέλλων δύναται να συμπληρώσει την καταγγελία του με την προσκομιδή, οποτεδήποτε, κάθε στοιχείου, εγγράφου και πληροφορίας για την υποστήριξή της και η καταγγελία επαναξιολογείται. Ως χρόνος υποβολής της λογίζεται ο χρόνος συμπλήρωσης από τον καταγγέλλοντα των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. δεν κωλύεται να επανεξετάσει υπόθεση που τέθηκε στο αρχείο, λαμβάνοντας υπόψη και αξιολογώντας αυτεπάγγελτα στοιχεία ή πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση, μέσω δημοσιευμάτων του τύπου, στοιχείων από άλλες δημόσιες αρχές ή και άλλες πηγές.

β) Δύναται, ύστερα από την προτεραιοποίηση της καταγγελίας, σύμφωνα με την παρ. 4:

βα) να διατάξει την άμεση διερεύνησή της και τη διεξαγωγή ελέγχου ή

ββ) να την εντάξει στο πλαίσιο του ευρύτερου προγραμματισμού ελέγχων που έχει εκπονήσει.

Η παραίτηση του ενδιαφερομένου από την καταγγελία, δεν συνεπάγεται την αναστολή ή τη ματαίωση του ελέγχου της.

4. Για την προτεραιοποίηση της καταγγελίας ως προς τη διεξαγωγή ελέγχου, η οποία δύναται να διενεργείται είτε ηλεκτρονικά μέσω του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ., είτε από τη Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π., λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: α) το μέγεθος του αυθαίρετου κτιρίου ή κατασκευής, β) η εκτίμηση του βαθμού επικινδυνότητας της καταγγελλόμενης πράξης και η αξιολόγηση του άμεσου ή επικείμενου κινδύνου ως προς τις άμεσες ή έμμεσες συνέπειές της στο περιβάλλον, ιδίως στα δάση, τις δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, στον αιγιαλό, στις παραλίες και στα ρέματα,

γ) η επανάληψη της καταγγελλόμενης πράξης ή η υποτροπή του καταγγελλόμενου.

Μεταξύ των καταγγελιών που προτεραιοποιούνται με βάση τα κριτήρια των περ. α), β) και γ), η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. μπορεί να συνεκτιμά και τη χρονική προτεραιότητά τους, από την ημερομηνία υποβολής της καταγγελίας ή

συμπλήρωσης από τον καταγγέλλοντα των αναγκαίων στοιχείων για τη στοιχειοθέτησή της.

5. Για την αξιολόγηση και την προτεραιοποίηση των καταγγελιών το παρόν εφαρμόζεται και στις καταγγελίες που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ..

6. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π., ως υπεύθυνος επεξεργασίας, καθώς και ο εκτελών την επεξεργασία, διασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ» (L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).»

Άρθρο 61

Διαδικασία ελέγχου και αυτοψιών -

Προσθήκη άρθρου 125ΣΤ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 125ΣΤ

Διαδικασία ελέγχου και αυτοψιών

1. Τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου, μόλις λάβουν την εντολή ελέγχου, αναζητούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα στοιχεία που κατά την κρίση τους είναι αναγκαία για την πληρότητα του ελέγχου, τα οποία οι ανωτέρω υπηρεσίες χορηγούν αμελλητί. Κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου και μέχρι την έκδοση της έκθεσης αυτοψίας, τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου έχουν πρόσβαση και στα στοιχεία των ηλεκτρονικών εφαρμογών, ύστερα από αυθεντικοποίησή τους με τη διαδικασία της κοινής απόφασης της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 125ΙΙ. Αν οι διενεργούντες τον έλεγχο είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο χειριστών Εκμεταλλευόμενων και Χειριστών και του Συστήματος μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μη.Ε.Α.) ή μεταξύ των στοιχείων που τους έχουν χορηγηθεί περιλαμβάνονται απεικονίσεις μέσω μη επανδρωμένων αεροσκαφών, αυτές δύνανται να χρησιμοποιούνται για την καλύτερη αποτύπωση των πορισμάτων τους.

2. Η έκθεση αυτοψίας αφορά το αυθαίρετο κτίσμα ή κατασκευή και όχι τον ιδιοκτήτη, νομέα, κάτοχο ή κατασκευαστή του και η μη αναφορά τους δεν ασκεί επιρροή στην πρόοδο της διαδικασίας. Στην έκθεση αυτοψίας διαλαμβάνονται: α) η θέση του κτίσματος ή κατασκευής με συντεταγμένες σε σύστημα αναφοράς «ΕΓΣΑ 87», β) συνοπτική περιγραφή του κτίσματος ή κατασκευής με σκαρίφημα, οι διαστάσεις του και οι διατάξεις που έχουν παραβιαστεί, γ) εισήγηση για τον υπολογισμό του προστίμου ανέγερσης που αναλογεί στην παράβαση και δ) επισήμανση του δικαιώματος κάθε ενδιαφερομένου για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 125Z στο κατά τόπο αρμόδιο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων, εντός της ανατρεπτικής προθεσμίας του ίδιου άρθρου.

Αν κατά τη διενέργεια αυτοψίας του κλιμακίου ελέγχου κριθεί ότι απαιτείται η διενέργεια ελέγχου στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, τη ζώνη λιμένα, την παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, καθώς και σε δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, για τη διαπίστωση παραβάσεων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, το κλιμάκιο ελέγχου ενημερώνει εγγράφως και αμελλητί τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντίστοιχα, προκειμένου να μεριμνήσουν για τον ορισμό υπαλλήλων για τη διενέργεια αυτοψίας.

3. Η έκθεση αυτοψίας αποστέλλεται ηλεκτρονικά στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην αρμόδια υπηρεσία, οι οποίες με τη σειρά τους αποστέλλουν ανωνυμοποιημένο, ως προς τα στοιχεία των μελών των κλιμακίων ελέγχου, αντίγραφο της έκθεσης, στην κατά τόπο αρμόδια αστυνομική αρχή, η οποία την τοιχοκολλεί αμελλητί στο ακίνητο. Η τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας συνεπάγεται τη διακοπή των οικοδομικών εργασιών. Η έκθεση αυτοψίας αναρτάται στην ηλεκτρονική σελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ανωνυμοποιημένη ως προς τα στοιχεία των μελών του κλιμακίου ελέγχου και του φερόμενου ως κυρίου, νομέα, κατόχου ή κατασκευαστή, αν τα στοιχεία των ανωτέρω αναγράφονται σε αυτήν, με επιμέλεια της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών.

4. Σε περίπτωση ασυμφωνίας της έκθεσης αυτοψίας με τον διενεργηθέντα επανέλεγχο που διενεργείται, το κλιμάκιο στο οποίο έχει δοθεί η εντολή για

επανελέγχο, είναι αρμόδιο για την έκδοση της οριστικής έκθεσης αυτοψίας, για την οποία εφαρμόζεται η διαδικασία του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 62

Προσθήκη Κεφαλαίου για τη διοικητική και δικαστική προστασία - Προσθήκη Κεφαλαίου Γ΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125ΣΤ, προστίθεται Κεφάλαιο Γ΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ».

Άρθρο 63

Άσκηση και εξέταση ενδικοφανών προσφυγών - Προσθήκη άρθρου 125Ζ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Ζ ως εξής:

«Άρθρο 125Ζ

Άσκηση και εξέταση προσφυγών

1. α) Κατά της έκθεσης αυτοψίας του άρθρου 125ΣΤ, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄) εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας στο ακίνητο. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.

β) Άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής δεν χωρεί εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι:

βα) εκτελούνται οικοδομικές εργασίες (επ' αυτοφώρω) και δεν υπάρχει έγκυρη πινακίδα του έργου,

ββ) πρόκειται για αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές σε ακίνητα των περ. ε), στ), ζ), η), θ), ι), ια), ιβ), ιγ), και ιδ) της παρ. 2 του άρθρου 89,

βγ) πρόκειται για αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές στη ζώνη λιμένα, στο υδάτινο στοιχείο, στον πυθμένα θάλασσας και στο υπεδάφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτη πλεύσιμου ποταμού. Στις υποπερ. βα), ββ) και βγ) εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 125Ι, για την έκδοση πρωτοκόλλου κατεδάφισης.

2. Η προσφυγή της παρ. 1, επί ποινή απαραδέκτου: α) συνοδεύεται από αποδεικτικό καταβολής υπέρ του Πράσινου Ταμείου, παραβόλου αα) διακοσίων (200) ευρώ για παραβάσεις επιφάνειας έως και τριάντα (30) τ.μ., αβ) πεντακοσίων (500) ευρώ για παραβάσεις επιφάνειας έως και ογδόντα (80) τ.μ. και αγ) χιλίων (1.000) ευρώ για παραβάσεις επιφάνειας άνω των ογδόντα (80) τ.μ., τα οποία επιστρέφονται αν η προσφυγή γίνει δεκτή, εν όλω ή εν μέρει, β) κοινοποιείται από τον προσφεύγοντα στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και γ) αναφέρει τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας του προσφεύγοντος, τη διεύθυνση κατοικίας του ή την έδρα του, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου να του κοινοποιηθεί η πρόσκληση ακρόασης ενώπιον του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β' και η απόφαση επί της προσφυγής του. Η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δύναται να αντλείται αυτόματα από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας.

3. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της, κοινοποιείται δε ηλεκτρονικά στον προσφεύγοντα και στη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, η οποία ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών.

4. Αν απορριφθεί η προσφυγή ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση της, η έκθεση αυτοψίας καθίσταται οριστική. Η οριστική έκθεση αυτοψίας επέχει θέση πράξης διαπίστωσης παραβάσεων, βάσει της οποίας τα αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές καθίστανται άμεσα κατεδαφιστέα κατά το άρθρο 125Ι και επισύρουν τις κυρώσεις του άρθρου 125Θ.»

Άρθρο 64

Ένδικα βοηθήματα και μέσα -

Προσθήκη άρθρου 125Η στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Η ως εξής:

«Άρθρο 125Η

Ένδικα βοηθήματα και μέσα

1. Κατά της απόφασης του Κεντρικού Συμβούλιου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 125Ζ και κατά του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125Ι επιτρέπεται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της τοποθεσίας του ακινήτου, εντός της εξηκονθήμερης προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β' στον προσφεύγοντα ή από την τοιχοκόλληση του πρωτοκόλλου κατεδάφισης στο κτίσμα ή στην κατασκευή, αντίστοιχα. Η προθεσμία και η άσκηση της αίτησης ακύρωσης δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ. ΠΟ.Θ.Α. Β' και του πρωτοκόλλου κατεδάφισης. Ο ενδιαφερόμενος δύναται ωστόσο να ζητήσει από το αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο την αναστολή της εκτέλεσής τους, εφόσον έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης. Η αίτηση αναστολής εκτέλεσης επιδίδεται με επιμέλεια του αιτούντος, εντός εβδομήντα δύο (72) ωρών από την κατάθεσή της, στο όργανο που εξέδωσε την πράξη και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αίτηση ακυρώσεως συζητείται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση της και η οριστική απόφαση εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση και σε κάθε περίπτωση εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την κατάθεσή της. Η απόφαση κοινοποιείται στους διαδίκους με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της.

2. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμου μη έγκαιρης κατεδάφισης του άρθρου 125ΙΓ, χωρεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της τοποθεσίας του ακινήτου εντός της εξηκονθήμερης προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989, που αρχίζει από την κοινοποίησή τους. Οι λόγοι ακυρώσεως είναι απαράδεκτοι κατά το μέρος που καλύπτονται από την απόφαση, επί της αιτήσεως ακυρώσεως, κατά της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β' ή του πρωτοκόλλου κατεδάφισης.

Τα πρόστιμα μη έγκαιρης κατεδάφισης καθίστανται οριστικά αν: α) δεν ασκήθηκε αίτηση ακυρώσεως, ή β) η ασκηθείσα αίτηση ακυρώσεως απορρίφθηκε εν όλω ή εν μέρει.

Έπειτα, βεβαιώνονται από τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδονται στο Πράσινο Ταμείο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 65

Προσθήκη Κεφαλαίου για τις κυρώσεις επί αυθαιρέτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Δ' στο Τμήμα ΔΑ' του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ' του ν. 4495/2017 (Α' 167), μετά από το άρθρο 125Η, προστίθεται Κεφάλαιο Δ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΥΡΩΣΕΙΣ»

Άρθρο 66

Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 125Θ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Θ ως εξής:

«Άρθρο 125Θ

Κυρώσεις

1. Τα αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές και αλλαγές χρήσης που δεν υπάγονται ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε διατάξεις περί αναστολής επιβολής κυρώσεων ή δεν αφορούν σε πολεοδομικές παραβάσεις του άρθρου 81, κατεδαφίζονται ή απομακρύνονται υποχρεωτικά.
2. Εκτός από την κατεδάφιση, αν διαπιστωθούν αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές ή αλλαγές χρήσης, επιβάλλονται επίσης:

α) πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης, σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΓ,

β) ποινικές κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΕ,

γ) αναστολή της άδειας λειτουργίας της οικείας οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 125ΙΣΤ,

δ) διακοπή ρευματοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 125ΙΣΤ.»

Άρθρο 67

Άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτου -

Προσθήκη άρθρου 125Ι στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Ι ως εξής:

«Άρθρο 125Ι

Άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτου

1. Σε περίπτωση εντοπισμού ύστερα από έλεγχο των κλιμακίων ελέγχου αυθαιρέτου κτίσματος ή κατασκευής, κατά την ώρα που κατασκευάζονται (επ' αυτοφώρω) και δεν υπάρχει έγκυρη πινακίδα του έργου, ο φερόμενος ιδιοκτήτης υποβάλει στην ηλεκτρονική διεύθυνση που υποδεικνύει η Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας, στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται η νομιμότητα του κτίσματος, της κατασκευής ή της αλλαγής χρήσης, συ- μπεριλαμβανομένης της άδειας νομιμοποίησης. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία ή τα στοιχεία δεν αποδεικνύουν τη νομιμότητα της κατασκευής, εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών, πρωτόκολλο κατεδάφισης, το οποίο αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία τοιχοκολλάται στο ακίνητο, από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

2. Η αρμόδια υπηρεσία των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή Υποδομών και Μεταφορών κατεδαφίζει το αυθαίρετο το αργότερο εντός ενός (1) μηνός και συντάσσει πρακτικό κατεδάφισης. Αν βρεθούν μηχανικά μέσα,

ιδίως οχήματα και δομικά μηχανήματα, ή άλλα υλικά, όπως ξυλότυπος και μεταλλότυπος, κατάσχονται και εκποιούνται με απόφαση του αρμοδίου δικαστηρίου, το οποίο ορίζει μεσεγγυούχο για τη φύλαξη των κατασχεμένων έως την εκποίησή τους. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης μεσεγγυούχος ορίζεται ο ιδιοκτήτης, νομέας, κάτοχος ή εργολάβος των αυθαίρετων κατασκευών.»

Άρθρο 68

Οικειοθελής κατεδάφιση αυθαίρετου και απομάκρυνση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης/ Άδεια νομιμοποίησης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΑ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΑ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΑ

Οικειοθελής κατεδάφιση αυθαίρετου και απομάκρυνση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης/ Άδεια νομιμοποίησης

1. Ο ιδιοκτήτης αυθαίρετου κτίσματος ή κατασκευής δύναται να προβεί αυτοβούλως στην αποδοχή της έκθεσης αυτοψίας και στην κατεδάφιση ή αποκατάσταση της νόμιμης χρήσης, με την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, σύμφωνα με το παρόν. Για τον σκοπό αυτόν, υποβάλλει είτε στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που θα δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτόν, είτε σε έγχαρτη μορφή αυτοπροσώπως ή μέσω εξουσιοδοτούμενου, υπεύθυνη δήλωση είτε ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση μέσω του «gov.gr», με την οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβεί στην κατεδάφιση/απομάκρυνση και αποκατάσταση με ίδια μέσα, εντός προθεσμίας τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας στο ακίνητο.

2. Μετά την κατεδάφιση/απομάκρυνση, που πιστοποιείται από τον ελεγκτή δόμησης που ορίζεται από τον Ειδικό Επιθεωρητή, το κλιμάκιο που είχε συντάξει την έκθεση αυτοψίας ή άλλο κλιμάκιο που συγκροτείται ειδικά για τον σκοπό αυτόν συντάσσει πρωτόκολλο συμμόρφωσης, με το οποίο βεβαιώνεται η εκτέλεση ή μη της κατεδάφισης του συνόλου των αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών και η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου και το κοινοποιεί στη Γενική

Διεύθυνση Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να εφαρμοστούν, κατά περίπτωση, τα διαλαμβανόμενα στις παρ. 3 έως 6.

Η Γενική Διεύθυνση Επιθεωρητών και Ελεγκτών μέσω του Ειδικού Επιθεωρητή ελέγχου και καταστολής της αυθαίρετης δόμησης διατηρεί το δικαίωμα, μετά την πιστοποίηση της κατεδάφισης/αποκατάστασης από τον ελεγκτή δόμησης, να χορηγήσει εντολή επανελέγχου σε κλιμάκιο του άρθρου 125ΙΖ, προκειμένου να επαληθεύσει το πόρισμα του ελεγκτή δόμησης.

3. Σε περίπτωση συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη, διαγράφεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης και δεν επιβάλλονται ή ανακαλούνται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 125Θ, ενώ παύει και η ποινική δίωξη που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΕ. Σε περίπτωση μερικής συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη, διαγράφεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης που αναλογεί στα κατεδαφισθέντα κτίσματα και στις αποκατασταθείσες χρήσεις και κατά τα λοιπά επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 125Θ έως 125ΙΕ. Τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας δεν εφαρμόζονται αν ο ιδιοκτήτης είναι υπότροπος.

4. α. Αν ο ιδιοκτήτης προβεί στη νομιμοποίηση των αυθαίρετων κατασκευών που είχαν εγκατασταθεί μετά την 28η.7.2011, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης, καθώς και πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης, από τη διαπίστωση του αυθαιρέτου, έως την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας. Σε κτίρια που διαθέτουν οικοδομική άδεια, λειτουργούν βιομηχανικές και βιοτεχνικές χρήσεις και έχει συντελεστεί υπέρβαση καθ' ύψος, μέχρι δύο (2) μέτρα, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης και μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση κατεδάφισης.

β. Για τις περιπτώσεις νομιμοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών που εγκαταστάθηκαν μέχρι την 28η.7.2011 εφαρμόζεται η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 106.

5. Για τις πολεοδομικές παραβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 81, αν ο υπόχρεος αποκαταστήσει την πολεο-δομική παράβαση ή εκδώσει την προβλεπόμενη οικοδομική άδεια, εντός προθεσμίας της παρ. 1 το πρόστιμο ανέγερσης μειώνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%) και τα πρόστιμα μη έγκαιρης συμμόρφωσης διαγράφονται.»

Άρθρο 69

Κατεδάφιση από το ελληνικό δημόσιο -

Προσθήκη άρθρου 125IB στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125IB ως εξής:

«Άρθρο 125IB

Διαδικασία κατεδάφισης από το ελληνικό δημόσιο

1. Η κατεδάφιση αυθαιρέτων διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται μετά την οριστική απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β', επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης της, αντίστοιχα ή από την έκδοση του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125I.

2. Για τους σκοπούς της παρ. 1 δύναται να συνάπτονται πολυετείς συμβάσεις πλαίσιο. Σε περίπτωση αδυναμίας εφαρμογής των αποφάσεων κατεδάφισης, λόγω της άρνησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων να εκτελέσουν τις σχετικές συμβάσεις, με απόφαση του αρμοδίου για την κατεδάφιση οργάνου, τους επιβάλλεται πρόστιμο, ύψους από έξι χιλιάδες (6.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ανάλογα με το βάρος της παράβασης, βάσει της οποίας επιβάλλεται η κατεδάφιση.

3. Κατά την κατεδάφιση του αυθαιρέτου μπορεί να παρίστανται αστυνομικά όργανα ή η λιμενική αρχή για την πρόληψη και καταστολή άδικων πράξεων και μέλη του κλιμακίου που συνέταξαν την έκθεση αυτοψίας ή το πρωτόκολλο κατεδάφισης για την υπόδειξη των αυθαιρέτων. Αν η προσπάθεια στο αυθαίρετο εμποδίζεται για οποιονδήποτε λόγο, ζητείται η συνδρομή της Εισαγγε-λικής Αρχής. Αν απαιτείται απομάκρυνση των ενοίκων, αυτή γίνεται από αστυνομικά όργανα, η δε εκκένωση του αυθαιρέτου γίνεται από το συνεργείο κατεδάφισης. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να εκκενώσουν μόνοι τους το αυθαίρετο κτίσμα, πριν από την κατεδάφιση, εφόσον όμως η εκκένωση με πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου δεν παρεμβάλλει εμπόδια στην κατεδάφιση.

4. Για τον τρόπο κατεδάφισης και τα μέσα που χρησιμοποιούνται, για τα υλικά κατεδάφισης, καθώς και για τη φύλαξη ή φθορά των παραρτημάτων και κινητών πραγμάτων του αυθαιρέτου δεν δημιουργείται ευθύνη του Δημοσίου, των οργάνων του ή των προστηθέντων προσώπων. Για τις κατεδαφίσεις συντάσσεται από τον επικεφαλής του συνεργείου σχετικό πρακτικό στο οποίο αναφέρονται και οι διαστάσεις του κτίσματος που κατεδαφίστηκε.

5. Ο κύριος του κτίσματος, το οποίο κρίνεται κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της δαπάνης καταλογίζεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και εισπράττεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντίστοιχα, σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

6. Ο προγραμματισμός του έργου των κατεδαφίσεων καθορίζεται ως κάτωθι:

α) κατεδαφίζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα και με την εξής σειρά: αα) το σύνολο των νέων αυθαιρέτων κατασκευών που κατασκευάστηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2024, αβ) το σύνολο των αυθαίρετων κατασκευών που κατασκευάστηκαν μετά την 28η Ιουλίου 2011, αγ) όσα υπήχθησαν στον παρόντα με ψευδείς δηλώσεις,

β) κατεδαφίζεται αριθμός αυθαιρέτων κατ' ελάχιστον ίσος με τον αριθμό των οριστικών πρωτοκόλλων κατεδάφισης του 2022: βα) κατά πενήντα τοις εκατό (50%) με κριτήρια χρονικής προτεραιότητας και ββ) κατά πενήντα τοις εκατό (50%) με κριτήρια περιβαλλοντικά και χωροταξικά, όπως αυτά εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά την παρ. 4 του άρθρου 125Κ.

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω δύναται να προτε- ραιοποιούνται περιπτώσεις αυθαίρετων κατασκευών, οι οποίες κρίνεται ότι συνεπάγονται σημαντική περιβαλλοντική όχληση.

7. Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών εγγράφεται υποχρεωτικώς το απαραίτητο κονδύλι για τις κατεδαφίσεις όλων των αυθαιρέτων κατασκευών των δύο (2) προηγούμενων ετών, από το τρέχον έτος κατ' ελάχιστον.

8. Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) επιλαμβάνεται του συντονισμού της διαδικασίας κατεδάφισης αυθαίρετων κατασκευών σε ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης και

προστασίας της φύσης, οι οποίες καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160) και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 13 του ν. 3044/2002 (Α' 197), μετά την έκδοση της οριστικής πράξης κατεδάφισης. Η Τεχνική Υπηρεσία του Ο.Φ.Υ. ΠΕ.Κ.Α., σε συνεργασία με την εκάστοτε Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του άρθρου 34 του ν. 4685/2020 (Α' 92), εντός της περιοχής της οποίας βρίσκεται η αυθαίρετη κατασκευή, αναλαμβάνει την εκτέλεση των έργων κατεδάφισης. Ο κύριος του κτίσματος, το οποίο κρίνεται κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της δαπάνης καταλογίζεται με απόφαση του Προέδρου του Ο.Φ.Υ.ΠΕ.Κ.Α. και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (4978/2022, Α' 190).

Άρθρο 70

Πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΓ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΓ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΓ

Πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης

1. Τα πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης αυθαιρέτων υπολογίζονται ως εξής:

α) το πρόστιμο ανέγερσης είναι ίσο με την αξία του αυθαιρέτου (Αα) επί τον συντελεστή περιβαλλοντικής επιβάρυνσης (Σπ). Η αξία του αυθαιρέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της επιφάνειάς του, πολλαπλασιαζόμενης επί την τιμή ζώνης (Τ.Ζ.) της περιοχής του ακινήτου, όπως αυτή ισχύει κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή όπου δεν υπάρχει σύστημα αντικειμενικών αξιών στη συγκεκριμένη περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 109. Ειδικά για τα αυθαίρετα της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 125Ζ το πρόστιμο προσαυξάνεται και υπολογίζεται σύμφωνα με τα ποσοστά προσαύξησης του Παραρτήματος Γ'.

β) Ο συντελεστής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης ορίζεται σε:

βα) 1,20: για αυθαίρετες κατασκευές που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών, δηλαδή εντός περιοχών Natura, δασών, ρεμάτων, αιγιαλού,

κοινόχρηστης παραλίας-όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα και αρχαιολογικού χώρου ζώνης Α.

ββ) 1,00: για τις υπόλοιπες περιπτώσεις αυθαιρέτων.

Για κάθε αυθαίρετη κατασκευή, εγκατάσταση ή εργασία που λόγω της φύσης της δεν αντιστοιχεί σε επιφάνεια χώρου, η αξία του αυθαιρέτου υπολογίζεται αναλυτικά με τιμές προϋπολογισμού κατά το Παράρτημα Β και, αν δεν υπάρχει καθορισμένη τιμή στο Παράρτημα, με τιμές αγοράς. Ομοίως, με αναλυτικό προϋπολογισμό αντιμετωπίζονται ειδικές πρόχειρες κατασκευές, όπως θερμοκήπια, στέγαστρα βιομηχανικών κτιρίων, καθώς και στέγαστρα εν γένει.

Το ελάχιστο ύψος του προστίμου ανέγερσης είναι διακόσια πενήντα (250) ευρώ, για τις περιπτώσεις της υποπερ. (ββ) και χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ για την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 3.

2. Από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας μέχρι την κατεδάφιση ή τη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων, εφόσον προβλέπεται, επιβάλλεται για κάθε έτος μη αποκατάστασης της αυθαιρεσίας, πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης, το οποίο ισούται με το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης.

Ο υπόχρεος σε κατεδάφιση ή νομιμοποίηση ενημερώνει τον Ειδικό Επιθεωρητή ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης σχετικά με την οικειοθελή κατεδάφιση ή τη νομιμοποίηση του αυθαιρέτου, προ- κειμένου να ενεργοποιηθεί η διαδικασία ελέγχου της αποκατάστασης της αυθαιρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΑ. Από την παράλειψη ενημέρωσης τεκμαίρεται η μη συμμόρφωση του υποχρέου και επιβάλλονται τα προ- βλεπόμενα πρόστιμα μη έγκαιρης κατεδάφισης.

Το ελάχιστο ύψος του προστίμου μη έγκαιρης κατεδάφισης είναι εκατό (100) ευρώ, για την υποπερ. ββ) της περ. β της παρ. 1 και επτακόσια πενήντα (750,00) ευρώ για την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 1.

3. Για τις πολεοδομικές παραβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 81, πλην της υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 1 του παρόντος, οι κυρώσεις είναι μόνο διοικητικές και ειδικότερα:

α) Το πρόστιμο ανέγερσης των περ. α) έως δ) της παρ. 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αξίας τους.

β) Για την περ. γ), εφόσον πρόκειται για χώρο με χρήση κατοικία, το ανωτέρω ποσοστό υπολογίζεται στο πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας του.

Σε κάθε περίπτωση το πρόστιμο ανέγερσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

γ) Το πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης των περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης για κάθε έτος διατήρησης. Σε κάθε περίπτωση, το πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης δεν μπορεί να είναι μικρότερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του ελαχίστου προστίμου ανέγερσης ετησίως.

δ) Το πρόστιμο ανέγερσης για τις πολεοδομικές παραβάσεις των περ. ε), στ) και ζ) της παρ. 3 του άρθρου 81, ανέρχεται σε χίλια (1.000) ευρώ, ανά περίπτωση πολεο-δομικής παράβασης. Το πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχεται στο είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης ετησίως, με δυνατότητα εφάπαξ καταβολής ποσού διπλάσιου του προστίμου ανέγερσης για την οριστική διατήρησή τους.

Αν ο υπόχρεος συμμορφωθεί με τις πολεοδομικές διατάξεις και αποκαταστήσει την πολεοδομική παράβαση με την απομάκρυνση της χρήσης ή την κατεδάφιση της αυθαίρετης κατασκευής ή εκδώσει την προβλεπόμενη οικοδομική άδεια όπου επιτρέπεται, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από τη διαπίστωσή της δεν επιβάλλεται πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης και το πρόστιμο ανέγερσης περιορίζεται στο ελάχιστο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

4. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας που βρίσκεται σε ισχύ, εφόσον τηρούνται το περίγραμμα της οικοδομής, ο συντελεστής δόμησης και ο συντελεστής όγκου.

5. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας που βρίσκεται σε ισχύ, με μεταβολή του περιγράμματος της οικοδομής ή του συντελεστή δόμησης ή του συντελεστή όγκου, εφόσον έχει προηγηθεί η γνωστοποίηση εκτέλεσης πρόσθετων εργασιών της περ. δ) του άρθρου 28.

6. Δεν επιβάλλονται και δεν αναζητούνται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαίρετων για κτίσματα που έχουν ανεγερθεί με άδεια που εκδόθηκε από την αρμόδια αρχή και μεταγενέστερα ακυρώθηκε ή ανακλήθηκε

για οποιοδήποτε λόγο, εκτός αν η ακύρωση ή ανάκληση οφείλεται σε υποβολή αναληθών στοιχείων ή ανακριβείς αποτυπώσεις της υπάρχουσας κατάστασης ή στην εν γένει απατηλή συμπεριφορά του διοικουμένου κατά την έκδοσή της. Η παρούσα δεν θίγει τις διατάξεις περί υποχρεωτικής κατεδάφισης των αυθαιρέτων κτισμάτων, όπως αυτά ορίζονται στον παρόντα.»

Άρθρο 71

Τιμή ζώνης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 109 ν. 4495/2017

Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 109 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί υπολογισμού προστίμου, αντικαθίστανται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2 . Για τα υπόλοιπα ακίνητα της επικράτειας, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Για τον υπολογισμό του προστίμου στις περιοχές αιγιαλού, κοινόχρηστης παραλίας, όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα, λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη τιμή ζώνης των όμορων ακινήτων. Αν η μέγιστη τιμή ζώνης δεν έχει καθοριστεί, ισχύει το πρώτο εδάφιο.»

Άρθρο 72

Τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων -

Προσθήκη άρθρου 125ΙΔ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΔ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΔ

Τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων

1. Τα πρόστιμα βεβαιώνονται με απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή ελέγχου και καταστολής της αυθαίρετης δόμησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής και σε περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής από την απόφαση επί αυτής, και αποστέλλονται στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία.

2. Τα πρόστιμα ανέγερσης των αυθαιρέτων καταβάλλονται από τον υπόχρεο σε τριάντα (30) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και τα πρόστιμα μη έγκαιρης κατεδάφισης σε δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία.

3. Αν το οφειλόμενο πρόστιμο εξοφληθεί ολόκληρο εντός του πρώτου μηνός από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία, παρέχεται έκπτωση σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του ποσού αυτού. Από την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται τα αυθαίρετα εντός προστατευόμενων περιοχών, ιδίως των αιγιαλών και των κοινόχρηστων παραλιών.

4. Τα ανωτέρω επιβαλλόμενα πρόστιμα αποδίδονται: α) κατά εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), στο Πράσινο Ταμείο για δράσεις ελέγχου και καταστολής της αυθαίρετης δόμησης, καθώς και περιβαλλοντικού ισοζυγίου, β) κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για τη διενέργεια των κατεδαφίσεων.»

Άρθρο 73

Ποινικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 125ΙΕ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΕ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΕ

Ποινικές κυρώσεις

1. Οι ιδιοκτήτες ή εντολείς κατασκευής ή εγκατάστασης αυθαιρέτων κατασκευών ή αλλαγών χρήσεως αντίστοιχα και οι εργολάβοι κατασκευής τους τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εντός της προθεσμίας της

παρ. 1 του άρθρου 125ΙΑ. Κατά την επιμέτρηση της ποινής του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υποχρεωτικά και αναλογικά υπόψη η αξία της αυθαίρετης κατασκευής και ο βαθμός υποβάθμισης του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται και οι μηχανικοί που εκπόνησαν τις μελέτες ή έχουν την επίβλεψη του έργου, αν διαπιστωθεί ότι οι μελέτες δεν εκπονήθηκαν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης ή αν διαπιστωθεί ότι οι εργασίες δόμησης δεν εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις μελέτες που υποβλήθηκαν ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης. Για απλές υπερβάσεις άδειας κατασκευής μπορεί να επιβληθεί ελαττωμένη ποινή σύμφωνα με το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).

2. Για την εκτέλεση εργασιών δόμησης, χωρίς οικοδομική άδεια ή κατά παράβαση αυτής, στον αιγιαλό, την παραλία, τη θάλασσα, τον πυθμένα, τη ζώνη λιμένα, τη μεγάλη λίμνη, πλεύσιμο ποταμό, ρέματα, όχθη ή παρόχθια ζώνη μεγάλης λίμνης ή πλεύσιμο ποταμού, στους βιότοπους, σε παραλιακά δημόσια κτήματα, στους αρχαιολογικούς χώρους και τους ιστορικούς τόπους, σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως μνημεία και σε δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορ-τολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), διπλασιάζονται τα ελάχιστα και μέγιστα όρια των χρηματικών ποινών της παρ. 1.»

Άρθρο 74

Αναστολή λειτουργίας για οικονομικές δραστηριότητες και διακοπή ρευματοδότησης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΣΤ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΣΤ

Αναστολή λειτουργίας για οικονομικές δραστηριότητες και διακοπή ρευματοδότησης

1. Σε περιπτώσεις εντοπισμού αυθαιρέτων κτισμάτων και κατασκευών και αυθαιρέτων αλλαγών χρήσεως, αν πρόκειται για χώρο στον οποίο ασκείται οικονομική δραστηριότητα ή χρησιμοποιείται για την άσκηση και την

υποστήριξη της εν γένει λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας: α) επιβάλλεται προσωρινή αφαίρεση της άδειας ή της έγκρισης λειτουργίας ή β) εκδίδεται απόφαση προσωρινής διακοπής της λειτουργίας για τις περιπτώσεις άσκησης οικονομικής δραστηριότητας με γνωστοποίηση.

Αρμόδια αρχή για την έκδοση των ως άνω διοικητικών πράξεων είναι η αρχή που εκδίδει την άδεια ή την έγκριση ή η αρχή στην οποία υποβάλλεται η γνωστοποίηση για τη λειτουργία της δραστηριότητας.

2. Σε περιπτώσεις εντοπισμού αυθαιρέτων κατασκευών και αυθαιρέτων αλλαγών χρήσεως σε χώρους άσκησης οικονομικής δραστηριότητας χωρίς προηγούμενη διαδικασία άδειας, έγκρισης ή γνωστοποίησης, η απόφαση διακοπής της λειτουργίας εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Οι διοικητικές πράξεις της προσωρινής αφαίρεσης της άδειας ή της έγκρισης και της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας υλοποιούνται με σφράγιση του χώρου της εγκατάστασης και του παραγωγικού της εξοπλισμού. Όπου δεν ορίζεται ρητά, αρμόδιο όργανο για την εκτέλεση της σφράγισης είναι η αρχή που εξέδωσε τη διοικητική πράξη του πρώτου εδαφίου. Το αρμόδιο όργανο, κατά την εκτέλεση της σφράγισης, δύναται, όπου κρίνει αναγκαίο, να ζητά τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία την παρέχει σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 161 του π.δ. 141/1991 (Α' 58). Η σφράγιση διενεργείται άμεσα, χωρίς έκδοση διακριτής απόφασης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

4. Η προσωρινή αφαίρεση της άδειας/έγκρισης ή διακοπή της λειτουργίας και η σφράγιση επιβάλλονται ανεξάρτητα από την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και παραμένουν σε ισχύ κατά τον χρόνο εξέτασης αυτής. Αφορούν δε το σύνολο της υποστήριξης και λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας, στις εγκαταστάσεις της οποίας περιλαμβάνονται οι αυθαίρετες κατασκευές, καθώς και τυχόν άλλες υποστηριζόμενες ή εξαρτώμενες λειτουργικά από τις αυθαίρετες κατασκευές οικονομικές δραστηριότητες. Η αποσφράγιση εγκατάστασης που έχει σφραγιστεί σύμφωνα με το παρόν διενεργείται αν αποδεδειγμένα παύσουν να συντρέχουν οι λόγοι και οι προϋποθέσεις επιβολής της σφράγισης. Η παραβίαση της σφράγισης τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 178 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).

5. Ταυτόχρονα με τις κυρώσεις της παρ. 1 δύναται να επιβάλλεται και διακοπή ρευματοδότησης κατόπιν σχετικού αιτήματος της Γενικής Διεύθυνσης

Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών προς τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

Άρθρο 75

Προσθήκη Κεφαλαίου για την υποστήριξη της διοικητικής διαδικασίας και των οργάνων καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης - Προσθήκη Κεφαλαίου Ε΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125ΙΣΤ, προστίθεται Κεφάλαιο Ε΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ

ΔΟΜΗΣΗΣ».

Άρθρο 76

Όργανα ελέγχου - Προσθήκη άρθρου 125ΙΖ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΖ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΖ

Όργανα ελέγχου

1. Οι έλεγχοι και οι επανέλεγχοι της αυθαίρετης δόμησης διενεργούνται δυνάμει σχετικής εντολής του Ειδικού Επιθεωρητή που μπορεί να αφορούν σε ένα ή περισσότερα κτίσματα και κατασκευές ή σε γεωγραφικά προσδιορισμένη περιοχή, από κλιμάκια ελέγχου τα οποία αποτελούνται από τουλάχιστον δύο (2) μέλη που προέρχονται από μία ή περισσότερες από τις

κάτωθι κατηγορίες οργάνων ελέγχου, οι οποίες συνιστούν το Μητρώο Οργάνων Ελέγχου Αυθαίρετης Δόμησης:

α) Τους υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτή δυνάμει των υπ' αρ. οικ. 62268/10.8.2018 και 15217/21.2.2019 αποφάσεων του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, όπως εκάστοτε ισχύουν.

β) Τους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ) Τους υπαλλήλους των Κτηματικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που υποδεικνύονται για τον σκοπό αυτόν, για όλη την Επικράτεια.

δ) Τους Υπαλλήλους των Δασαρχείων, των Διευθύνσεων Δασών και των Διευθύνσεων Αναδάσωσης της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που υποδεικνύονται για τον σκοπό αυτόν, για όλη την Επικράτεια, και ανά κατά τόπο αρμόδια δασική υπηρεσία, από τη Γενική Διεύθυνση Δασών.

Σε περίπτωση μη υπόδειξης των υπαλλήλων των περ. γ) και δ) μέσα στην προθεσμία που τάσσεται από τη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου από τις ανωτέρω κατηγορίες υπαλλήλων, ορίζονται από το σύνολο των υπαλλήλων των υπηρεσιών των περ. γ) και δ) κατηγορίας κλάδων Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

ε) Τους ελεγκτές δόμησης που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ελεγκτών Δόμησης του άρθρου 14 του ν. 4030/2011 (Α' 249) που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

στ) Το σύνολο του επιστημονικού προσωπικού και του προσωπικού φύλαξης των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, συμπεριλαμβανομένου και του μεταφερόμενου προσωπικού στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, των καταργηθέντων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, στο οποίο έχει ανατεθεί, με το άρθρο 34 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η αρμοδιότητα ελέγχου για τη διαπίστωση περιβαλλοντικών παραβάσεων που απορρέουν από τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 του

ν. 1650/1986 (Α' 160). Στις περιπτώσεις κατασκευών στη θαλάσσια ζώνη, η διενέργεια αυτοψίας ανατίθεται σε καταδυτικά συνεργεία καταχωρημένα στο μητρώο που τηρείται από τις λιμενικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Γενικού Κανονισμού Λιμένων αρ. 10, περί καταδυτικών εργασιών, όπως αυτός εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 3131.1/20/95/17.11.1995 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Β' 978), όπως εκάστοτε ισχύει.

Οι εντολές ελέγχου δύναται να εκδίδονται και κατά παρέκκλιση του ετήσιου στρατηγικού σχεδίου ελέγχων και των σχετικών επιχειρησιακών σχεδίων, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Ο Ειδικός Επιθεωρητής για τον Ελεγχό και την Καταστολή της Αυθαίρετης Δόμησης, δύναται αυτεπάγγελα ή κατόπιν σχετικής καταγγελίας, να εκδίδει εντολές για τη διενέργεια επανελέγχου της έκθεσης αυτοψίας του άρθρου 125ΣΤ.

2. Τα κλιμάκια ελέγχου συγκροτούνται με μη δημοσιευτέα απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, η οποία μπορεί να εκδίδεται και ύστερα από κλήρωση μεταξύ των κατηγοριών των οργάνων ελέγχου της παρ. 1 που διενεργείται ηλεκτρονικά, και κοινοποιείται αποκλειστικά στα οριζόμενα μέλη. Κατ' εξαίρεση, κλιμάκια ελέγχου μπορεί να συγκροτούνται, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας κλήρωσης, και με μη δημοσιευτέα απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, η οποία υπόκειται στους περιορισμούς του πρώτου εδαφίου. Με τις ανωτέρω αποφάσεις, δύναται να συγκροτούνται και περισσότερα του ενός κλιμάκια ελέγχου.»

Άρθρο 77

Ακαταδίωκτο και ασφάλεια των μελών των κλιμακίων ελέγχου - Προσθήκη άρθρου 125ΙΗ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΗ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΗ

Ακαταδίωκτο και ασφάλεια των μελών των κλιμακίων ελέγχου

1. Τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου, όταν δρουν μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων τους για τη διενέργεια ελέγχου ή επανελέγχου που τους ανατίθεται, σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για πράξεις ή παραλείψεις που

αφορούν την εφαρμογή του, εκτός αν: α) ενήργησαν με πρόθεση για να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε τρίτον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή τρίτον, β) παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, γ) παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α' 26).

2. α) Αν τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου ή ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης διώκονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την παρ. 1, η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπησή τους, ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, δύναται να ανατίθεται:

αα) σε λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους μέχρι τον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου Α' τάξης, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4831/2021 (Α' 170),

αβ) σε δικηγόρο της επιλογής τους, η αμοιβή του οποίου καταβάλλεται από το Δημόσιο, σύμφωνα με την παρ. 3, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Αν τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου ή ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης εκπροσωπούνται από δικηγόρο στις αναφερόμενες στην παρ. 2 υποθέσεις, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τους καταβάλλονται απολογιστικά σε βάρος του προϋπολογισμού του ανωτέρω υπουργείου, οι δαπάνες στις οποίες αυτοί υποβλήθηκαν μέχρι την αμετάκλητη εκδίκαση της υπόθεσής τους, εφόσον: α) για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, με την οποία οι ελεγκτές κηρύσσονται αθώοι ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή αμετάκλητο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου παύει οριστικά την ποινική δίωξη εναντίον τους ή θέτει την υπόθεση στο αρχείο, β) για τις αστικές υποθέσεις, εκδίδεται αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία απορρίπτεται η αγωγή που ασκήθηκε εναντίον τους. Το αιτούμενο ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208) και των παραρτημάτων αυτού.

4. Στα μέλη των κλιμακίων ελέγχου και τον Ειδικό Επιθεωρητή, κατά τη διάρκεια διενέργειας της αυτοψίας ή και μέχρι την περαίωση της διαδικασίας ελέγχου, σύμφωνα με την εντολή ελέγχου, είναι δυνατόν να παρέχεται,

ύστερα από αίτηση των ιδίων ή του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, αστυνομική προστασία από πιθανολογούμενες πράξεις εκφοβισμού ή αντεκδίκησης ή παρακώλυσης της διαδικασίας των αυτοψιών και του ελέγχου.»

Άρθρο 78

Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 125ΙΘ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΘ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΘ

Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1. Για την αποτελεσματική εκτέλεση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των άρθρων 125ΙΣΤ, 125Β, 125Δ και 125Ε συστήνονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας οργανικές θέσεις, ως εξής:

α) στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, ως επιθεωρητές, είκοσι (20) θέσεις μόνιμου προσωπικού κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και ειδικότερα δεκαοκτώ (18) θέσεις του κλάδου ΠΕ μηχανικών από τις οποίες: αα) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ πολιτικών μηχανικών, αβ) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ αρχιτεκτόνων μηχανικών, αγ) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ αγρονόμων τοπογράφων μηχανικών, ενός (1) του κλάδου ΠΕ διοικητικού οικονομικού και της ειδικότητας ΠΕ διοικητικού (νομικών) και ενός (1) του κλάδου ΠΕ διοικητικού οικονομικού και της ειδικότητας ΠΕ οικονομικού, και

β) στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.), είκοσι (20) θέσεις μόνιμου προσωπικού κατηγορίας ΠΕ και ειδικότερα: βα) επτά (7) της ειδικότητας ΠΕ πολιτικών μηχανικών, ββ) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ αρχιτεκτόνων μηχανικών και επτά (7) της ειδικότητας ΠΕ αγρονόμων τοπογράφων μηχανικών.

Οι ανωτέρω θέσεις δεν δύναται να κατανεμηθούν σε άλλη οργανική μονάδα του Υπουργείου.

2. Έως την κάλυψη των θέσεων της παρ. 1 για τις ανάγκες άσκησης των αρμοδιοτήτων του παρόντος συνι-στάται Μητρώο υποστήριξης ελέγχου αυθαιρέτων. Το Μητρώο τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο Μητρώο εγγράφονται πρόσωπα με εξειδικευμένη και επαρκή εμπειρία στα αντικείμενα που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών. Τα μέλη του Μητρώου μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και μέσω νομικών προσώπων, στα οποία συμμετέχουν ή με τα οποία συνδέονται συμβατικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 79

Τελικές διατάξεις - Έγκριση εκτέλεσης εργασιών για κατεδάφιση ειδικών περιπτώσεων κτιρίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 29 ν. 4495/2017

Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί έγκρισης εκτέλεσης εργασιών, αντικαθίσταται, η φράση της περ. γ) «εφόσον δεν αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955» αφαιρείται, προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο και τελευταίο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τις εργασίες της παρούσας, απαιτείται έγκριση εκτέλεσης εργασιών, η οποία εκδίδεται αυτόματα, ύστερα από ηλεκτρονική υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα υπαγωγής στην παρούσα, όπως έκθεση επικινδύνως ετοιμόρροπου, έκθεση περί εφαρμογής μέτρων ασφαλείας, έκθεση-αυτοψίας αυθαιρέτου/πρωτόκολλο κατεδάφισης, περαίωση της δήλωσης, καθώς και δήλωση αρμόδιου μηχανικού ότι αναλαμβάνει την επίβλεψη, σύμφωνα με τους όρους που ορίζει με πράξη το Τμήμα Ελέγχου Δόμησης - Τοπικό Παρατηρητήριο:

α) κατεδάφιση κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα, σύμφωνα με τις διατάξεις για επικίνδυνες οικοδομές,

β) εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που καθορίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, σε κτίριο ή κατασκευές που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνες,

γ) κατεδάφιση ή αποκατάσταση κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες ή έχουν υπαχθεί στο άρθρο 106 του παρόντος ή στην παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α' 174), ή αυθαιρέτων κατασκευών, για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία σύμφωνα με τους ν. 3775/2009 (Α' 122) και 3843/2010 (Α' 62), καθώς και των κατασκευών που έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις του ν. 4178/2013 και του παρόντος και για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία ή είναι σε στάδιο οριστικής υπαγωγής και έχει ολοκληρωθεί η υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα των απαραίτητων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 99 και ειδικότερες διατάξεις του παρόντος.

Αν οι ανωτέρω εργασίες αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955, απαιτείται και η υποβολή σχετικής γνωμοδότησης του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.

Στις περ. α) και γ), για την έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται επιπλέον να υποβληθούν στοιχεία για τη διαχείριση των αποβλήτων (ΣΔΑ), παρέχοντας τουλάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1312), τα οποία συνοδεύονται από αντίγραφο υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) από το Δ.Σ. του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ΑΕΚΚ, αντί του αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και για τη συνεργασία του με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ σε οποιαδήποτε φάση εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα.

Ο αριθμός της έγκρισης που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο. Κατόπιν αυτού επιτρέπεται η έναρξη των εργασιών των περ. α), β) και γ).»

Άρθρο 80

Προσθήκη Κεφαλαίου για τις εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη

Κεφαλαίου ΣΤ' στο Τμήμα ΔΑ' του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ' του ν. 4495/2017 (Α' 167), μετά από το άρθρο 125ΙΘ, προστίθεται Κεφάλαιο ΣΤ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».

Άρθρο 81

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 125Κ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125Κ ως εξής:

«Άρθρο 125Κ

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ο τρόπος λειτουργίας του διαδικτυακού χαρτογραφικού Πληροφοριακού Συστήματος Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων του άρθρου 125Β, καθώς και οι επιπλέον λειτουργίες και υπηρεσίες που διατίθενται σε αυτό μέσω αυτού.

2. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι, ο ειδικότερος χρόνος υλοποίησης του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.) του άρθρου 125Γ, τα αρμόδια για την υλοποίηση όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τη χρηματοδότηση, την υλοποίηση, τη λειτουργία και την εκτέλεσή του, καθώς και οι αναγκαίες λεπτομέρειες και τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Συστήματος, οι τεχνικές και άλλες λεπτομέρειες για την ανάπτυξη της διαλειτουργικότητάς του και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του

παρόντος. Με όμοια απόφαση, δύναται να καθορίζεται η έναρξη του χρόνου της δοκιμαστικής και της παραγωγικής λειτουργίας του Συστήματος.

β) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και του Προέδρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), εξειδικεύονται οι επιμέρους υποχρεώσεις του Τ.Ε.Ε. και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και οι αρμοδιότητες εκάστου στο πλαίσιο της ανάθεσης της διαχείρισης και λειτουργίας του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. στο Τ.Ε.Ε., κατά την παρ. 2 του άρθρου 125Γ.

3. α) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η προτυποποιημένη μορφή της ηλεκτρονικής και έντυπης καταγγελίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 125Δ.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται η διαδικασία υποβολής καταγγελιών της παρ. 2 του άρθρου 125Δ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή έγχαρτα, τα πεδία και στοιχεία που συμπληρώνονται, ο χρόνος ενεργοποίησης αυτής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η διαδικασία για την επιστροφή του παραβόλου της παρ. 5 του άρθρου 125Δ στον καταγγέλλοντα σε περίπτωση ευδοκίμησης της καταγγελίας του, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εφαρμογή της ως άνω παραγράφου.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να καθορίζονται οι διαδικασίες και τα ειδικότερα κριτήρια, πλέον αυτών των παρ. 2 και 4 του άρθρου 125Ε για την αξιολόγηση και την προτεραιοποίηση της καταγγελίας και για την περαιτέρω διαχείρισή της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 125Δ και 125Ε.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται τα κριτήρια της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 125ΙΒ.

5. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των προστίμων ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης που επιβάλλονται για αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές και αυθαίρετες αλλαγές χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΓ, οι σχετικές παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη και

ειδικότερα ο υπολογισμός της αξίας του αυθαίρετου και ο συντελεστής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να προβλέπεται υποχρέωση απόδοσης μέρους των προστίμων του άρθρου 125ΙΓ, που δεν δύναται να ξεπερνά το συνολικό ποσοστό του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), σε εποπτευόμενους φορείς των οικείων Υπουργείων και ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στη διαδικασία και τον τρόπο απόδοσης των ποσοστών αυτών.

6. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται το ανώτατο όριο των ημερών για τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση για τη διανυκτέρευση των μελών των κλιμακίων ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ και των προσώπων που ασκούν συντονιστικές αρμοδιότητες των αυτοψιών των κλιμακίων ελέγχου, του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και των προϊσταμένων του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος και Βορείου Ελλάδος, καθώς και των οδηγών αυτών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την επιλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των κλιμακίων ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ μέσω ηλεκτρονικής κλήρωσης.

7. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής νομικής υπεράσπισης στα μέλη των κλιμακίων ελέγχου, και κάλυψης των σχετικών δαπανών, προσδιορίζονται το ύψος του ποσού που καταβάλλεται ως δικηγορική αμοιβή, λαμβανομένου υπόψιν του ανωτάτου ορίου όπως αυτό προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 57 ν. 4831/2021 (Α' 170), η προθεσμία υποβολής του αιτήματος για την πληρωμή των δαπανών, η διαδικασία επιστροφής των δαπανών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 125ΙΗ.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία για τη λήψη των μέτρων προστασίας της παρ. 4 του άρθρου 125ΙΗ.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, και Εσωτερικών δύναται να παρατείνεται η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 125ΚΑ.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται:

α) Οι ειδικότερες αρμοδιότητες της Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. και των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και τα καθήκοντα η άσκηση των οποίων ανατίθεται η σε μέλη του Μητρώου της παρ. 4 του άρθρου 125ΙΘ,

β) τα προσόντα των μελών του Μητρώου,

γ) οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους και τα ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία πιστοποίησής τους,

δ) οι ασυμβίβαστες ιδιότητες,

ε) το όργανο και η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης αυτών,

στ) οι διοικητικές κυρώσεις και τα τυχόν χρηματικά πρόστιμα που επιβάλλονται σε αυτούς, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων,

ζ) οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα,

η) το ύψος των αμοιβών,

θ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την είσπραξη της αμοιβής,

ι) η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής της αμοιβής, ια) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 4.

Στην ανωτέρω απόφαση, ως προς τις περ. η), θ) και ι), συμπράττει και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

Άρθρο 82

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου

125ΚΑ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 125ΚΑ ως εξής:

«Άρθρο 125ΚΑ

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η περ. ι) του άρθρου 28 περί άδειας νομιμοποίησης δεν εφαρμόζεται για αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις που εγκαθίστανται μετά την 1η Μαΐου 2024, εκτός:

α) κτισμάτων και κατασκευών των οποίων η οικοδομική άδεια ακυρώθηκε με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για τυπικό λόγο, αν δεν παραβιάζονται οι πολεοδομικές διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο κατασκευής τους ή ισχύουν κατά τον χρόνο της έκδοσης της άδειας νομιμοποίησης,

β) της παρ. 2 του άρθρου 106, περί κατασκευών ή εγκαταστάσεων ακινήτων στρατηγικών επενδύσεων,

γ) από τις περιπτώσεις που προβλέπεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις.

2. Το άρθρο 125ΙΑ ισχύει και για τις εκθέσεις αυτοψίας και τα πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν συνταχθεί από τη 2α Νοεμβρίου 2017, μέχρι και την 1η Μαΐου 2024. Στην περίπτωση αυτή, οι ιδιοκτήτες του αυθαιρέτου προβαίνουν σε κατεδάφιση μέχρι την 15η Ιουνίου 2024, ύστερα από την έκδοση της έγκρισης εκτέλεσης εργασιών κατεδάφισης της παρ. 4 του άρθρου 29.

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό της διαδικασίας συγκρότησης των κλιμακίων ελέγχου, τα κλιμάκια του άρθρου 125ΙΖ συγκροτούνται με μη δη-μοσιευτέα απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης.

4. Μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ. ΚΑ.), οι καταγγελίες υποβάλλονται, αξιολογούνται και ελέγχονται με βάση τη διαδικασία που προβλεπόταν μέχρι την 1η Μαΐου 2024.

5. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδο-θεί μέχρι την 1η Μαΐου 2024 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 31η Δεκεμβρίου 2024, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες

υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.

6. Συμβάσεις για την εκτέλεση κατεδαφίσεων, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την 1η Μαΐου 2024, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο της σύναψής τους.

7. Μέχρι την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 125Κ, για τον καθορισμό της διαδικασίας υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του παρόντος, τα πρόστιμα υπολογίζονται βάσει των άρθρων 94 και 109.

8. Μέχρι την ολοκλήρωση της αναγκαίας προετοιμασίας για την πλήρη λειτουργία των οργανικών μονάδων του άρθρου 125ΙΘ και την άσκηση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται με τον παρόντα, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι αρμοδιότητές τους εξακολουθούν να ασκούνται από τα όργανα και τις υπηρεσίες που τις ασκούσαν και σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την 1η Μαΐου 2024.

9. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 125Κ, τα μέτρα προστασίας λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 161 του π.δ. 141/1991 (Α' 58).»

Άρθρο 83

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) το άρθρο 85 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί δημιουργίας δορυφορικών χαρτών και ενιαίας βάσης αναφοράς, β) το άρθρο 91 του ν. 4495/2017, περί εντοπισμού αυθαιρέτων, γ) το άρθρο 92 του ν. 4495/2017, περί διαπίστωσης και χαρακτηρισμού αυθαιρέτων, δ) το άρθρο 93 του ν. 4495/2017, περί δικαιώματος προσφυγής κατά της έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτων, ε) το άρθρο 94 του ν. 4495/2017, περί κυρώσεων επί των αυθαιρέτων, στ) το άρθρο 95 του ν. 4495/2017, περί τρόπου καταβολής και απόδοσης προστίμων. ζ) κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος δεν εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 10 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001 (Α' 285) και η παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 5092/2024 (Α' 33).

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4067/2012

Άρθρο 84

Κατασκευή υποσταθμών της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και επέκταση των θεμελίων των κτιρίων στα προκήπια -

**Προσθήκη περ. λδ στην παρ. 6 του άρθρου 11 και τροποποίηση
άρθρου 17**

Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

1. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 11 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), περί μη προσμετρήσεων στον συντελεστή δόμησης, προστίθεται περ. λδ ως εξής:

«λδ. Οι υποσταθμοί διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που κατασκευάζονται από τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε., σε οποιαδήποτε θέση ή στάθμη βρίσκονται, εντός του κτιρίου ή στον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου/γηπέδου.»

2. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, περί ελάχιστων αποστάσεων, προστίθεται περ. ιγ) ως εξής:

«ιγ) Υπέργειοι υποσταθμοί διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. (Δ.Ε.Η. Α.Ε.) που δεν μπορούν να κατασκευαστούν σε άλλη υπόγεια ή ισόγεια στάθμη του κτιρίου ή κάτω από την επιφάνεια του ακάλυπτου χώρου συμπεριλαμβανομένων του προκηπίου και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ και δ.»

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, το εισαγωγικό εδάφιο, τροποποιείται ως προς τις επεμβάσεις, κάτω από την οριστική στάθμη των ακάλυπτων χώρων, τα δύο τελευταία εδάφια της περ. β), περί προϋποθέσεων επέκτασης υπογείων ορόφων και κατασκευής κάτω από την επιφάνεια των προκήπιων, καταργούνται, προστίθεται περ. δ), και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Κάτω από την οριστική στάθμη του εδάφους των ακάλυπτων χώρων συμπεριλαμβανομένων και των τμημάτων τους που βρίσκονται κάτω, εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του οικοπέδου ή γηπέδου, επιτρέπονται:

α) Η κατασκευή δεξαμενών (αποχέτευσης ακαθάρτων, νερού, υγρών και αερίων καυσίμων), αποθήκης συσσωρευτών φωτοβολταϊκών συστημάτων, μηχανοστασίων υδροστασίων για επεξεργασία νερού, δικτύων για την εξυπηρέτηση του κτιρίου και των απαραίτητων για τη λειτουργία ασκεπούς πισίνας εγκαταστάσεων, τεχνικών συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων και ανακύκλωσης απορριμμάτων, εγκαταστάσεων γεωθερμίας, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

β) Η επέκταση υπογείων ορόφων με τις χρήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11:

Για οικόπεδα εμβαδού έως και εξακοσίων (600) τ.μ. επιτρέπεται έως τα όρια του οικοπέδου. Στην περίπτωση αυτή, επιτρέπεται η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη.

Σε οικόπεδα εμβαδού από εξακόσια (600) τ.μ. έως χίλια (1.000) τ.μ. επιτρέπεται επέκταση των υπογείων έξω από το περίγραμμα της κάλυψης του κτιρίου και έως τα όρια του οικοπέδου σε ποσοστό έως και 80% του υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτήν, επιτρέπεται η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη, σε ποσοστό έως και 30% του συνόλου των απαιτούμενων θέσεων.

Σε περίπτωση που στα οικόπεδα αυτά δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη οι απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης στον πρώτο υπόγειο όροφο, μπορεί να επεκτείνονται όλοι οι υπόγειοι όροφοι έως και 100% του υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτήν, επιτρέπεται η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη, σε ποσοστό έως και 15% του συνόλου των απαιτούμενων θέσεων.

Σε οικόπεδα εμβαδού άνω των χιλίων (1.000) τ.μ. επιτρέπεται επέκταση των υπογείων έξω από το περίγραμμα της κάλυψης του κτιρίου και έως τα όρια του οικοπέδου σε ποσοστό έως και εβδομήντα τοις εκατό (70%) του

υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτήν, δεν επιτρέπεται εξαγορά θέσεων στάθμευσης.

γ) Εντός και εκτός περιγράμματος κτιρίων και κάτω από την οριστική στάθμη εδάφους (υπόγειοι χώροι και ακάλυπτοι χώροι) επιτρέπονται υδατοδεξαμενές, πισίνες με τις απαραίτητες για τη λειτουργία τους εγκαταστάσεις σε επαφή με δομικά στοιχεία και με τα όρια του οικοπέδου.

δ) Η κατασκευή υποσταθμού ηλεκτρικού ρεύματος της Δ.Ε.Η. Α.Ε. είτε αυτοτελούς, είτε σε τμήμα επέκτασης υπογείου του κτιρίου.»

4. Οι υποπερ. δ) και ε) της περ. Α. της παρ. 8 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Διαπλατύνσεις των θεμελίων εφόσον το πάνω μέρος τους βρίσκεται σε βάθος μεγαλύτερο από σαράντα (40) εκατοστά από τη στάθμη του οριστικά διαμορφωμένου εδάφους.

ε) Υποσταθμός ηλεκτρικού ρεύματος, που κατασκευάζεται από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. με στάθμη της πλάκας επικάλυψης ενός (1,00) μ. τουλάχιστον κάτω από τη στάθμη της οδού και του πέριξ εδάφους.»

5. Στην περ. Α της παρ. 8 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού προστίθεται περ. θ ως εξής:

«θ) Οι επεκτάσεις υπογείων ορόφων με τις χρήσεις του άρθρου 11, εφόσον η στάθμη της πλάκας επικάλυψης βρίσκεται τουλάχιστον σαράντα (40) εκατοστά κάτω από τη στάθμη του οριστικά διαμορφωμένου εδάφους.»

Άρθρο 85

Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων - Τροποποίηση άρθρου 14

Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Στο άρθρο 14 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), περί θέσης κτιρίων και εγκαταστάσεων: α) η φράση στο τέλος της περ. β) της παρ. 1 «στο κοινό πλάγιο όριο» αντικαθίσταται από τη φράση «ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της περ. στ)», β) στην περ. στ) της ίδιας παραγράφου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην

παρ. 2 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, δ) στην παρ. 3 η αναφορά σε «Δ» τρέπεται σε «Δ ή δ», ε) στο τέλος της παρ. 4 προστίθεται η φράση «ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων», και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14

Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων

1. Η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικοπέδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985 (Α' 210), γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις και διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων σε αυτό:

α) η όψη του κτιρίου στο πίσω όριο του οικοπέδου απέχει κατ' ελάχιστο απόσταση Δ από αυτό. Αν δεν υφίσταται πίσω όριο λόγω σχήματος του οικοπέδου, δεν είναι υποχρεωτική η απόσταση αυτή,

β) όταν στο κοινό πλάγιο όριο όμορων οικοπέδων υπάρχει κτίσμα σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός μέτρου και μικρότερη ή ίση του δ από το κοινό όριο και έχει ανοίγματα στην πλευρά αυτή, το κτίριο οφείλει να έχει κατ' ελάχιστον απόσταση δ από το κοινό πλάγιο όριο μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου που υπάρχει το παραπάνω κτίσμα του όμορου οικοπέδου. Σε κάθε άλλη περίπτωση το κτίριο δύναται να εφάπτεται ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της περ. στ), γ) όταν σε οποιοδήποτε τμήμα των πίσω ή πλάγιων ορίων του οικοπέδου εφάπτεται κτίριο οποιασδήποτε χρήσης και χρονολογίας κατασκευής, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται στα όρια αυτά,

δ) όταν το όμορο οικοπέδο είναι αδόμητο ή έχει κτίσμα που έχει κατασκευαστεί πριν από την ένταξη της περιοχής σε σχέδιο, το κτίριο επιτρέπεται να εφάπτεται ή να απέχει από το πλάγιο κοινό όριο απόσταση δ,

ε) όταν το οικοπέδο βρίσκεται σε περιοχές που προβλεπόταν, λόγω συστημάτων δόμησης που ίσχυαν πριν από την ισχύ του ν. 1577/1985, η τοποθέτηση του κτιρίου σε επαφή με πλάγιο κοινό όριο, το κτίσμα μπορεί να τοποθετείται σε επαφή με το πλάγιο κοινό όριο ανεξάρτητα θέσης και χρόνου κατασκευής του κτίσματος του όμορου οικοπέδου,

στ) αν στο δομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, που προκύπτει από την εφαρμογή των οικοδομικών γραμμών και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διάσταση πλευράς εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση,

τότε το κτίριο τοποθετείται μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μέχρι την εξασφάλιση πλευράς κτιρίου εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση και εάν το τμήμα της υποχρεωτικής απόστασης που απομένει είναι μικρότερο του ενός μέτρου, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται του αντίστοιχου ορίου. Η ίδια δυνατότητα τοποθέτησης του κτιρίου μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μπορεί να εφαρμόζεται και για το σύνολο του κοινού ορίου του οικοπέδου όταν αυτό εφάπτεται με περισσότερες της μιας ιδιοκτησίας και προκύπτει υποχρέωση τήρησης απόστασης για μια τουλάχιστον από αυτές,

ζ) σε γωνιακά οικόπεδα αφήνεται υποχρεωτικά ακάλυπτος $\delta \times \delta$ στην απέναντι της γωνίας θέση του οικοπέδου ή σε θέση που η επιφάνεια αυτή συνεχεται με τους ακάλυπτους των όμορων ιδιοκτησιών, με την επιφύλαξη της περ. στ',

η) εάν το όριο του οικοπέδου είναι κοινό με περισσότερα του ενός οικόπεδα το κτίριο εφάπτεται ή τοποθετείται σε απόσταση Δ ή δ από το κοινό όριο και υποχρεωτικά μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου αυτού,

θ) σε οικόπεδα όπου κατασκευάζονται περισσότερα του ενός κτίρια, και όταν αυτά δεν εφάπτονται, η ελάχιστη απόσταση μεταξύ τους είναι δ ,

ι) κτίρια του ίδιου ακινήτου μπορούν να εφάπτονται ή να απέχουν μεταξύ τους κατά ελάχιστη απόσταση 2,50 μ., όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής ή το ύψος στο οποίο εξαντλείται ο σ.δ. δεν ξεπερνά τα 8,50 μ.

2. Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο μετά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πίσω όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση Δ και όπου δεν εφάπτεται με τα πλάγια όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση δ . Στην παρούσα εφαρμόζονται οι περ. στ), θ), ι) της παρ. 1 του παρόντος.

3. Σε περίπτωση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων ή κατά την επέκταση ή αναθεώρησή τους, όπου το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων της περιοχής καθορίζεται μέχρι και οκτώ μέτρα και πενήντα εκατοστά (8,50 μ.) και επιβάλλεται η τήρηση απόστασης του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου, επιτρέπεται η απόσταση αυτή να είναι μικρότερη του Δ ή δ της παρ. 1, όχι όμως μικρότερη των 2,50 μ.

4. Εσοχές του κτιρίου στην περίπτωση που εφάπτεται με τα όρια του οικοπέδου, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε απόσταση από το όμορο κτίριο. Ανοίγματα στις εσοχές αυτές δεν δημιουργούν δουλεία για τα όμορα οικόπεδα και προσμετρώνται στον υπολογισμό των ανοιγμάτων για την επάρκεια

φυσικού φωτισμού και αερισμού, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.

5. Οι χώροι κλιμακοστασίου καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δύο (2,00 μ.) μέτρων κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. Οι χώροι κύριας χρήσης καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.»

Άρθρο 86

Κατασκευή ανοικτών εξωστών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 16 Νέου Οικοδομικού

Κανονισμού

Η παρ. 3 του άρθρου 16 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), αντικαθίσταται, πλην του τελευταίου της εδαφίου, και διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους $1/10 \Pi$ και όχι περισσότερο των δύο (2,00) μ., όταν αυτή ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή και κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3,00) μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους δύο (2,00) μ. όταν η οικοδομική γραμμή δεν ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή. Αν η όψη του κτιρίου δημιουργείται σε υποχώρηση από την οικοδομική γραμμή, το βάθος των ανοικτών εξωστών προσαυξάνεται αναλόγως. Οι ανοικτοί εξώστες δύναται να εισέχουν εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου με πλάτος έως $1/4 \times \Delta$ ή $1/4 \times \delta$ τηρώντας παράλληλα απόσταση από τα όρια του οικοπέδου τουλάχιστον ένα (1,00) μ.. Οι εξώστες, αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία της παρ. 1, αν εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής και βρίσκονται σε ύψος μικρότερο των πέντε (5,00) μ., απέχουν τουλάχιστον μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) μ. από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου και προς την πλευρά της ρυμοτομικής γραμμής σε οριζόντια προβολή. Εφόσον οι ανοικτοί εξώστες φυτεύονται σε

ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύονται.»

Άρθρο 87

Υπαίθριοι χώροι στάθμευσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 17 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Το τελευταίο εδάφιο της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99) αντικαθίσταται, και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του παραμένει χωρίς επίστρωση και φυτεύεται, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Στον υπολογισμό της φύτευσης συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε οποιοδήποτε επίπεδο, καθώς και κατασκευές που επιβάλλονται μετά την ανεύρεση μνημείων για την προστασία και ανάδειξή τους, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Κάθε επιφάνεια που φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών συμμετέχει στον υπολογισμό της απαιτούμενης φύτευσης. Στις παραπάνω επιφάνειες συμπεριλαμβάνονται: φυτεμένα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες, φυτεμένοι ενιαίοι χώροι στάθμευσης, σύμφωνα με την περ. ιγ' της παρ. 6 του άρθρου 11, φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι, φυτεμένες εσοχές στο σώμα του κτιρίου, φυτεμένα δώματα ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και φυτεμένοι ανοικτοί εξώστες σε οποιοδήποτε επίπεδο.

Οι επιφάνειες κάτω από πέργκολες, στέγαστρα και προστεγάσματα δύνανται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης εφόσον φυτεύονται στο επίπεδο εδάφους.

Αν δημιουργούνται υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, τότε ο υπολογισμός των 2/3 της υποχρεωτικής φύτευσης λαμβάνεται επί του απομειούμενου κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες υποχρεωτικά ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου.»

Άρθρο 88

Προσωρινές κατασκευές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α' 99), περί των χώρων τοποθέτησης των προσωρινών κατασκευών, προστίθενται οι ιδιωτικοί χώροι, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η προσωρινή κατασκευή τοποθετείται σε ιδιωτικούς χώρους, σε ιδιωτικούς χώρους παραχωρημένους σε δημόσια κοινή χρήση όπως ορίζεται στο άρθρο 10 και σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, υπαίθριους ή στεγασμένους, κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών όρων της περιοχής και υπό την προϋπόθεση ότι επιτρέπονται οι συγκεκριμένες χρήσεις. Για τις προσωρινές κατασκευές απαιτείται έγκριση τοποθέτησης και λειτουργίας από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα, κατόπιν υποβολής απαραίτητων δικαιολογητικών και στοιχείων για την κατασκευή ή συναρμολόγηση και τοποθέτηση, καθώς και προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος διατήρησής τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 89

Κίνητρα για την επαναλειτουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων - Προσθήκη άρθρου 51Α στον ν. 4178/2013

Στον ν. 4178/2023 (Α' 174) προστίθεται άρθρο 51Α ως εξής:

«Άρθρο 51Α

Κίνητρα για την επαναλειτουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων

1. Η επαναλειτουργία, ο εκσυγχρονισμός και η επανάχρηση τουριστικών καταλυμάτων της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), τα οποία έχουν παύσει να λειτουργούν αδιαλείπτως για χρονικό διάστημα το

οποίο υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) έτη, είναι δυνατή κατόπιν υποβολής αίτησης στη Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδότησης (ΔΑΟΚΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) Αναλυτική τεχνική τεκμηρίωση των ωφελειών οι οποίες προκύπτουν για το περιβάλλον, τη τοπική ή εθνική οικονομία και την κοινωνική συνοχή από την άμεση επαναλειτουργία ή εκσυγχρονισμό και επανάχρηση του τουριστικού καταλύματος, καθώς και την αποφυγή της κατεδάφισης του ή της περαιτέρω εγκατάλειψης και απαξίωσής του.

β) Φάκελο με το αδειοδοτικό ιστορικό του καταλύματος, από το οποίο να προκύπτει ότι έχει ανεγερθεί με βάση νόμιμη οικοδομική άδεια ή έχει υπαχθεί στον ν. 4495/2017 (Α' 167) περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών. Στο ιστορικό αυτό περιλαμβάνεται και καταγραφή της περιόδου λειτουργίας του καταλύματος η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) έτη.

γ) Αναλυτική περιγραφή του σχεδίου επαναλειτουργίας και των προβλεπόμενων έργων για τον εκσυγχρονισμό, επανάχρηση ή ανακατασκευή του τουριστικού καταλύματος αυστηρά στα όρια των υφιστάμενων κτιριακών περιγραμμάτων.

Δεν θεωρούνται εγκαταλελειμμένα τουριστικά καταλύματα αυτά για τα οποία έχει εκδοθεί την τελευταία δεκαετία οικοδομική άδεια ή αναθεώρηση αυτής ή η διακοπή της λειτουργίας τους οφείλεται σε διακοπή των οικοδομικών εργασιών ή σε πολεοδομική παράβαση.

2. Η επαναλειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων γίνεται σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς δόμησης και τις χρήσεις γης της περιοχής. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης για την περιοχή όπου βρίσκεται εγκατεστημένο το τουριστικό κατάλυμα, παρέχονται οι ακόλουθες δυνατότητες:

α) Να διατηρήσουν την αρχική τους χρήση, να εκσυγχρονίζονται, να επισκευάζονται ή να ανακατασκευάζονται για λόγους χρήσης, λειτουργικότητας, υγιεινής ή αισθητικής με βάση τα σύγχρονα τουριστικά και αρχιτεκτονικά πρότυπα. Ο εκσυγχρονισμός, η επισκευή ή ανακατασκευή των εγκαταστάσεων περιορίζεται εντός των υφιστάμενων κτιριακών περιγραμμάτων και αποσκοπεί στην κάλυψη των σύγχρονων προδιαγραφών λειτουργίας των τουριστικών καταλυμάτων και υποδομών και δεν εκτείνεται στα κατεδαφισθέντα κτίρια ή τμήματα αυτών.

β) Να προβούν σε αναδιαμόρφωση ή ανακατανομή των χώρων τους, κύριας ή βοηθητικής χρήσης, με δυνατότητα νέων κατασκευών. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η κατασκευή νέων εγκαταστάσεων με παράλληλη καθαίρεση υφιστάμενων κατασκευών, εφόσον το σύνολο της δόμησης παραμένει αμετάβλητο. Ειδικά στις περιπτώσεις καταλυμάτων που εμπίπτουν σε περιοχές του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160) ή σε χώρους των άρθρων 13 ή 14 του ν. 4858/2021 (Α' 220), η δυνατότητα αυτή παρέχεται κατ' εξαίρεση μόνο ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή του αρμοδίου Συμβουλίου του Υπουργείου Πολιτισμού, αντίστοιχα. Ήδη εκδοθείσες γνώμες εξακολουθούν να ισχύουν και υλοποιούνται στο πλαίσιο της παρούσας. Στις περιπτώσεις αυτές, αρμόδια για τον έλεγχο και την έκδοση των απαιτούμενων οικοδομικών αδειών είναι η ΔΑΟΚΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ) Να μεταβάλλουν τη χρήση των εγκαταστάσεών τους σε άλλη, ηπιότερη χρήση, όπως μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις, εστίαση, αναψυκτήρια ή κατοικία με την προϋπόθεση ότι στην περίπτωση της κατοικίας απαγορεύεται η χρήση ή εκμετάλλευση για βραχυχρόνια μίσθωση, εφόσον με τον τρόπο αυτό τεκμηριώνεται ότι ενισχύεται η περιβαλλοντική αναβάθμιση του ακινήτου και περιορίζεται η ένταση της υφιστάμενης χρήσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εγκαταστάσεις αυτές θεωρούνται ότι εντάσσονται στην υφιστάμενη χρήση του ακινήτου και, ως προς αυτό, δεν απαιτείται τροποποίηση της υφιστάμενης άδειας.

3. Στο πλαίσιο της προώθησης της επαναλειτουργίας των εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων της παρ. 1, επιτρέπεται η υπαγωγή τους στην κατηγορία των Σύνθετων Τουριστικών Καταλυμάτων του ν. 4002/2011 (Α' 180), χωρίς να απαιτείται να συντρέχει η προϋπόθεση της υποπερ. α) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011.

4. Το παρόν δεν καταλαμβάνει καταλύματα τα οποία βρίσκονται στο σύνολό τους σε οικότοπους προτεραιότητας, σε περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης ή σε πυρήνες εθνικών δρυμών, σε εθνικά πάρκα ή σε υγροτόπους διεθνούς σημασίας.

5. Για την κατ' αρχήν έγκριση του σχεδίου επαναλειτουργίας εκδίδεται έγκριση από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων και του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του ν. 4495/2017, καθώς και του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, βάσει του ν. 4014/2011 (Α' 209).

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού μπορούν να εξειδικεύονται το περιεχόμενο της αίτησης, τα κριτήρια αξιολόγησης αυτής και η διαδικασία έγκρισής της και να καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 90

Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια -

Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4447/2016

Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, τροποποιούνται με την απαλοιφή της αναφοράς σε ρυθμίσεις, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια

1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο ιδίως, για:

α) την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο,

β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων,

γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λοιπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος,

δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου,

ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου,

στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος κάθε Περιφέρειας,

ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών

Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) των άρθρων 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α' 207), η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου.

2. Στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνονται και οι εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων, καθώς και τα εγκεκριμένα σχέδια δημόσιων ή ιδιωτικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν.

3. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνουν σε ειδικό Παράρτημα, που συνοδεύεται από κείμενα και διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, κατευθύνσεις ανά δήμο που αφορούν ιδίως:

α) στη χωροταξική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου και των επιμέρους δημοτικών ενοτήτων,

β) στη διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου και την οικιστική ανάπτυξη,

γ) στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος,

δ) στα υπερτοπικά/διαδημοτικά δίκτυα υποδομής, ε) στη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στον μη αστικό, ιδίως, χώρο, στ) στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης,

ζ) στην προστασία, διαχείριση και τον σχεδιασμό του τοπίου,

η) στη βιώσιμη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού των περιφερειών, με προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια που εγκρίνονται σε κάθε Περιφέρεια πρέπει να εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες κατευθύνσεις, ανά δήμο ή δημοτική ενότητα, του οικείου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου.

4. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Έργων, Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, έργα, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.

5. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων,

τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και τροποποιούν, μόνον εάν παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο. Κατά την κατάρτιση τους λαμβάνονται υπόψη η Εθνική Χωρική Στρατηγική, το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, το Εθνικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το οικείο περιφερειακό σχέδιο προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, τα Πλαίσια Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου.

Αν διαπιστωθούν ασάφειες ή αντικρουόμενες κατευθύνσεις μεταξύ διαφορετικών Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων όμορων Περιφερειών, συγκαλείται, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.), το οποίο γνωμοδοτεί για την άρση της ασάφειας ή αντίκρουσης. Κατόπιν, τροποποιούνται τα αντίστοιχα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, στα σημεία που κρίθηκε απαραίτητο, σύμφωνα με τη διαδικασία με την οποία είχαν εγκριθεί.

6. Στον αναπτυξιακό σχεδιασμό κάθε Περιφέρειας, όπως αποτυπώνεται στο τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα του άρθρου 268 του ν. 3852/2010 (Α' 87) περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα τα έργα και οι δράσεις που προωθούν την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, σύμφωνα και με το πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων των τελευταίων.

7. α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από σχετική ενημέρωση της οικείας Περιφέρειας και υπό την επίβλεψη κοινών με την Περιφέρεια επιτροπών.

β) Για την έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων απαιτείται η γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης, που του διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Ειδικά για τη χωρική διάρθρωση παραγωγικών τομέων ή

κλάδων και περιφερειακών δικτύων μεταφορών και λοιπής τεχνικής υποδομής απαιτείται επιπλέον η γνώμη των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργείων, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης που τους διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

γ) Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας διατυπώνει γνώμη, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 4, για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και εγκρίνονται μαζί με τις σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικής Εκτίμησης με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι κοινές.

8. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τη συνδρομή των Περιφερειών παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Για τον σκοπό αυτόν, συντάσσει τουλάχιστον ανά πενταετία εκθέσεις παρακολούθησης, στις οποίες αναφέρονται ο τρόπος εφαρμογής, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, καθώς και ο βαθμός ενσωμάτωσης των κατευθύνσεών τους στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των Περιφερειακών Στρατηγικών και κατευθύνσεων και επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με αυτές τις κατευθύνσεις.

Τα πορίσματα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται στα συναρμόδια υπουργεία, στις περιφέρειες και τους φορείς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στις δράσεις και έργα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους.

9. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεν αναθεωρούνται προτού παρέλθει πενταετία από την έγκριση ή την προηγούμενη αναθεώρησή τους. Πριν από την πάροδο της πενταετίας είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου να:

α) αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα,

β) αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους, στο επίπεδο της οικείας Περιφέρειας,

γ) επέλθουν ήσσονες αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη των αποτελεσμάτων τους, εφόσον από τις εκθέσεις αξιολόγησης προκύπτει ότι η εφαρμογή τους δεν έχει οδηγήσει στα αποτελέσματα που επιδιώκονται, δ) αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής ή περιφερειακής σημασίας, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό,

ε) προσαρμοστούν σε νομοθετικές τροποποιήσεις μεταγενέστερες της έγκρισής τους ή σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και

στ) ενσωματωθούν νέα αρχαιολογικά δεδομένα και τυχόν επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας των υφιστάμενων αρχαιοτήτων και μνημείων. Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 7. Δεν απαιτείται να ακολουθηθεί διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, εάν οι αλλαγές είναι ήσσονος σημασίας.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις μεταβολές στα εγκεκριμένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων.

11. α. Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται για όλες τις περιφέρειες της Χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής. Για την Περιφέρεια Αττικής θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου επέχει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας.

β. Κατά την εκπόνηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εξετάζονται ζητήματα αλληλεπίδρασης και επικαλύψεων μεταξύ χωροταξικών πλαισίων όμορων Περιφερειών.

γ. Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας περιλαμβάνει ειδικό Παράρτημα για τον στρατηγικό σχεδιασμό της Μητροπολιτικής

Περιοχής Θεσσαλονίκης. Το Παράρτημα αυτό λαμβάνεται υπόψη κατά την κατάρτιση των πολεοδομικών σχεδίων πρώτου επιπέδου στην περιοχή αυτή.

12. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» νοούνται εφεξής τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 91

Μελέτη, κατασκευή, έλεγχος και παραλαβή έργων τεχνικής υποδομής και συναφών κατασκευών στο πλαίσιο Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων

1. Η υλοποίηση έργων τεχνικής υποδομής και διαμόρφωσης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, τα οποία προβλέπονται σε προεδρικά διατάγματα για την έγκριση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241) και η εκτέλεση των οποίων έχει επιβληθεί να γίνεται από τον Φορέα Υλοποίησης του ΕΠΣ και με δαπάνες αυτού, καθώς και τα συνδεόμενα με αυτά επιμέρους έργα κυκλοφοριακού χαρακτήρα, όπως υπόγειοι σταθμοί αυτοκινήτων, πραγματοποιείται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, σύμφωνα με την κατωτέρω διαδικασία:

- α) Οι μελέτες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων αυτών εκπονούνται από μελετητές, οι οποίοι επιλέγονται κάθε φορά από τον φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, οι μελέτες ελέγχονται και εγκρίνονται από Ανεξάρτητο Μηχανικό, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 2, εφόσον είναι σύμφωνες με το ΕΠΣ και το οικείο Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής (ΡΣΕ), αν αυτό έχει εγκριθεί. Εντός πέντε (5) ημερών από την έγκριση που δίνει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, ο Φορέας Υλοποίησης του ΕΠΣ κοινοποιεί την έγκριση αυτή, καθώς και τις εγκεκριμένες μελέτες στη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, για έλεγχο και υποβολή παρατηρήσεων εντός σαράντα (40) ημερών. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της ανωτέρω προθεσμίας, το έργο θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από την υπηρεσία.
- β) Η εκτέλεση των εργασιών γίνεται από εργολάβους επιλογής του φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ, τη δε επίβλεψη των εργασιών αναλαμβάνει Ανεξάρτητος Μηχανικός, ο οποίος ελέγχει τη συμφωνία των εκτελούμενων εργασιών με τις εγκεκριμένες μελέτες. Ο φορέας

υλοποίησης του ΕΠΣ δύναται να αναθέσει την επιλογή εργολάβων σε θυγατρική του εταιρεία ή σε άλλη εταιρεία επιλογής του.

- γ) Η σύμφωνη με τις μελέτες εκτέλεση των εργασιών ελέγχεται από Ανεξάρτητο Μηχανικό, ο οποίος υπογράφει και εκδίδει «Βεβαίωση Περαιώσης Έργου», εφόσον διαπιστώσει ότι το έργο πληροί τις προδιαγραφές των σχετικών μελετών. Για τα έργα τεχνικής υποδομής και διαμόρφωσης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, η «Βεβαίωση Περαιώσης Έργου» κοινοποιείται, από τον φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ, στη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Η κοινοποίηση αυτή επέχει θέση πρόσκλησης για την παραλαβή του αντίστοιχου έργου ή του τμήματος αυτού προκειμένου να αποδοθεί προς δημόσια χρήση εντός δεκαπέντε (15) ημερών.
- δ) Η Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών υποχρεούται να παραλάβει το έργο εντός της προθεσμίας της περ. (γ). Προς απόδειξη της παραλαβής αυτής υπογράφεται σχετικό πρωτόκολλο. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της ανωτέρω προθεσμίας, το έργο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί αυτοδίκαια και ότι έχει αποδοθεί στον αρμόδιο φορέα για τη λειτουργία και συντήρησή του.

2. Ως Ανεξάρτητος Μηχανικός ορίζεται φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας, ο οποίος αναλαμβάνει τον έλεγχο και την έγκριση των μελετών κατασκευής, την επίβλεψη και τον τελικό έλεγχο των έργων της παρ. 1. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός επιλέγεται από τον φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ, μεταξύ υποψηφίων οι οποίοι έχουν επαρκή και κατάλληλη εμπειρία και εξοικείωση με έργα παρόμοιου μεγέθους και κλίμακας με το εκάστοτε έργο και οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που τίθενται με την απόφαση της παρ. 3. Η επιλογή του Ανεξαρτήτου Μηχανικού κοινοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, η οποία μπορεί να αντιτεθεί στην επιλογή αυτή, μόνον εφόσον ο επιλεγείς δεν πληροί τα κριτήρια της απόφασης της παρ. 3 και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα (40) ημερών, μετά την παρέλευση της οποίας η επιλογή θεωρείται ότι έχει εγκριθεί αυτοδίκαια.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται τα προσόντα του Ανεξάρτητου Μηχανικού, τα καθήκοντά του και τα όρια των αρμοδιοτήτων του, το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης μεταξύ φορέα υλοποίησης του

ΕΠΣ και Ανεξάρτητου Μηχανικού, η διαδικασία επίλυσης διαφωνιών αναφορικά με την άσκηση των καθηκόντων του Ανεξάρτητου Μηχανικού, τυχόν διαδικασία αντικατάστασής του, η διαδικασία ενημέρωσης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Από τις ρυθμίσεις του παρόντος δεν θίγεται η εφαρμογή του Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220), καθώς και του ν. 4014/2011 (Α' 209) για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων. Ειδικά στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων στην περιοχή του ΕΠΣ της παρ. 1, η αρμοδιότητα ελέγχου των κυκλοφοριακών μελετών διενεργείται αποκλειστικά από τη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης.

Άρθρο 92

Ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 3 άρθρου 8 ν. 4447/2016

Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί έγκρισης του Ρυμοτομικού Σχεδίου εφαρμογής, προστίθεται και η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και της πολεοδομικής μελέτης, και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης των ΕΠΣ μπορεί να εγκρίνεται και το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής ή να τροποποιείται εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή πολεοδομική μελέτη, όπου αυτό απαιτείται.

Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Πο-λεοδομικού Σχεδίου είναι κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης, η διαδικασία δημοσιότητας της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.»

Άρθρο 93

Ερμηνευτική διάταξη για τη διαδικασία ανάρτησης Ρυμοτομικών Σχεδίων μετά από τροποποίηση λόγω αποδοχής ενστάσεων - Τροποποίηση παρ. 4, 5 και 7 άρθρου 10 ν. 4447/2016

1. Στο άρθρο 10 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί διαδικασίας σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής, το τελευταίο εδάφιο της περ. β) της παρ. 4 και της παρ. 5, αντικαθίστανται, προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο στην περ. β) της παρ. 4 και δύο νέα τελευταία εδάφια στην παρ. 5, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. α) Η διαδικασία σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής εκκινεί από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί να εκκινήσει και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου Δήμου.

β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου και της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων και υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά.

Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, μέσα στην προθεσμία αυτή, να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου ενστάσεις, τις οποίες ο δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από

την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση και τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση.

γ) Η έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την περιέλευση στο οικείο συμβούλιο του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Με την απόφαση της περ. γ' κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983 (Α' 33).

ε) Η έγκριση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (Α' 228).

5. Η έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να γίνει και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Στην περίπτωση αυτή, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στα οικεία δημοτικά καταστήματα επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, καθώς και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων, υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβασμάτων, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό

κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α.. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ' εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον φορέα που υποδεικνύεται στην σχετική πρόσκληση που συνοδεύει την ανάρτηση, ήτοι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο αντι-στοίχως και την τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται για την τροποποίηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή πολεοδομικής μελέτης.»

2. Ο ορισμός της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016, επικαιροποιείται και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7 . Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναφέρεται η φράση «Ρυμοτομικό Σχέδιο ή Πολεοδομική Μελέτη», νοείται εφεξής το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 94

Γενικές κατηγορίες χρήσεων - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4447/2016

Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί της ισχύος των πολεοδομικών σχεδίων, αντικαθίσταται ως εξής:

«6 . α. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές

Μελέτες και γενικότερα σχέδια και ρυθμίσεις Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α' και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014 (Α' 142), εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου αναθεωρηθούν και αντικατασταθούν με την έγκριση Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ/ΕΠΣ), σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του παρόντος, με την έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης ή άλλης ρύθμισης πολεοδομικού σχεδιασμού.

β. Μέχρι την έγκριση των παραπάνω ΤΠΣ ή ΕΠΣ, κατά την έγκριση των ρυθμίσεων Πολεοδομικού Σχεδιασμού επιπέδου Πολεοδομικών Μελετών, ιδίως ένταξης σε σχέδιο ή αναθεώρησης και τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου, καθορισμού ή τροποποίησης χρήσεων γης, κοινόχρηστων και κοινωφελών χρήσεων και οριοθέτησης οικισμού, αντί των γενικών κατηγοριών χρήσεων γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014, ισχύουν οι οριζόμενες με το παρόν ως αντίστοιχες, Γενικές Κατηγορίες (Γ.Κ.) χρήσεων γης του π.δ. 59/2018 (Α' 114) ως εξής:

αντί των Γ.Κ. των άρθρων 15 και 16 η Γ.Κ. του

άρθρου 2

αντί των Γ.Κ. των άρθρων 17 και 32 η Γ.Κ. του άρθρου 3

Γ

αντί της Γ.Κ. του άρθρου 18 η Γ.Κ. του άρθρου 4 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 19 η Γ.Κ. του άρθρου 5 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 20 η Γ.Κ. του άρθρου 6 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 21 η Γ.Κ. του άρθρου 7 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 22 και 28 η Γ.Κ. του άρθρου 9

αντί των Γ.Κ. των άρθρων 23 και 24 η Γ.Κ. του άρθρου 12

αντί των Γ.Κ. των άρθρων 25 και 26 η Γ.Κ. του άρθρου 8

αντί της Γ.Κ. του άρθρου 27 η Γ.Κ. άρθρου 10 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 29 η Γ.Κ. του άρθρου 11 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 30 η Γ.Κ. του άρθρου 16 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 31 η Γ.Κ. του άρθρου 13

Άρθρο 95

Εκτίμηση Φέρουσας Ικανότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 64 ν. 4964/2022

Η παρ. 2 του άρθρου 64 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί εξουσιοδότησης για τη Φέρουσα Ικανότητα (ΦΙ), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ΦΙ λαμβάνεται υπόψη κατά την αναθεώρηση των πολεοδομικών σταθεροτύπων της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4447/2016 (Α' 241) και εφαρμόζεται στον πολεο-δομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.»

Άρθρο 96

Πρόσβαση σε αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν χωροθετηθεί με εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου

Σε αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν χωροθετηθεί με εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων, Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου ή άλλα διατάγματα χρήσεων γης) ή από διατάγματα που καθορίζουν όρους και περιορισμούς δόμησης σε περιοχές εκτός σχεδίου, όπως τα διατάγματα της παρ. 2 του άρθρου 10 του από 17.71923/16.8.1923 ν.δ. (Α' 228) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημόσιων Ακινήτων του άρθρου 12 του ν. 3986/20122 (Α' 152) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204) και του ν. 4608/2019 (Α' 66) ή αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού δια των οποίων καθορίζονται χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης, και βρίσκονται σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές, η πρόσβαση μπορεί να γίνεται και από δασικές οδούς.

Άρθρο 97

Μη απαίτηση τήρησης της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου -

Προσθήκη περ. ε' στην παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011

Στην παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί τροποποίησης εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, σχεδίων πόλεως και πολεοδομικών μελετών, προστίθεται περ. ε' ως εξής:

«ε. Στα ακίνητα τα οποία ρυθμίζονται από τα προεδρικά διατάγματα της περ. α' δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 13.»

Άρθρο 98

Πολεοδομικές παραβάσεις - Προσθήκη περ. η)

στην παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4495/2017

Στην παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί ορισμών των πολεοδομικών παραβάσεων, προστίθεται περ. η) ως εξής:

«η) εκτέλεση εργασιών κατεδάφισης, που διενεργήθη- καν μέχρι την 1η Μαΐου 2024, χωρίς την προηγούμενη έκδοση της εν λόγω άδειας.»

Άρθρο 99

Πολεοδομικές παρατάσεις - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4710/2020, τροποποίηση

άρθρου 40 ν. 4759/2020, περ. α) παρ. 1

άρθρου 4 ν. 4280/2014

1. Στο πλαίσιο εργασιών γνωστοποίησης της περ. δ) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που έλαβαν χώρα από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, για τις οποίες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα φάκελοι αναθεώρησης εν ισχύ οικοδομικών αδειών έως σήμερα, και οι άδειες αυτές δεν έχουν εκδοθεί, χωρίς υπαιτιότητα του κυρίου του έργου, παρατείνονται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024.

2. Στο άρθρο 52 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί ισχύος των οικοδομικών αδειών, οι δύο τελευταίες προθεσμίες παρατείνονται, και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52

Παρατάσεις οικοδομικών αδειών

Η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 50 του ν. 4495/2017, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4030/2011 (Α' 249) μετά την 31.12.2017 ή τον ν. 4495/2017 έως τις 31.12.2021, παρατείνεται έως τις 31.12.2025.»

3. Η προθεσμία στο τέλος του εισαγωγικού εδαφίου του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί μεταβατικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εάν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία:

α) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν:

αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 βασιλικού διατάγματος (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ.,

αβ) υφίστανται κατά την 12η.9.1964, ημέρα έναρξης ισχύος του από 21.7.1964 βασιλικού διατάγματος (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20)

μέτρα, ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ.,

β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημέρα έναρξης ισχύος του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

γ) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό, εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., δ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημέρα έναρξης ισχύος του από 5.4.1977 προεδρικού διατάγματος (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., ε) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συ- νεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ',

στ) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημι- ουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ',

ζ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.»

4. Η θητεία των υφιστάμενων μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής (Σ.Α.) του άρθρου 10 του ν. 4495/2017, περί της θητείας μελών Σ.Α. και των Συμβουλίων Πολεο- δομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, περί συγκρότησης Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2024.

5. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4280/2014 (Α' 159) περί βεβαίωσης καταλληλότητας, η λέξη «τριετίας» αντικαθίσταται με τη λέξη «πενταετίας», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπως Εφορείες Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Νεώτερων Μνημείων, περί της

ύπαρξης ή μη κηρυγμένων ή και οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων εντός της έκτασης. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι της τελευταίας πενταετίας και να συνοδεύονται από θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ' 87.»

6. Η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 (Α' 177), περί παράδοσης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής για περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλή- γησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, δύνα- ται να παρατείνεται έως και την 31η Ιουλίου 2024, κατ' εφαρμογή σύμβασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος που υπογράφεται έως την 31η Μαΐου 2024.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΟΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4062/2012

Άρθρο 100

Προσωρινές εργασίες και κατασκευές στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά -

Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4062/2012

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί προσωρινών εργασιών στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, αντικαθίσταται, στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά», και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Οι προσωρινές εργασίες, καθώς και οι κατασκευές και εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017, οι οποίες εκτελούνται για την υλοποίηση των έργων υποδομής ή καλύπτουν εργοταξιακές απαιτήσεις ή απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους των κοινών αποφάσεων του άρθρου 3 ή επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4858/2021 (Α' 220), εγκρίνονται από το Γραφείο Ελληνικού. Για την έκδοση της έγκρισης υποβάλλονται:

α) αίτηση του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα με τις δηλώσεις αναθέσεων - αναλήψεων,

β) τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες με πίνακα συντεταγμένων των ορίων του έργου,

γ) σχέδιο και φάκελος ασφάλειας και υγείας του έργου.

Η έγκριση του Γραφείου Ελληνικού, η οποία δύναται να είναι ενιαία για περισσότερα τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου, χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά.»

Άρθρο 101

Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά - Τροποποίηση περ. β) παρ. 8 άρθρου 5Α ν. 4062/2012

Στην περ. β' της παρ. 8 του άρθρου 5Α του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί χώρων αθλητικών συγκεντρώσεων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι εγκαταστάσεις που στεγάζουν αθλητικές δραστηριότητες και προσδιορίζεται ότι το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) αφορά τις συνολικές εγκαταστάσεις, β) στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα», γ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η περ. β διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι εγκαταστάσεις, υπαίθριες ή στεγασμένες, που στεγάζουν αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των συνολικών εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους διαδρόμους, όπως χώροι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα, παιδότοπος, εκθεσιακοί χώροι, καθώς και εμπορικές δραστηριότητες με τους αντίστοιχους διαδρόμους, ιδίως, καφέ, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, χώροι ψυχαγωγίας και αναψυχής. Για τον υπολογισμό του ποσοστού του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη η επιφάνεια (τ.μ.) που καταλαμβάνουν οι αμιγώς υπαίθριες εγκαταστάσεις και η επιφάνεια ως μικτό εμβαδόν δαπέδου των στεγασμένων εγκαταστάσεων.»

Άρθρο 102

Αρμοδιότητες Γραφείου Ελληνικού στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά - Προσθήκη περ. ζ' στην παρ. 2Α του άρθρου 6 του ν. 4062/2012

Στην παρ. 2Α του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί αρμοδιοτήτων του Γραφείου Ελληνικού, προστίθεται περ. ζ' ως εξής:

«ζ. Λειτουργεί ως αρχή σχεδιασμού κατά την έννοια της περ. ζ του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τα προεδρικά διατάγματα των παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 2.»

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ'

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΠΟΛΛΩΝ»

Άρθρο 103

Πρόγραμμα «Απόλλων» - Προσθήκη άρθρου 14Δ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 14Δ ως εξής:

«Άρθρο 14Δ

Πρόγραμμα «Απόλλων»

1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ονομασία «Απόλλων» (εφεξής το Πρόγραμμα), με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και

Αποχέτευσης και των διαδόχων τους. Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2, μέσω της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και της εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 και την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 14Α. Φορέας υλοποίησης του Προγράμματος ορίζεται η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Ωφελούμενοι του Προγράμματος είναι:

α) οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει,

β) οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και οι σύνδεσμοι και τα νομικά πρόσωπα αυτών,

γ) οι Τοπικοί και Γενικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, καθώς και οι διάδοχοί τους, και

δ) οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

3. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για το εν λόγω Πρόγραμμα εγκαθίστανται από τρίτους σε διαφορετικό χώρο από τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης και σε οποιαδήποτε Περιφέρεια, και συμψηφίζουν ταυτοχρονισμένα την παραγόμενη ενέργεια με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των ωφελούμενων της παρ. 2. Ειδικά για τους ωφελούμενους των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, οι σταθμοί Α.Π.Ε. εγκαθίστανται στο αντίστοιχο Ηλεκτρικό Σύστημα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, τις ενεργειακές ανάγκες των οποίων καλύπτουν, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά περιθώρια απορρόφησης ισχύος έργων Α.Π.Ε., όπως κάθε φορά ορίζονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων.

4. Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα απαιτείται η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 6, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι της παρ. 2 που ανήκουν στην ίδια Περιφέρεια, εκτός των ωφελούμενων της περ. α) οι οποίοι δεν απαιτείται να είναι μέλη, ανεξαρτήτως αν συμμετέχουν ως μέλη σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια. Η συμμετοχή των ωφελούμενων

στην Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή και πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προς την Ε.Κ.Π., το οποίο σε κάθε περίπτωση γίνεται αποδεκτό. Η Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή ως προς τη συμμετοχή μελών, ωστόσο για τους σκοπούς του Προγράμματος εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις της παρ. 2.

5. Αντικείμενο δραστηριότητας της Ε.Κ.Π. είναι η ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε.. Ως περιφέρεια δραστηριοποίησης ορίζεται η Περιφέρεια στην οποία ανήκουν οι συγκεκριμένοι ωφελούμενοι. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί και άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 129).

6. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι κατά περίπτωση Περιφέρειες συστήνουν την εκάστοτε Ε.Κ.Π., άλλως αποκλείεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα αυτών και των υπολοίπων ωφελούμενων ίδιας Περιφέρειας.

Ειδικά, για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2:

α) συστήνεται, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μία Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ή την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.), κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 47B του ν. 4001/2011 (Α' 129), με αντικείμενο δραστηριότητας την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών, ήτοι των δικαιούχων του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α') της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1403), όπως εκάστοτε ισχύει, και

β) ως περιφέρειες δραστηριοποίησης ορίζονται οι Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι Ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2.

7. Κάθε Ε.Κ.Π. συγκεντρώνει και αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 τα κάτωθι στοιχεία:

α) το σύνολο των ωφελούμενων που συμμετέχουν ως μέλη της,

β) το συνολικό πλήθος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης των μελών της,

γ) τις ετήσιες καταναλώσεις ηλεκτρικής ενέργειας των μελών της και τα προφίλ κατανάλωσης αυτών, για το έτος 2023.

Τα στοιχεία της περ. γ' παρέχονται στην Ε.Κ.Π. από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής

Ενέργειας (ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε.), κατόπιν σχετικού αιτήματός της. Ειδικά, για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α', ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Μαΐου 2024 το πλήθος των δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α', των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσής τους και τις συνολικές καταναλώσεις αυτών για το έτος 2023.

8. Τα στοιχεία της παρ. 7 που αποστέλλονται στον Φορέα Υλοποίησης, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και διαστασιολόγησης των απαιτούμενων συνιστωσών των σταθμών Α.Π.Ε., που υλοποιούνται από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. για τους σκοπούς του Προγράμματος. Όπου οι παροχές είναι καταμετρούμενες, το προφίλ κατανάλωσης προκύπτει από το διάνυσμα διακύμανσης συνολικής έγχυσης ενέργειας στο διασυνδεδεμένο Σύστημα μη τηλεμετρούμενων μετρητών φορτίου.

9. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ισχύουν τα κάτωθι: α) Οι ωφελούμενοι που προστίθενται ως μέλη στην Ε.Κ.Π. και οι παροχές κατανάλωσης αυτών που προσκομίζονται από την Ε.Κ.Π. στον φορέα υλοποίησης μετά την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια της 3ης Φάσης του Προγράμματος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14Ε,

β) οι ωφελούμενοι που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, επιτρέπεται να εγκαθιστούν σταθμούς Α.Π.Ε. για την κάλυψη όσων καταναλώσεών τους δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα, αποκλειστικά μέσω αυτοκατανάλωσης ή αυτοκατανάλωσης με εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού,

γ) οι ωφελούμενοι οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν λάβει κατ' ελάχιστο Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για την εγκατάσταση σταθμών των άρθρων 14Α και 14Β και την κάλυψη πλήθους καταναλώσεών τους, εφόσον προχωρήσουν στην εγκατάσταση των εν λόγω σταθμών, δύναται να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα για την κάλυψη έως ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών καταναλώσεων των παρόχων που δεν καλύπτονται από τους εν λόγω σταθμούς,

δ) ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. προβαίνει κατά απόλυτη προτεραιότητα στην εγκατάσταση έξυπνων μετρητών στις παροχές κατανάλωσης, για το σύνολο των ωφελούμενων σύμφωνα με την παρ. 7, λαμβάνοντας υπόψη για την ιεράρχησή τους την ολοκλήρωση της 3ης Φάσης για κάθε Ε.Κ.Π., σε συνεργασία και με τον Φορέα Υλοποίησης. Ειδικότερα για τους ωφελούμενους της περ. α) της

παρ. 2 η υποχρέωση της κατά προτεραιότητα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών εκκινεί με την έναρξη ισχύος του παρόντος,

ε) οι ανάγκες των ωφελούμενων της περ. α) της παρ. 2 καλύπτονται αποκλειστικά από την Ε.Κ.Π. του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6, στην οποία και δεν απαιτείται να είναι μέλη, και όχι από τις εκάστοτε Ε.Κ.Π. που συστήνονται ανά Περιφέρεια σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6, και

στ) οι ωφελούμενοι της περ. α) της παρ. 2 και οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης επικαιροποιούνται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και την Ε.Κ.Π. κατά τη διάρκεια λειτουργίας των επιλέξιμων έργων και της εφαρμογής του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού από τους Προμηθευτές.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος και ιδίως:

α) το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, λαμβάνοντας υπόψη και τα τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, τις τεχνολογίες και την ισχύ των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών,

β) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος και των επιμέρους φάσεων αυτού,

γ) τη διαδικασία εφαρμογής αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό,

δ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού της παραγόμενης ενέργειας, τον φορέα και τον τρόπο διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας για την επιλογή των έργων που καλύπτουν τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π.,

ε) τον ελάχιστο βαθμό αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες,

στ) την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την παραγόμενη και προς συμψηφισμό ενέργεια,

ζ) την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών για κάθε Ε.Κ.Π.,

η) τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλέξιμων έργων,

θ) τυχόν χρεώσεις στους ωφελούμενους για την προς συμψηφισμό ενέργεια,

ι) τη διαδικασία κατάρτισης των απαιτούμενων συμβάσεων σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 14Ε, τη χρονική διάρκεια αυτών, καθώς και πρότυπα υποδείγματα συμβάσεων,

ια) τις υποχρεώσεις των ωφελούμενων, καθώς και των κατόχων των επιλέξιμων σταθμών Α.Π.Ε.,

ιβ) τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης εφόσον αυτά υφίστανται,

ιγ) τις ειδικές προβλέψεις για εντάξεις ωφελούμενων στις Ε.Κ.Π. μετά την παρέλευση των καταληκτικών προθεσμιών του παρόντος και την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών,

ιδ) την παράταση των προθεσμιών που τίθενται με τις παρ. 6 και 7, και

ιε) τη διαφοροποίηση του τρόπου συμψηφισμού ανά κατηγορία ωφελούμενων και ανά επίπεδο τάσης των παροχών κατανάλωσης,

ιστ) τη διαδικασία χορήγησης των δεδομένων για τους δικαιούχους του Κ.Ο.Τ. Α' από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε για την εφαρμογή του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, τη διαδικασία επικαιροποίησης των δικαιούχων και των αντίστοιχων προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, καθώς και τα χρονικά διαστήματα εφαρμογής της,

ιζ) την εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης των παρ. 3 και 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) στους επιλέξιμους σταθμούς Α.Π.Ε., καθώς και το ύψος αυτών,

ιη) ειδικότερα θέματα ως προς την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος, την εγκατάσταση των σταθμών Α.Π.Ε, τον συμψηφισμό και την εκκαθάριση της ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων, ήτοι των μελετών που απαιτείται να εκπονηθούν για τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων και της αποζημίωσης των έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων, η αποζημίωση ή όχι τυχόν περίσσειας παραγόμενης ενέργειας, κίνητρα για περαιτέρω μείωση των καταναλώσεων τους μετά τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα και ο τρόπος αποζημίωσης των Προμηθευτών για την προς συμψηφισμό ενέργεια.»

Άρθρο 104

Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» -

Προσθήκη άρθρου 14Ε στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 14Ε ως εξής:

«Άρθρο 14Ε

Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων»

1. Η υλοποίηση του Προγράμματος του άρθρου 14Δ διενεργείται ανά Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε επιμέρους φάσεις, ως εξής:

α) 1η Φάση: Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 14 Δ.

β) 2η Φάση: Πρόσκληση ενδιαφέροντος από την Ε.Κ.Π. για τη συμμετοχή των ωφελούμενων των περ. β), γ) και δ) της παρ. 2 του άρθρου 14Δ και συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

γ) 3η Φάση: Μελέτη και διαστασιολόγηση απαιτούμενων έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2 του άρθρου 14Δ.

δ) 4η Φάση: Προκήρυξη ανταγωνιστικής διαδικασίας και επιλογή έργων για κάθε Ε.Κ.Π..

ε) 5η Φάση: Σύναψη απαιτούμενων συμβάσεων μεταξύ των Ε.Κ.Π., των κατόχων των επιλέξιμων έργων, των Προμηθευτών και του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), ή τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., καθώς και υλοποίηση των έργων.

στ) 6η Φάση: Θέση σταθμών σε λειτουργία και εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού για τα μέλη της Ε.Κ.Π. και τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (ΚΟΤ) Α'.

2. Για την υποστήριξη της 3ης Φάσης, Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λαμβάνει από τον Φορέα Υλοποίησης τα στοιχεία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ και προβαίνει εντός δύο (2) μηνών από

τη λήψη αυτών στην εκπόνηση των αναγκαίων ενεργειακών μελετών και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων ανά Ε.Κ.Π.. Οι σχετικές μελέτες αποστέλλονται εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. στον Φορέα Υλοποίησης, όπου και διαπιστώνεται η ολοκλήρωση της 3ης Φάσης του Προγράμματος. Ειδικά για τους δικαιούχους Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α' (Κ.Ο.Τ. Α'), ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. από την 1η Μαΐου 2024 εκπονεί τη σχετική μελέτη του προηγούμενου εδαφίου, την οποία και υποβάλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 30ή Ιουνίου 2024.

3. Για τη διενέργεια της 3ης Φάσης και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται για τους ωφελούμενους από την Ε.Κ.Π. αφορούν το έτος 2023. Με βάση το έτος 2023 καθορίζεται και η συνολική κατανάλωση ενέργειας προς συμψηφισμό των ευάλωτων νοικοκυριών.

4. Η 4η Φάση εκκινεί διακριτά για κάθε Ε.Κ.Π. με την προκήρυξη και τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την επιλογή των έργων και την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων, κατόπιν ολοκλήρωσης των προηγούμενων φάσεων.

Για τους δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α' ή για Ε.Κ.Π. σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές δύναται να προκηρύσσεται ανταγωνιστική διαδικασία κατόπιν σχετικής μελέτης από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση της 2ης Φάσης του Προγράμματος της παρ. 1 από την εκάστοτε Ε.Κ.Π. η οποία και υλοποιείται παράλληλα έως την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 14Δ.

5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για κάθε Ε.Κ.Π. προκηρύσσεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων κατόπιν σχετικής προηγούμενης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

6. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια με τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ή τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. για την ενέργεια που παράγουν και παρέχουν προς συμψηφισμό για τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π., σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

7. Η κάθε Ε.Κ.Π. συνάπτει σύμβαση αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια με τους

εκάστοτε προμηθευτές που εκπροσωπούν τις προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης, τους κατόχους των επιλέξιμων σταθμών, καθώς και τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ή τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Οι προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης των Δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α' επικαιροποιούνται και αποστέλλονται από τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. στην Ε.Κ.Π., στον υπεύθυνο της παρ. 11 και στους Προμηθευτές σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ.

Με τη σύμβαση αυτοκατανάλωσης ρυθμίζονται και θέματα αποζημίωσης των Προμηθευτών από τον ΔΑ- ΠΕΕΠ Α.Ε. ή τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., και χρεώσεις των ωφελούμενων για την προς συμψηφισμό ενέργεια.

8. Για τους σκοπούς του Προγράμματος:

α) Το κόστος της ενέργειας που παρέχεται προς συμψηφισμό των αναγκών των ωφελούμενων δύναται να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179),

β) δύναται να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για την ενέργεια που συμψηφίζεται, οι οποίες αποτελούν έσοδο του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011,

γ) δύναται να χορηγείται στους επιλέξιμους σταθμούς επενδυτική ενίσχυση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και άλλες πηγές χρηματοδότησης.

9. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών προχωρούν στην υλοποίηση και σύνδεση των σταθμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας.

10. Οι επιλέξιμοι σταθμοί του Προγράμματος προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση ή έκδοση των ήαπαιτού- μενων αδειών για την εγκατάσταση τους. Οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.

11. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών ορίζουν υπεύθυνο για τον συμψηφισμό και επιμερισμό της πα- ραγόμενης ενέργειας με τις παροχές κατανάλωσης και συνεργάζονται στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των προβλέψεων του Προγράμματος και του σχετικού συμβατικού πλαισίου, σε σταθερή και συνεχή βάση, με την Ε.Κ.Π..

12. Μετά το πέρας της διάρκειας των Συμβάσεων των παρ. 6 και 7, οι σταθμοί μεταβιβάζονται στις εκάστοτε Ε.Κ.Π.. Η παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 περί εγγύτητας των μελών της Ε.Κ.Π. με τον σταθμό Α.Π.Ε. δεν εφαρμόζεται.»

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 105

Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και

Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4414/2016

1. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149) περί της διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται από την 1η Μαΐου 2024 μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, δύνανται να επιβληθούν, σύμφωνα με την παρ. 3 και κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

α) περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), και

β) υποχρέωση προσθήκης συστήματος αποθήκευσης.

Οι σταθμοί που επιλέγονται στο πλαίσιο της περ. β) προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση των οικείων αδειών και εγκρίσεων. Οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί εξουσιοδότησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών: α) στις περ. α) και στ) αφαιρείται η αναφορά «»ή/», β) η περ. ζ) αντικαθίσταται, γ) το τελευταίο εδάφιο καταργείται, δ) προστίθενται περ. ι) και ια), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), καθορίζονται: α) η εγκατεστημένη ισχύς, ανά τεχνολογία και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών συμπεριλαμβανομένων των σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, κατά το τρέχον έτος ή και τα επόμενα ημερολογιακά έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής,

β) ο αριθμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος,

γ) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών,

δ) η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών,

ε) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων,

στ) η ανώτατη και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών,

ζ) οι τεχνολογίες και οι κατηγορίες των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δύναται να συμμετέχουν στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, καθώς και ο βαθμός αδειοδοτικής τους ωριμότητας,

η) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων σταθμών,

θ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Ε. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες,

ι) οι ειδικοί όροι επιβολής περιορισμών έγχυσης πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και οι υποχρεώσεις εγκατάστασης συστημάτων αποθήκευσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. που επιλέγονται από τις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες,

ια) ο τύπος και τα χαρακτηριστικά των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε., οι οποίοι επιλέγονται βάσει της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας.»

3. Η παρ. 3γ. του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3γ. Για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) μετά την 31η Μαΐου 2024 δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εξαιρουμένων των σταθμών που αναπτύσσονται στις Περιφερειακές Ενότητες Φλώρινας και Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», καθώς και σταθμών του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για σταθμούς που αναπτύσσονται στις Περιφερειακές Ενότητες Φλώρινας και Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», καθώς και του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.»

4. Η παρ. 3δ του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών του ν. 4001/2011, δεν δύναται, για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. μετά την 31η Μαΐου 2024, να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, εξαιρουμένων των φωτοβολταϊκών σταθμών του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 και φωτοβολταϊκών σταθμών που αναπτύσσονται στις Περιφερειακές Ενότητες Φλώρινας και Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 και φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται στις Περιφερειακές Ενότητες Φλώρινας και Κοζάνης της Περιφέρειας

Δυτικής Μακεδονίας από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών του ν. 4001/2011, το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.

5. Η παρ. 3ζ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί νέων αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης, παύει να ισχύει μετά την 31η Μαΐου 2024.

6. Στην παρ. 3θ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3θ) διαμορφώνεται ως εξής:

«3θ. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024. Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), οι οποίοι κατά την 29η Μαρτίου 2023 είχαν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης μετά από συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία, αλλά δεν έχει εκδοθεί η άδεια λειτουργίας τους, εφόσον πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α), δύνανται να αιτηθούν από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τροποποίηση της σύμβασης τους, ώστε να ενταχθούν στον τρόπο αποζημίωσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία.»

7. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 προστίθενται παρ. 3ι) και 3ια) ως εξής:

«3ι) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή έχει υποβληθεί πλήρης αίτηση στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. έως την 31η Μαΐου 2024 και δεν έχει υποβληθεί έως την 31η Αυγούστου 2024 από τους κατόχους τους, δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4Α ή αίτημα ενεργοποίησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, μόνο κατόπιν συμμετοχής τους σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου, και εφόσον απαιτείται, τροποποιείται η σχετική σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. ως προς τον τρόπο αποζημίωσής τους.

Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου ως προς τη δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4Α ή το αίτημα ενεργοποίησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, ισχύει έως την 31η Αυγούστου 2025 για φωτοβολταϊκούς σταθμούς:

α) του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», ή

β) που αναπτύσσονται στις Περιφερειακές Ενότητες Φλώρινας και Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ή

γ) του άρθρου 132 του ν. 4819/2021,

για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή έχει υποβληθεί πλήρης αίτηση στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π., μετά την 31η Μαΐου 2024 και έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.

3ια) Στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν επιλεγεί ή επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται δικαστική αναστολή είτε της εκτέλεσης των εργασιών, είτε ισχύος οποιασδήποτε άδειας που απαιτείται για την εγκατάσταση των σταθμών, η οποία εκδόθηκε μετά την ημερομηνία συμμετοχής του σταθμού στην ανωτέρω ανταγωνιστική διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, περί της αναστολής ισχύος και ιδίως περί της ημερομηνίας έναρξης αυτής, καθώς και σε περίπτωση άρσης αυτής.»

8. Η λήψη της λειτουργικής ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 3ι του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 τελεί υπό την επιφύλαξη της παρ. 2β) του άρθρου 126.

Άρθρο 106

Διατάξεις για το καθεστώς ενίσχυσης των σταθμών Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 12B στον ν. 4414/2016

1. Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 12B ως εξής:

«Άρθρο 12B

Διατάξεις για το καθεστώς ενίσχυσης των σταθμών Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η χρονική διάρκεια των Συμβάσεων των άρθρων 9 και 10 για σταθμούς Συμπα-

ραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με κατανάλωση φυσικού αερίου, που συνάπτονται μετά την 1η Μαΐου 2024, ορίζεται σε δεκαπέντε (15) έτη.

2. Η χρονική διάρκεια των Συμβάσεων των άρθρων 9 και 10 για σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. με κατανάλωση φυσικού αερίου των οποίων οι κάτοχοι έχουν ως κύρια δραστηριότητα την παραγωγή αγροτικών προϊόντων και η παραγόμενη θερμική ενέργεια από τον σταθμό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες παραγωγής των αγροτικών προϊόντων του κατόχου, που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται σε είκοσι (20) έτη.

3. Στην ανά μήνα μέση μοναδιαία τιμή του φυσικού αερίου των έργων που έχουν συνάψει Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ή Σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας ή Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 και 10, προστίθεται για τις μονάδες της παρ. 2 μέχρι του ορίου τιμής «CO₂» που ορίζεται με την υπουργική απόφαση του άρθρου 105 του ν. 5007/2022, καθώς και για τις μονάδες που είναι υπόχρεες αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών «CO₂», το μέσο κόστος δικαιωμάτων εκπομπής «CO₂» που αντιστοιχεί στην καύση του φυσικού αερίου (σε €/MWh Α.Θ.Δ. φυσικού αερίου) του άρθρου 4 του παρόντος και του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), το οποίο υπολογίζεται εφεξής από την ακόλουθη μαθηματική σχέση:

Μέσο Κόστος CO₂ (€/MWh) = 0.20*Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂ (€/tn), όπου

Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂: Η ανά μήνα μέση τιμή των δικαιωμάτων CO₂ σε €/tn όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (European Energy Exchange).

Η τιμή αυτή υπολογίζεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιείται ανά μήνα στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε..

4. Σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ισχύ μεγαλύτερη από τριάντα πέντε (35) «MWel» που από την έναρξη ισχύος του παρόντος συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 9 και κατά τη θερμαντική περίοδο κάθε έτους παρέχουν τη θερμική ενέργεια που παράγουν αποκλειστικά για τηλεθέρμανση πόλεων, δύναται κατά την περίοδο εκτός θερμαντικής περιόδου να λειτουργούν και να συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ως

κατανεμόμενες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς να λαμβάνουν οποιαδήποτε λειτουργική ενίσχυση για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο αυτή. Για την εφαρμογή της παρούσας οι Βεβαιώσεις Παραγωγού των σταθμών αυτών τροποποιούνται κατάλληλα και ως θερμαντική περίοδος κάθε έτους ορίζεται η περίοδος από τη 10η Οκτωβρίου έως τη 10η Μαΐου του επόμενου έτους, εκτός εάν οριστεί άλλως με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων.»

5. Οι σταθμοί του παρόντος, των οποίων η παραγόμενη θερμική ενέργεια υποστηρίζει τη λειτουργία κρίσιμων για την εθνική ασφάλεια και οικονομία βιομηχανικών υποδομών, δύνανται, κατά τις ώρες που λαμβάνουν από τον αρμόδιο Διαχειριστή εντολές για περιορισμό της έγχυσής τους, να καλύπτουν από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών Σ.Η.Θ.Υ.Α. τις ανάγκες κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας της υποδομής που εκμεταλλεύεται την παραγόμενη από τον σταθμό θερμική ενέργεια.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) το τελευταίο εδάφιο της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί καθορισμού των λόγων προσαύξησης,

β) τα εδάφια έκτο, έβδομο και όγδοο μετά τον πίνακα Β' της περ. β) της παρ. 1 της υποπαρ. ΙΓ1, της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) που έχουν ως εξής: «Το μέσο κόστος CO₂ υπολογίζεται από την μαθηματική σχέση:

Μέσο Κόστος CO₂, (€/MWh) = 0.37*Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂ (€/tn)*ηε

Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂: Η ανά μήνα μέση τιμή των δικαιωμάτων CO₂ σε €/tn όπως προκύπτει από τα στοιχεία του EEX (Energy Exchange). Η τιμή αυτή υπολογίζεται με μέριμνα του Γραφείου Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και κοινοποιείται ανά μήνα στο ΛΑΓΗΕ.»

γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 105 του ν. 5007/2022 (Α' 241), περί υπολογισμού του μέσου κόστους CO₂ και ορισμού της Μέσης Τιμής Δικαιωμάτων CO₂.

Άρθρο 107

Εγκατάσταση Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης για αυτοκατανάλωση - Αντικατάσταση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η παρ. 7 αντικαθίσταται, προστίθεται παρ. 8, και οι παρ. 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι βρίσκονται σε οποιαδήποτε στάδιο αδειοδότησης, να προβούν στις απαιτούμενες τροποποιήσεις των αδειών και εγκρίσεων κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για σταθμούς σε λειτουργία εφόσον δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας των σταθμών αυτών. Για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, εφόσον έχουν συναφθεί συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, επιτρέπεται η λύση αυτών κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου.

Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Για την κάλυψη καταναλώσεων των εγκαταστάσεων που ανήκουν σε ή διαχειρίζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών Α.Π.Ε. να ανέρχεται μέχρι και σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 14Α.

Για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου δύναται να δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν.) συγκεκριμένο περιθώριο ισχύος επί του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών ή αν έχει εξαντληθεί δεσμεύεται καθ' υπέρβαση αυτού, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι εγκαταστάσεις και οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, του έκτου και έβδομου εδαφίου, η διαδικασία υποβολής αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, οι προϋποθέσεις υπαγωγής, η ισχύς που δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μ.Δ.Ν., τυχόν ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Στις περιοχές της Πελοποννήσου και της Εύβοιας που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με τις υπ' αρ. 699/2012, 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης του κορεσμού επιτρέπεται για αυτοκατανάλωση, η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι δεν διοχετεύουν το πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα, καθώς και η εγκατάσταση σταθμών του άρθρου 14Α.

Για τη διαπίστωση υπέρβασης του ορίου ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, καθώς και στο περιθώριο της παρ. 6 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) δεν προσμετράται η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου, για τους οποίους έχει χορηγηθεί ή χορηγείται Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. Για σταθμούς του άρθρου 14Α στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος τριακοσίων μεγαβάτ (300MW) και εκατό μεγαβάτ (100MW) αντίστοιχα, ενώ ο Διαχειριστής του Συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό μεγαβάτ (100MW) και σαράντα μεγαβάτ (40MW), αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη και Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

8. Σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών του πρώτου εδαφίου δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης. Για

αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως καθορίζονται στην απόφαση του όγδοου εδαφίου της παρ. 7, δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης η ύπαρξη υφιστάμενης παροχής κατανάλωσης.»

Άρθρο 108

Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης - Τροποποίηση περ. δ) και ε) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 4685/2020

Στις περ. δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί του εφάπαξ τέλους έκδοσης βεβαίωσης, προστίθενται τελευταία εδάφια, και οι περ. δ) και ε) διαμορφώνονται ως εξής:

«δ) Το τέλος μπορεί να καταβάλλεται σε δύο (2) δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά το 50% του τέλους και καταβάλλεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η δεύτερη καταβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη χορήγηση της Βεβαίωσης. Για να γίνει αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης πρέπει να έχει καταβληθεί και η δεύτερη δόση του τέλους. Για βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον κύκλο του Φεβρουαρίου 2024 και έπειτα, το τέλος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου και εφάπαξ εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου.

ε) Σε περίπτωση μη καταβολής ή μη ολοσχερούς καταβολής κατά την περίπτωση δ', η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 12. Βεβαιώσεις για τις οποίες οι κάτοχοί τους, κατά την 1η Μαΐου 2024, έχουν καταβάλλει την πρώτη δόση και, είτε δεν τους έχει επιστραφεί η εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α είτε έχουν υποβάλλει εμπρόθεσμα πλήρες αίτημα για οριστική προσφορά σύνδεσης, δύνανται να αναβιώσουν, εφόσον έχει ήδη καταβληθεί ή καταβληθεί εντός είκοσι (20) ημερών από την 1η Μαΐου 2024 εξ ολοκλήρου το σύνολο του σχετικού τέλους.»

Άρθρο 109

Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης και υποβολή αιτημάτων σύνδεσης για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς σταθμούς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 93 και παρ. 2 άρθρου 5 ν. 4951/2022

Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 93 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί κατάρτισης της σύμβασης του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), παρατείνεται από τη λήξη της, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η.12.2024, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 αντικαθίσταται, τα δύο τελευταία εδάφια καταργούνται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2 . Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Για σταθμούς ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και για πιλοτικούς θαλάσσιους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 90, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή στον οποίο θα υποβάλλει την αίτησή του.»

Άρθρο 110

Περιθώριο απορρόφησης ισχύος - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4951/2022

Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί της αύξησης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και της προώθησης ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής, α) η παρ. 3 αντικαθίσταται, β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 6: γα) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, γβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γγ) το έβδομο εδάφιο καταργείται, και γδ) το όγδοο εδάφιο αντικαθίσταται και διορθώνονται οι παραπομπές του ένατου και δέκατου εδαφίου, δ) στην παρ. 8: δα) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η φράση «ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90», δβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, ε) η παρ. 9 αντικαθίσταται, στ) προστίθενται νέες παρ. 10 και 11, και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 97

Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής

1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο.

3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από την έναρξη ισχύος του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό, πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών

Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από αυτοπαραγωγούς, αυτοπαραγωγούς για την εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού.

Το ως άνω επιπλέον περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται ως εξής:

α) Τα έξι μεγαβάτ (6MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής:

αα) Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW),

αβ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW),

Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος για την υποπερ. αα) τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10, 8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης και για την υποπερ. αβ) τα πενήντα κιλοβάτ (50 kW).

Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο από την έτερη κατηγορία.

β) Τα τέσσερα (4 MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής που αφορούν τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών. Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης τα διακόσια κιλοβάτ (200 kW).

Ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής ενεργειακού συμψηφισμού που υλοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν

υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για κάλυψη των αναγκών των δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, το όριο ισχύος ορίζεται στα εκατό (100) kW.

Εάν το περιθώριο ενός εκ των περ. α) ή β) εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να ανακατανέμει το περιθώριο, διασφαλίζοντας για κάθε περίπτωση ελάχιστο διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος ενός (1) MW.

Αν το περιθώριο απορρόφησης ισχύος των δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό του πρώτου εδαφίου εξαντληθεί, ο Διαχειριστής εξετάζει και εφόσον είναι τεχνικά εφικτό δύναται να επεκτείνει το ως άνω περιθώριο ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ).

4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό (Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ως εξής:

α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%),

β) για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%).

Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου υποδέχεται νέες αιτήσεις για συνολική ισχύ έως και δέκα τοις εκατό (10%) πάνω από το διαθέσιμο περιθώριο του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, τα ανώτατα όρια ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3, καθώς και η ως άνω κατανομή των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή.

6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει ως μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του. Ο Διαχειριστής του Δικτύου για τη χορήγηση

Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης λαμβάνει υπόψη τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού για τον έλεγχο των θερμικών περιορισμών και την εγκατεστημένη ισχύ του μονάδων παραγωγής για τον έλεγχο των περιορισμών λόγω βραχυκυκλώματος. Οι κάτοχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής. Η αλλαγή αυτή θεωρείται διαφοροποίηση μικρής κλίμακας της παρ. 1α του άρθρου 6 του ν. 4014/2011 (Α' 209), αν δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης.

Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων καθώς και για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος άνω του ενός μεγαβάτ (1MW) με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων που συνδέονται στο Δίκτυο του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών του πέμπτου και έβδομου εδαφίου, εφόσον δεν περιορίζεται το διαθέσιμο κάθε φορά περιθώριο ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%), συνιστά απλή γνωστοποίηση προς τον αρμόδιο Διαχειριστή η οποία και εξετάζεται κατά προτεραιότητα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών, άλλως συνιστά νέο αίτημα.

Το ποσοστό ισχύος βραχυκύκλωσης που δύνανται να δεσμεύουν σωρευτικά οι σταθμοί του πέμπτου και έβδομου εδαφίου δεν μπορεί να ξεπερνά το τριάντα τοις εκατό (30%) της ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ. Για τους εν λόγω σταθμούς του πέμπτου και έβδομου εδαφίου, εφόσον επιβάλλονται περιορισμοί έγχυσης σύμφωνα με το άρθρο 10, αυτοί υπολογίζονται επί της αρχικής εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών.

7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους.

8. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για σταθμούς του άρθρου 132 του ν.4819/2021 (Α' 129) ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90.

Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, και όχι αργότερα από την 1η Ιουνίου 2024, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά Υ/Σ του Δικτύου, και λαμβάνοντας υπόψη τους θερμικούς περιορισμούς και τούς περιορισμούς βραχυκυκλώματος, επιτρέπει σχετικά την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 4.

9. Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., διατίθεται σε φωτο-βολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος α) τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10,8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν οικιακές χρήσεις (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων και β) τα πενήντα κιλοβάτ (50kW) ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, καθώς και τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών. Αν η συνολική ισχύς που έχει δεσμευτεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ανά σύστημα Μ.Δ.Ν. δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού περιθωρίου ανάπτυξης φωτο-βολταϊκών σταθμών στο σύστημα αυτό, ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται να χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Συμβάσεις Σύνδεσης, καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών του αντίστοιχου συστήματος Μ.Δ.Ν. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και μέχρι κάλυψης του ανωτέρω ποσοστού.

10. Υφιστάμενοι εν λειτουργία Χρήστες του δικτύου Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), μετά από υπόδειξη του Διαχειριστή του Δικτύου, υποχρεούνται να ελέγξουν και να αναβαθμίσουν ή αντικαταστήσουν, με δικές τους δαπάνες τα μέσα ζεύξης και προστασίας και τον λοιπό εξοπλισμό των ηλεκτρικών τους εγκαταστάσεων,

όπως κατά περίπτωση απαιτείται, για την ασφαλή λειτουργία της εγκατάστασής τους λόγω σχεδιαζόμενης αύξησης της στάθμης βραχυκύκλωσης του δικτύου της περιοχής στα 350 MVA, από τον Διαχειριστή Ε.Δ.Δ.Η.Ε..

11. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η υποβολή νέων αιτήσεων στους αρμόδιους Διαχειριστές του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την ανάπτυξη σταθμών Α.Π.Ε. του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, επιτρέπεται αποκλειστικά για σταθμούς Α.Π.Ε.:

α) του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,

β) με ισχύ μέχρι τριάντα (30) kW που αναπτύσσονται από αγρότες εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151) για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων,

γ) από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.4270/2014 (Α' 143),

δ) που αναπτύσσονται αποκλειστικά, για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), όπως εκά- στοτε ισχύει.

Άρθρο 111

Εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4951/2022

1. Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται νέο άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής

Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) αναπτύσσει δυνατότητες τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης όλων των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW), μέσω της εγκατάστασης κατάλληλων συστημάτων τηλεποπτείας και ελέγχου.

2. Για τα ηλεκτρικά συστήματα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται, σε αντιστοιχία με τα συστήματα τηλεποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζονται για τους λοιπούς σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Υ.Θ.Η.Α. και Υβριδικών Σταθμών σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης Μ.Δ.Ν. (Β' 304/2014), να αναπτύσσει ανάλογα συστήματα τηλεποπτείας και ελέγχου και για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς στα αυτόνομα νησιωτικά συστήματα των Μ.Δ.Ν..

3. Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και οι αυτοπαραγωγοί από φωτοβολταϊκούς σταθμούς που είναι συνδεδεμένοι ή συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW), καθώς και οι αυτοπαραγωγοί από φωτοβολταϊκούς σταθμούς που είναι συνδεδεμένοι ή συνδέονται στα τοπικά δίκτυα των αυτόνομων νησιωτικών συστημάτων των Μ.Δ.Ν., καθώς και οι Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης που τους εκπροσωπούν στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, εγκαθιστούν με δικές τους δαπάνες, μετά από υπόδειξη και σύμφωνα με τις τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές που ανακοινώνει ο Διαχειριστής Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. κατά περίπτωση, εντός των σταθμών τους, τον αναγκαίο εξοπλισμό για να καταστεί δυνατή η λήψη και εφαρμογή των εντολών τηλεποπτείας και ελέγχου από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2.»

4. Για τον σκοπό του παρόντος, οι κάτοχοι των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. υποβάλλουν στον αρμόδιο κατά περίπτωση Διαχειριστή, εντός έξι (6) μηνών από τη γνωστοποίηση των ανωτέρω απαιτήσεων σε αυτούς, υπεύθυνη δήλωση συμμόρφωσης, άλλως ο αντίστοιχος Διαχειριστής απενεργοποιεί τη σύνδεση της εγκατάστασής τους με το Δίκτυο, λόγω αποκλειστικής υπαιτιότητας του παραγωγού ή αυτοκαταναλωτή, μέχρι να επιβεβαιώσει τη συμμόρφωση με την απαίτηση.

Άρθρο 112

Προθεσμίες Υδροηλεκτρικών σταθμών

1. Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς δύναται να παρατείνονται ή να αναστέλλονται οι προθεσμίες υλοποίησής τους, που προβλέπονται στα άρθρα 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και 31 του ν. 4951/2022 (Α' 129), καθώς και η διάρκεια της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και της Άδειας Εγκατάστασης αυτών, κατόπιν αιτήματος των κατόχων προς τον Φορέα Αδειοδότησης της παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 και έκδοσης απόφασης αυτού, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 2 του παρόντος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί παράταση ή αναστολή των προθεσμιών και των αδειών των σταθμών της παρ. 1, το στάδιο ωριμότητας των υδροηλεκτρικών σταθμών που εμπίπτουν στο παρόν, τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται στον Φορέα Αδειοδότησης, η χρονική διάρκεια για την οποία χορηγείται παράταση ή αναστολή, η διαδικασία που τηρείται για τη χορήγηση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τον Φορέα Αδειοδότησης, καθώς και η διαδικασία άρσης αυτής, οι ειδικοί τεχνικοί όροι τους οποίους τηρούν οι σταθμοί, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια απόφαση δύναται να καταλαμβάνονται και σταθμοί, οι Βεβαιώσεις Παραγωγής και οι σχετικές άδειες και εγκρίσεις των οποίων έχουν παύσει αυτοδικαίως από την 1η Ιανουαρίου 2023.

3. Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129) που ανήκουν είτε σε Ενεργειακές Κοινότητες, Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών που συμμετέχουν σε Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού είτε Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού ή και επιχειρήσεις αυτών, αν υφίσταται υποχρέωση διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α' 147), προκειμένου να υλοποιηθούν τα έργα, το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση της προκήρυξης, μέχρι και την απόφαση κατακύρωσης προσαυξανόμενο κατά δώδεκα (12) μήνες δεν προσμετράται στη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Ο φορέας αναλαμβάνει να ενημερώσει αμελλητί τον αρμόδιο Διαχειριστή για την ημερομηνία δημοσίευσης του διαγωνισμού η οποία προηγείται σε κάθε περίπτωση της ημερομηνίας λήξης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, καθώς και για την ημερομηνία κατακύρωσης αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4964/2022

Άρθρο 113

Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα και

Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας -

Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4964/2022

1. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), περί ορισμών για την ανάπτυξη Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής:

«1α. Δεδομένα: Το σύνολο των δεδομένων που συλλέχθηκαν και επεξεργάστηκαν από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο (πρωτογενή και δευτερογενή).

1β. Δευτερογενή δεδομένα: Τα δεδομένα τα οποία έχουν τύχει επεξεργασίας και τα οποία είναι κατάλληλα για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.»

2. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 προστίθεται παρ. 8α ως εξής:

«8α. Πρωτογενή δεδομένα: Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν απευθείας από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο και δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή ανάλυση για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.»

Άρθρο 114

Δυνατότητα φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για διενέργεια έρευνας και μετρήσεων

- **Προσθήκη άρθρου 68Α στον ν. 4964/2022**

Στον ν. 4964/2022 (Α΄ 150) προστίθεται άρθρο 68Α ως εξής:

«Άρθρο 68Α

Δυνατότητα φορέα Υπεράκτιων Αιολικών

Πάρκων για διενέργεια έρευνας και μετρήσεων - Διάθεση δεδομένων

1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) δύναται να διενεργεί έρευνα ο ίδιος ή να αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού την εργασία αυτή και να πραγματοποιεί τις μετρήσεις και τη συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων ΥΑΠ στις εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ.

2. Τα δεδομένα αυτά δύνανται να χορηγηθούν σε τρίτους ενδιαφερομένους με βάση τη διαδικασία και τα κριτήρια που καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 3, κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος πρόσβασης στα δεδομένα του Φορέα ΥΑΠ. Το ύψος του ανταλλάγματος πρόσβασης στα δεδομένα του Φορέα ΥΑΠ δύναται να συναρτάται με τη δέσμευση συμμετοχής στο κόστος συλλογής των δεδομένων και τον χρόνο εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκ μέρους του ενδιαφερόμενου τρίτου, καθώς και την επιλογή του στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών του άρθρου 72.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Φορέα ΥΑΠ, εξειδικεύονται τα κριτήρια, τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος, το ύψος του απαιτούμενου ανταλλάγματος για πρόσβαση από τους ενδιαφερόμενους στα δεδομένα του Φορέα ΥΑΠ, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 115

Χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων

Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη παρ. 6α και 8α,

τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 69 ν. 4964/2022

Στο άρθρο 69 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί χορήγησης Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ): α) προστίθενται παρ. 6α και 8α, β) τροποποιείται η περ. β της παρ. 7 ως προς το ύψος του τέλους, και οι παρ. 6α έως 8α διαμορφώνονται ως εξής:

«6α. Στην εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία ανατίθενται οι εργασίες των μετρήσεων και η συλλογή δεδομένων από τον Φορέα ΥΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68Α, χορηγείται Άδεια Έρευνας κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του παρόντος σε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του Εθνικού Προγράμματος

Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79 και σε ΠΟΑΥΑΠ που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 68.

7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά:

α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5,

β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 €), ανά ΠΟΑΥΑΠ,

γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχέψει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω,

δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ,

ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου,

στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και

ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71.

8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από

τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη.

8α. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, ο κάτοχος της Άδειας Έρευνας δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τίθεται από τον Φορέα ΥΑΠ, να αυξήσει τον αριθμό των Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, δίχως να απαιτείται νέα αίτηση εκ μέρους του κατόχου. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αύξηση του αριθμού των Αδειών Έρευνας, απαιτείται η καταβολή του επιπλέον Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 7, κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 και όποια άλλη τεχνική πληροφορία απαιτηθεί από τον φορέα ΥΑΠ.»

Άρθρο 116

Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας

Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και Ειδικό τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 71, προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 87 του ν. 4964/2022

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 71 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί εγγυητικής επιστολής άδειας έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10.000 €/MW) βάσει της μέγιστης ισχύος Έργων ΥΑΠ που δύναται να εγκατασταθούν σε κάθε ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 68, για την οποία ο ενδιαφερόμενος έχει αιτηθεί την έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ. Η Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας ΥΑΠ επιστέφεται αν το ύψος του καταβληθέντος ανταλλάγματος στα δεδομένα του φορέα ΥΑΠ υπερβαίνει το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής.»

2. Στο άρθρο 87 του ν. 4964/2022 προστίθενται παρ. 10 και 11 ως εξής:

«10. Για σταθμούς ΑΠΕ ως προς τους οποίους έχει λήξει ή λήγει η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, ισχύουν η περ. α) της παρ. 1 και η περ. β) της παρ. 3 του παρόντος.

11. Η εξέταση των εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ενστάσεων κατά των αποφάσεων προσδιορισμού και επιμερισμού του ειδικού τέλους Α.Π.Ε., διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 5 και 6.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Άρθρο 117

Καθορισμός πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 10Α ως εξής:

«Άρθρο 10Α

Καθορισμός πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Ομάδας Διοίκησης Έργου για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που δημιουργούνται από την ανάγκη για αυξημένη διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) σε σχέση με τον περιορισμένο διαθέσιμο ηλεκτρικό χώρο, που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕ- ΕΚ/119319/3128/16.11.2023 (ΑΔΑ: 62ΠΣ4653Π8-ΟΥΣ) απόφαση της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και έχει δημοσιευθεί στον ιστότοπο της Διαύγειας, καθορίζεται πλαίσιο περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και διαχείρισης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής:

α) Διακρίνονται κατηγορίες περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ιδίως περιορισμοί που οφείλονται σε τοπική συμφόρηση ή σε λόγους ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος ή δικτύου, όπως αυτοί που ήδη προβλέπονται στο άρθρο 10, ή σε πλεόνασμα παραγωγής σε επίπεδο ζώνης προσφορών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας ή σε άλλους λόγους που καθιστούν αναγκαία την επιβολή τους.

β) Δύναται να καθορίζονται όρια επιβολής περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι αρχές και η προτεραιότητα επιβολής των περιορισμών αυτών στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και η σχετική κατηγοριοποίηση των σταθμών, καθώς και η συνεργασία τους με σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για κάθε επιμέρους αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Αγορά Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσια Αγορά, Αγορά Εξισορρόπησης) αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες ανακατανομής. Τα αποδεκτά όρια επιβολής περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να καθορίζονται μόνο όταν ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) θέσει υπό τον έλεγχο και τη διαχείρισή του την παραγωγή Α.Π.Ε. στο δίκτυο αρμοδιότητάς του.

γ) Αποσαφηνίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών σε διμερή συμβόλαια που αφορούν παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αμιγώς από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

δ) Προσδιορίζεται ο ρόλος των Διαχειριστών του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και των Δικτύων Διανομής, του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας, του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), των Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης, των Παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., των αυτοπαραγωγών και των λοιπών φορέων, στον προγραμματισμό και την εφαρμογή των περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

ε) Προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις Παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και των αυτοπαραγωγών σχετικά με την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού για τον περιορισμό της ισχύος και για την κατάλληλη προσαρμογή του εξοπλισμού προστασίας των σταθμών παραγωγής για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του Συστήματος.

στ) Καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και τυχόν μέτρα που ρυθμίζουν προσωρινά το ζήτημα κατά το μεταβατικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την εφαρμογή του πλαισίου αυτού.

ζ) Καθορίζονται οι αρχές διαχείρισης των σταθμών αποθήκευσης, ειδικότερα εάν επιβάλλονται περιορισμοί που οφείλονται σε τοπική συμφόρηση ή σε λόγους ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος ή δικτύου, όπως αυτοί που προβλέπονται στο άρθρο 10, ή σε πλεόνασμα παραγωγής σε επίπεδο ζώνης προσφορών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Η Ομάδα Διοίκησης Έργου της παρ. 1 υποβάλλει προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας πρόταση, ενιαία ή διακριτά για επιμέρους ζητήματα, σχετικά με τον καθορισμό του πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με την παρ. 1, εντός εννέα (9) μηνών από την 1η Μαΐου 2024. Η ως άνω προθεσμία δύναται να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Εντός του διαστήματος της παρ. 2, η Ομάδα Διοίκησης Έργου, εισηγείται διακριτά σε σχέση με την παρ. 1, προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για:

α) Τη βέλτιστη ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. με ενσωματωμένη αποθήκευση που ενδείκνυται να εγκατασταθούν ή να υποστηριχθούν με σχήμα κρατικής ενίσχυσης, με κριτήριο τη μεγιστοποίηση του οφέλους για το σύστημα, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής βιωσιμότητας των σχετικών επενδύσεων. Επιπλέον, δύναται να προσδιοριστεί η ενδεδειγμένη γεωγραφική διασπορά αυτών, με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των δικτυακών υποδομών.

β) Εφόσον κριθεί σκόπιμο από την Ομάδα Διοίκησης Έργου, το πλαίσιο και τους κανόνες για τη γεωγραφικά εντοπισμένη ανάπτυξη των σταθμών αποθήκευσης που συνδέονται σε κατάλληλα σημεία σύνδεσης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) με κριτήριο τις ανάγκες του συστήματος και του δικτύου, καθώς και την υποστήριξη της ανάπτυξης των σταθμών Α.Π.Ε..

4. Η Ομάδα Διοίκησης Έργου της παρ. 1, στο πλαίσιο του έργου της, δύναται να εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας προτάσεις για την ταχύτερη αδειοδότηση και υλοποίηση των έργων ανάπτυξης των δικτύων του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε..

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται, κατόπιν πρότασης της Ομάδας Διοίκησης Έργου, να θεσπίζεται Μηχανισμός Αντιστάθμισης Περικοπών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την αντιστάθμιση των πρόσθετων περιορισμών που επιβάλλονται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., λόγω της τεχνικής αδυναμίας εφαρμογής στην πράξη αναλογικού επιμερισμού των περιορισμών σε όλους τους σταθμούς της αυτής ομάδας περιορισμών, με χρεώσεις που επιβάλλονται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι δεν δύναται να εφαρμόσουν λόγω τεχνικής αδυναμίας τους ως άνω περιορισμούς. Οι εν λόγω χρεώσεις πιστώνονται στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στους οποίους εφαρμόστηκαν πρόσθετοι περιορισμοί, πέραν αυτών που τους αναλογούσαν,

λόγω της ως άνω τεχνικής αδυναμίας των υπολοίπων. Η εφαρμογή του μηχανισμού, εφόσον θεσπιστεί, λαμβάνει χώρα μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή, Φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Δικτύων Διανομής παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τα απαιτούμενα στοιχεία σε μηνιαία βάση. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του μηχανισμού της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Δικτύων Διανομής παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τα απαιτούμενα στοιχεία σε μηνιαία βάση. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του ανωτέρω μηχανισμού.

6. Με την απόφαση της παρ. 1 δύναται να καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τις Εντολές Περιορισμού Έγχυσης, τις κυρώσεις που επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με αυτές, καθώς και το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π., του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Διαχειριστή του Δικτύου και δύναται να εξειδικεύονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Β'4658/2020), στον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου (Β' 78/2017) και στους λοιπούς Κανονισμούς της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.»

Άρθρο 118

Μεταβατικές διατάξεις μέχρι τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 10B στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 10B ως εξής:

«Άρθρο 10B

Μεταβατικές διατάξεις μέχρι τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής

Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Μέχρι την έναρξη ισχύος της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και διαχείρισης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10Α, αναφορικά με τους περιορισμούς έγχυσης σε Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφαρμόζεται το παρόν.

2. Ως Εντολές Περιορισμού Έγχυσης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σε ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. νοούνται οι εντολές κατανομής που εκδίδουν ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και ο Διαχειριστής του Δικτύου προκειμένου να περιοριστεί η έγχυση από Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ομάδες Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για λόγους που σχετίζονται με την αξιοπιστία ή την ασφάλεια λειτουργίας του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Δικτύου, περιλαμβανομένης της διαχείρισης συνθηκών τοπικής συμφόρησης. Εντολή Περιορισμού Έγχυσης θεωρείται και η αποσύνδεση εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού των Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για λόγους που σχετίζονται με την αξιοπιστία ή την ασφάλεια λειτουργίας του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.).

3. Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ο Διαχειριστής του Δικτύου δύνανται να εκδίδουν Εντολές Περιορισμού Έγχυσης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σε ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σε Ιδιωτικά Δίκτυα Μέσης Τάσης (ΜΤ), οι οποίες αποσκοπούν στον περιορισμό της συνολικής εγχεόμενης ισχύος των ανωτέρω, όταν παρατηρούνται προβλήματα στο σύστημα παραγωγής -μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία επιδεινώνονται από τη λειτουργία των Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ή στην επίλυση των οποίων μπορούν να συμβάλουν οι μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και αφού ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο περιορισμός της έγχυσης από Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

4. Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ο Διαχειριστής του Δικτύου δύνανται να εκδίδουν Εντολές Κατανομής για απορρόφηση ή περιορισμό έγχυσης σε σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, όταν παρατηρούνται προβλήματα στο σύστημα παραγωγής - μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Για την εφαρμογή της παρ. 3 ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. δύναται να εκδίδει Εντολές Περιορισμού Έγχυσης προς σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ή ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Ιδιωτικά Δίκτυα ΜΤ που έχουν συνάψει συμβάσεις σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., συνδέονται με το Σύστημα Ελέγχου Ενέργειας του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές για τον περιορισμό της ισχύος που εγγέουν σύμφωνα με τη σύμβαση σύνδεσής τους, καθώς και να εκδίδει εντολές προς τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής προκειμένου οι Διαχειριστές Δικτύων Διανομής να εκδίδουν Εντολές Περιορισμού Έγχυσης στις Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που είναι συνδεδεμένες στα δίκτυά τους. Λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία έκδοσης εντολών από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής δύναται να ρυθμίζονται με μεταξύ τους συμφωνίες, βάσει μνημονίων συνεργασίας. Οι εντολές προς τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής, καθώς και η συνολική περικοπή στο επίπεδο του δικτύου τους λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. κατά τις ενέργειές του για την Έκδοση Εντολών Περιορισμού Έγχυσης σε Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ομάδες Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Ιδιωτικά Δίκτυα ΜΤ της παρ. 3.

6. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμοί αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή Ιδιωτικά Δίκτυα ΜΤ, με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από ένα μεγαβάτ (1 MW), καθώς και οι Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης που τους εκπροσωπούν στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές για τον περιορισμό της ισχύος που εγγέουν μετά από εντολή του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή του αρμόδιου Διαχειριστή Δικτύου. Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από ένα (1) MW που κατά την 1η Μαΐου 2024 δεν διαθέτουν τέτοιες υποδομές, προβαίνουν με δαπάνες του παραγωγού στην εγκατάστασή τους, εντός έξι (6) μηνών από την 1η Μαΐου 2024. Σε περίπτωση μη υλοποίησης των ως άνω υποχρεώσεων, εντός του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζονται οι κυρώσεις της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 10Α, και έως την έκδοση της απόφασης αυτής, οι σχετικές Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για κάθε περίοδο που εκδόθηκε Εντολή Περιορισμού Έγχυσης επιστρέφουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εσόδων που έχουν λάβει από τις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, χωρίς να δικαιούνται καμία αποζημίωση από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. για το σύνολο της ενέργειας που παρήχθη.

7. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του άρθρου 10Α, δύναται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, να καθορίζονται αποδεκτά όρια επιβολής περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..»

Άρθρο 119

Οριστική Προσφορά Σύνδεσης -

Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4951/2022

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης αντικαθίσταται, η φράση του τελευταίου εδαφίου «εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, αφαιρείται» και η παρ. 11 διαμορφώνεται από την έναρξη ισχύος της ως εξής:

«11. Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας φακέλου της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.»

Άρθρο 120

Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4951/2022

1. Στο άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί λειτουργικών περιορισμών για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, η περ. δ) της παρ. 2 και οι παρ. 4, 5, 11 και 12 αντικαθίστανται, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου

Συστήματος και Δικτύου

1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου.

2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν:

α) Μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του.

β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.

γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.

δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις ή αν η εγχεόμενη παραγωγή δημιουργεί πρόβλημα στη διατήρηση του ισοζυγίου παραγωγής - ζήτησης ή στη διατήρηση συνθηκών διασφάλισης της ευσταθούς λειτουργίας του δικτύου, μέσω αυτόματων

συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι δύναται να οδηγούν ακόμη και στην αποσύν- δεση του σταθμού.

Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύναται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας.

4. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δύναται να επιβάλλεται κατά προτεραιότητα μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί έως και σε πλήρη περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειάς τους. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να καθορίζονται ειδικές κατηγορίες έργων Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τις οποίες εφαρμόζεται μέγιστο όριο περιορισμών έγχυσης για λόγους τοπικής συμφόρησης, όπως αυτό το όριο προσδιορίζεται με την ίδια απόφαση.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), εξειδικεύεται το πλαίσιο εφαρμογής των περιορισμών της παρ. 2, ποσοτικοποι- ούνται οι περιορισμοί των περ. α) και β) της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρε- ώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης.

7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος

του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης είτε έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή.

8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4.

9. Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89.

10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6.

11. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές μεριμνούν για την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης που εξασφαλίζουν ελάχιστο επίπεδο περιορισμών έγχυσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και δίκαιη κατανομή αυτών, μεταξύ των παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ελέγχει την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω κανόνων.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιείται το ποσοστό της παρ. 3. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου βασίζεται σε μελέτη κόστους οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστεί νέο αυξημένο ποσοστό περιορισμών, αυτό αφορά σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοσή της.

13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύνανται να αφορούν:

α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.

β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.

γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.

Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. α) έως γ).

Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου.

14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο.

15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.»

2. Με την επιφύλαξη της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, η παρ. 1 καταλαμβάνει:

α) τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που χορηγούνται από τους αρμόδιους Διαχειριστές μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και

β) όσες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης έχουν χορηγηθεί, πριν την 1η Μαΐου 2024, από τους αρμόδιους Διαχειριστές και περιέχουν ειδικό όρο περι

δυνατότητας εφαρμογής περιορισμών στην εγχεόμενη ενέργεια πλέον των ορίων του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 χωρίς αποζημίωση.

3. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας αναρ- τούν μηνιαίως στους δικτυακούς τους τόπους πληροφορίες και δεδομένα για τους περιορισμούς του παρόντος που επιβάλλονται σε κάθε σταθμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με επαρκείς λεπτομέρειες και τρόπο ώστε να είναι δυνατή η επεξεργασία και αξιολόγησή τους από κάθε ενδιαφερόμενο για τους επιβαλλόμενους περιορισμούς ανά σταθμό και ανά κατηγορία σταθμών σε σχέση με τους υπολοίπους σταθμούς και τις υπόλοιπες κατηγορίες σταθμών.

Άρθρο 121

Μέτρα για την ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και την αποσυμφόρηση κορεσμένων δικτύων ανεξάρτητης διασύνδεσης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

1. Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που αναπτύσσονται σε νησιωτικά κορεσμένα συστήματα, συμπεριλαμβανο- μένης της νήσου Εύβοιας, ήδη διασυνδεδεμένα με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) μέσω γραμμών μεταφοράς υψηλής τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV) και κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαθέτουν Βεβαίωση Ειδικών Έργων, στην οποία εμπεριέχεται ειδικός όρος με υποχρέωση ανεξάρτητης διασύνδεσης ή ανεξάρτητης υποθαλάσσιας διασύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., δύνανται να συνδέονται προσωρινά στο Σύστημα τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV) του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. επί της νησιωτικής περιοχής, σε πλήρωση των ως άνω ειδικών όρων των Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, μέχρι την υλοποίηση νέας διασύνδεσης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε., σύμφωνα με τις παρ. 2 έως και 9, στην οποία θα συνδεθούν οι σταθμοί αυτοί. Στην περίπτωση αυτή, στις οριστικές προσφορές σύνδεσης των έργων αυτών, που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και έχουν γίνει αποδεκτές ή θα εκδοθούν από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και στις συμβάσεις σύνδεσης που θα συναφθούν με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., μέχρι την έκδοση της απόφασης της Ρυθμιστής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) κατά την παρ. 6, προστίθεται ειδικός όρος για την προσωρινή διασύνδεση στο Σύστημα τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV) του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. επί του νησιωτικού συστήματος, καθώς και για την υποχρέωση υλοποίησης της διασύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. εκτός του

νησιωτικού συστήματος μέσω της κατασκευής νέου δικτύου απλού κυκλώματος, κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. σύμφωνα με την παρ. 8 και τη συνακόλουθη σύνδεσή τους σε αυτή, χωρίς να επιβαρύνονται με τυχόν κόστος σύνδεσης κατά την προσωρινή διασύνδεση αυτών επί της γραμμής μεταφοράς του πρώτου εδαφίου.

2. Η τροποποίηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης για την προσθήκη του ειδικού όρου, κατά την παρ. 1 παρατείνει την προθεσμία του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 (Α' 129) κατά δώδεκα (12) μήνες και διατηρεί τη χορη- γηθείσα προτεραιότητα σύνδεσης και τη δέσμευση του αντίστοιχου ηλεκτρικού χώρου κατά το άρθρο 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4333). Οι εγγυητικές επιστολές που υποβλήθηκαν στον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για την αίτηση χορήγησης, αποδοχή και προτεραιότητα, κατά περίπτωση, των οριστικών προσφορών σύνδεσης της παρ. 1, δύναται, κατόπιν αιτήματος των κατόχων των Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, να παραταθούν μέχρι και δώδεκα (12) μήνες για την τήρηση των υποχρεώσεων του άρθρου 31 του ν. 4951/2022, άλλως αντικαθίστανται ή επιστρέφονται κατά την παρ. 6 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου.

3. Η νέα διασύνδεση υλοποιείται ως έργο επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για τη σύνδεση χρηστών. Το κόστος κατασκευής της νέας διασύνδεσης της παρ. 1, υπολογίζεται, καταβάλλεται και επιμερίζεται σύμφωνα με τις παρ. 7, 8 και 9. Το ανωτέρω κόστος αναλαμβάνουν οι κάτοχοι Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων της παρ. 1 που έχουν λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ένας εκ των οποίων ορίζεται ως Φορέας Υλοποίησης της διασύνδεσης, δυνάμει μεταξύ τους έγγραφης συμφωνίας, στην οποία καθορίζεται και η αναλογική συμμετοχή εκάστου στο κόστος υλοποίησης της διασύνδεσης.

4. Ο Φορέας Υλοποίησης ολοκληρώνει τη νέα διασύνδεση εντός πέντε (5) ετών από την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης Σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Σε περιπτώσεις καθυστερήσεων στην υλοποίηση της διασύνδεσης που οφείλονται σε αιτίες που εκφεύγουν της δυνατότητας ελέγχου του, ο Φορέας Υλοποίησης υποβάλλει στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αίτηση για την παράταση των προθεσμιών υλοποίησης του παρόντος με τεκμηρίωση των λόγων της καθυστέρησης η οποία συνοδεύεται από τα σχετικά δικαιολογητικά. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αξιολογεί την αίτηση και αποφασίζει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος για τη χορήγηση παράτασης ή την απόρριψη του αιτήματος. Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου, καθυστέρηση στην υλοποίηση της διασύνδεσης κατά το πρώτο εδάφιο, επισύρει την επιβολή προστίμου, το οποίο δύναται να επιβληθεί με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. κατόπιν

προηγούμενης ακρόασης και μετά από σχετική μεθοδολογία που ορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Ο Φορέας Υλοποίησης δεν ευθύνεται για την υλοποίηση της διασύνδεσης έναντι των κατόχων νέων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που θα καλύψουν το πρόσθετο περιθώριο απορρόφησης ισχύος της διασύνδεσης κατά την παρ. 8.

5. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. τροποποιεί, εφόσον απαιτείται, τις Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων των κατόχων σταθμών της παρ. 1 αναφορικά με τον Φορέα Υλοποίησης της διασύνδεσης της παρ. 3. Το έργο της διασύνδεσης της παρ. 3 αδειο-δοτείται αυτοτελώς, με επιμέλεια του Φορέα Υλοποίησης, και ανεξάρτητα από την περιβαλλοντική ή άλλη απαιτούμενη αδειοδότηση του σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. του Φορέα Υλοποίησης και των τυχόν λοιπών σταθμών παραγωγής Α.Π.Ε. που θα εξυπηρετηθούν από το έργο αυτό. Για την απαλλοτρίωση των απαιτού-μενων εκτάσεων εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17).

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. που εκδίδεται εντός ενός (1) έτους από τη σύναψη της σύμβασης σύνδεσης του Φορέα Υλοποίησης, άρχεται η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων για την εγκατάσταση νέων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εντός του συστήματος αυτού, για την κάλυψη του περιθωρίου απορρόφησης ισχύος της απόφασης της παρ. 8.

7. Για την εφαρμογή του παρόντος ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., μετά από εισήγηση του Φορέα Υλοποίησης, υποβάλλει στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκτίμηση του κόστους υλοποίησης της διασύνδεσης της παρ. 3 και του πρόσθετου περιθωρίου απορρόφησης ισχύος από νέους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εντός του νησιωτικού συστήματος, πλέον της ισχύος των έργων Α.Π.Ε. της παρ. 1.

8. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή της πρότασης από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σύμφωνα με την παρ. 7, εκδίδει απόφαση με το εύλογο κόστος της διασύνδεσης αυτής και προσδιορίζει το πρόσθετο περιθώριο απορρόφησης ισχύος από νέους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δημιουργείται λόγω της νέας αυτής διασύνδεσης, πλέον της ισχύος των έργων Α.Π.Ε. της παρ. 1. Με την απόφαση αυτή ορίζεται διακριτά το μέρος του εύλογου κόστους διασύνδεσης που αναλογεί στην πρόσθετη ισχύ Α.Π.Ε. του πρώτου εδαφίου το οποίο καταβάλλεται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στους κατόχους των σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 3, σύμφωνα με την αναλογία της έγγραφης συμφωνίας της παρ. 3. Εντός τριών (3) ετών από τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων σύνδεσης, εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και το κόστος του προηγούμενου εδαφίου ανακτάται αρχικά μέσω

των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος (Χ.Χ.Σ.) και σε περίπτωση σύνδεσης μελλοντικών Χρηστών από τους εν λόγω Χρήστες, σύμφωνα με την ίδια απόφαση. Εάν το κόστος της συνολικής διασύνδεσης της παρ. 3 υπερβεί το εκτιμώμενο κόστος της παρ. 7, επιπρόσθετο κόστος της συνολικής διασύνδεσης, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. καταβάλλεται, κατά τον ίδιο τρόπο, στους κατόχους Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων της παρ. 3 από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ανακτάται ομοίως μέσω των Χ.Χ.Σ.. Αντίστοιχα σε περίπτωση μη υλοποίησης έργων της παρ. 1 η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. τροποποιεί αναλόγως την απόφαση του πρώτου εδαφίου για την καταβολή προς τους κατόχους των σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 3 και του πρόσθετου αυτού κόστους.

9. Πλέον των καταβολών του δευτέρου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παρ. 8, για την καταβολή προς τους κατόχους των σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 3 του υπόλοιπου κόστους κατασκευής της διασύνδεσης της παρ. 3, όπως προσδιορίζεται με την απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. της παρ. 8, εφαρμόζεται κατά αναλογία το άρθρο 98 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί επιμερισμού κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

10. Σε κάθε περίπτωση ανάπτυξης έργων διασύνδεσης από κάτοχο Βεβαίωσης Ειδικών Έργων με σκοπό τη συμμόρφωση με ειδικό όρο της Βεβαίωσης αυτής για υλοποίηση ανεξάρτητης διασύνδεσης ή ανεξάρτητης υποθαλάσσιας διασύνδεσης του έργου με το ηπειρωτικό Σύστημα, και συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που ρυθμίζεται στις παρ. 1 έως 8, η συνακόλουθη διασύνδεση στα έργα αυτά περισσότερων κατόχων Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων με υποχρέωση συμμόρφωσης σε ειδικό όρο των Βεβαιώσεων για υλοποίηση ανεξάρτητης διασύνδεσης ή ανεξάρτητης υποθαλάσσιας διασύνδεσης με το ηπειρωτικό Σύστημα, συνιστά και για αυτούς συμμόρφωση στον σχετικό όρο.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 122

Επίδομα θέρμανσης στον ηλεκτρισμό από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021

1. Στην παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α΄ 181), περί επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης, προστίθεται αναφορά και σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια, στην περ. β, μετά τη φράση «το ύψος της επιδότησης» διαγράφεται η φράση «σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh)», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και επιδότηση σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Ειδικά για τις περιπτώσεις καταναλωτών που χαρακτηρίζονται ως ενεργοβόρες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό της περ. β΄ της παρ. 73 της ενότητας 2.4 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03) δύναται, κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να παρέχεται, για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στη σχετική εγκριτική απόφαση, επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε συμμόρφωση με τους ειδικότερους όρους της ανωτέρω Ανακοίνωσης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά:

- α) οι δικαιούχοι καταναλωτές,
- β) το ύψος επιδότησης,

γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης,

δ) η περίοδος κατανάλωσης,

ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση,

ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς,

η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και

θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 123

Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 9B στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 9B ως εξής:

«Άρθρο 9B

Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που είναι συνδεδεμένοι στο επίπεδο Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) και Υψηλής Τάσης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., καθώς και οι αυτοκαταναλωτές με ισχύ παραγωγής άνω των εκατό κιλοβάτ (100 kW) και, ειδικά στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), άνω των είκοσι κιλοβάτ (20) kW, μεριμνούν με δικές τους δαπάνες για τη ρύθμιση του εξοπλισμού εντός των σταθμών τους για προστασία έναντι αποκλίσεων της τάσης και της συχνότητας από τις ονομαστικές τους τιμές, σύμφωνα με τις τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές που εκδίδει ο Διαχειριστής Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.) κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτόν, υποβάλουν στον αρμόδιο κατά περίπτωση Διαχειριστή Υπεύθυνη Δήλωση συμμόρφωσης με τις ανωτέρω απαιτήσεις εντός τριών (3) μηνών από την έκδοσή τους, άλλως ο αντίστοιχος Διαχειριστής απενεργοποιεί τη σύνδεση της εγκατάστασής τους με το Δίκτυο, λόγω αποκλειστικής υπαιτιότητας του παραγωγού ή αυτοκαταναλωτή, έως ότου επιβεβαιώσει τη συμμόρφωση με την απαίτηση. Οι σταθμοί με μονάδες παραγωγής που, αποδεδειγμένα, βάσει των προδιαγραφών του κατασκευαστή τους, δεν δύνανται να λειτουργήσουν στο εύρος απόκλισης τάσης και συχνότητας που προδιαγράφει ο Διαχειριστής, προσαρμόζονται κατάλληλα βάσει των κατευθύνσεων του αρμόδιου Διαχειριστή.»

Άρθρο 124

Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 58 του ν. 4001/2011

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθενται επτά εδάφια και παρ. 1Α, και οι παρ. 1 και 1Α διαμορφώνονται ως εξής:

«1 . Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας (Π.Κ.Υ.) ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ισχύ παροχής μέχρι και είκοσι πέντε κιλοβολταμπέρ (25 kVA), οι οποίοι είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στο καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.) διενεργείται επ' αόριστόν, αν ο πελάτης που έχει περιέλθει στο καθεστώς Κ.Υ. εξοφλεί προσηκόντως τους λογαριασμούς που εκδίδονται από τον εκάστοτε Π.Κ.Υ.. Σε περίπτωση μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών από τον πελάτη στον Π.Κ.Υ., το μέγιστο χρονικό διάστημα παραμονής στο καθεστώς Κ.Υ. περιορίζεται στους τέσσερις (4) μήνες, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις ειδικότερες προϋποθέσεις της παρ. 1Α.

Από το ως άνω χρονικό διάστημα εξαιρούνται οι ειδικές κατηγορίες ευάλωτων πελατών του άρθρου 52, όπως αυτοί εντάσσονται στο Μητρώο Ευάλωτων Πελατών σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ. 12112/20.6.2013 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1521). Εάν διαγραφούν από το Μητρώο Ευάλωτων Πελατών, οι εκάστοτε προθεσμίες του παρόντος εκκινούν από την ημερομηνία διαγραφής τους.

Σε κάθε περίπτωση, ο πελάτης δικαιούται οποτεδήποτε να καταρτίσει Σύμβαση Προμήθειας με Προμηθευτή της επιλογής του. Ο νέος Προμηθευτής οφείλει να κοινοποιήσει στον Π.Κ.Υ. τη Δήλωση Εκπροσώπησης Μετρητή Φορτίου του εν λόγω Πελάτη. Η λήξη της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από τον Π.Κ.Υ. λαμβάνει χώρα με την ενεργοποίηση της Δήλωσης Εκπροσώπησης, όπως η ημέρα αυτή καθορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και γνωστοποιείται στον Π.Κ.Υ., στον νέο Προμηθευτή και στον Πελάτη, σύμφωνα με τους Κώδικες Διαχείρισης των άρθρων 128 και 130, καθώς και τα εγχειρίδια εφαρμογής τους.

1Α . Έναν (1) μήνα πριν από τη συμπλήρωση του μέ- γιστου χρονικού διαστήματος παραμονής σε καθεστώς Π.Κ.Υ. της παρ. 1, ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ενημερώνει τον πελάτη ότι επίκειται υποβολή Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης του πελάτη και απενεργοποί- ησης Μετρητή Φορτίου σε συγκεκριμένη ημερομηνία, λόγω της ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών και συνακόλουθης λήξης του μέγιστου χρόνου παραμονής σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας και τον καλεί να εξοφλήσει ή να διακανονίσει την οφειλή του και να προβεί, εφόσον επιθυμεί την αδιάλειπτη ηλεκτροδότησή του, σε σύναψη σύμβασης με Προμηθευτή της επιλογής του.

Μετά την πάροδο της τετράμηνης διάρκειας της παρ. 1, για πελάτες που δεν πληρούν τα κριτήρια παραμονής σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας, ο Π.Κ.Υ. υποβάλλει την ανωτέρω Δήλωση Παύσης Εκπροσώπησης απενεργο- ποίησης Μετρητή στον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ο Διαχειριστής, εφόσον δεν του έχει υποβληθεί από έτερο Προμηθευτή Δήλωση Εκπροσώπησης ή εφόσον δεν του έχει γνωστοποιηθεί η έκδοση από αρμόδια αρχή ή δικαστήριο προσωρινής διαταγής ή απόφασης αναστολής εκτέλεσης της Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης του μετρητή, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 39 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 832/2013), αναλαμβάνει αμελλητί όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 8 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης (Β' 4737/2020) από την υποβολή της ανωτέρω Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης απενεργο- ποίησης Μετρητή, να ολοκληρωθεί η απενεργοποίηση του μετρητή από ασφαλές σημείο του Δικτύου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 6 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης.»

2. Ο υπολογισμός του μέγιστου χρονικού διαστήματος των τεσσάρων (4) μηνών της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011, για τους πελάτες που έχουν ήδη υπαχθεί σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος και αφορά ληξιπρόθεσμες οφειλές λόγω μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών σε Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας που δημιουργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Η μη εμπρόθεσμη ολοκλήρωση από τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής όλων των απαιτούμενων ενεργειών, σε εκτέλεση των Δηλώσεων Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου που έχουν υποβληθεί από τους Προμηθευτές Καθολικής Υπηρεσίας, λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση της εύλογης απόδοσης που αναγνωρίζεται επί της Ρυθμιζόμενης

Περιουσιακής Βάσης του Διαχειριστή σύμφωνα με μεθοδολογία που περιλαμβάνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων στη Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή.

Άρθρο 125

Καταπολέμηση της ρευματοκλοπής -

Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 και παρ. 4 άρθρου 7 ν. 4483/1965

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4483/1965 (Α' 118), περί ηλεκτροδότησης, αντικαθίσταται η αναφορά στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθεται τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την ηλεκτροδότηση των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και των υποσταθμών υποβάλλεται στο Ενιαίο Μητρώο Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων Υπεύθυνη Δήλωση του αδειούχου ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη με την οποία βεβαιώνεται ότι η εγκατάσταση έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ασφαλείας και παρέχεται εγγύηση για την επί διετία απρόσκοπτη λειτουργία της.

Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή άλλη Επιχείρηση Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ενημερώνεται για την ως άνω υποβολή και αναλόγως ηλεκτροδοτεί την εγκατάσταση ή τον υποσταθμό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Επί διαδοχής χρήστη καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας σε παροχή ηλεκτρικής ενέργειας επαγγελματικής χρήσης, ο νέος χρήστης προσκομίζει νέα επικαιροποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη στην οποία ο αδειούχος ηλεκτρολόγος εγκαταστάτης βεβαιώνει και τη μη παραβίαση της μετρητικής διάταξης.»

2. Στο άρθρο 7 του ν. 4483/1965, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Εάν ως υπαίτιος αδικήματος της ρευματοκλοπής της παρ. 2 του άρθρου 372 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., ν. 4619/2019, Α' 95) καταδικαστεί, με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, ηλεκτρολόγος, ο οποίος κατέχει νόμιμη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, το δικαστήριο επιβάλλει υποχρεωτικά ως παρεπόμενη ποινή την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος του άρθρου 65 του Π.Κ. ανεξαρτήτως του ύψους της στερητικής της ελευθερίας ποινής.»

Άρθρο 126

Ειδικότερα ζητήματα ενεργειακών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 31 ν. 4951/2022 και άρθρου 151 ν. 5037/2023

1 . Στην παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί διασφάλισης υλοποίησης έργων, στην περ. β) προστίθεται παραπομπή στο άρθρο 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92), προστίθενται περ. δ) και τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος, καθώς και του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92), γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες και δ) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 5. Για σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 24, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, για τους οποίους απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και απαιτείται η παροχή εκ νέου γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους φορείς, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας προσαυξάνεται κατά δεκαοχτώ (18) μήνες. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται σε αντίστοιχη παράταση των Εγγυητικών Επιστολών του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

Η παρούσα εφαρμόζεται και για περιπτώσεις σταθμών που έχει υποβληθεί αίτημα για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, και δεν έχει εκδοθεί έως την 30ή Απριλίου 2024 η σχετική διαπιστωτική πράξη από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.»

2 .α) Παρατείνονται μέχρι και δώδεκα (12) μήνες οι προθεσμίες για την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), εφόσον τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν από τη λήξη των ως άνω προθεσμιών, οι κάτοχοι αυτών υποβάλλουν στη Ρυθμιστική Αρχή

Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί για την προμήθεια του κύριου εξοπλισμού του έργου. Στην περίπτωση υποβολής των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ενημερώνει τον κάτοχο για παράταση, την οποία κοινοποιεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και στον αρμόδιο Διαχειριστή. Αν σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενταχθεί στις ευνοϊκές προβλέψεις της παρούσας για παράταση των προθεσμιών ενεργοποίησης, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) με παράλληλη παράταση των προθεσμιών για την ενεργοποίηση των σταθμών του πρώτου εδαφίου κατά τρεις (3) μήνες. Αν η σύνδεση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενεργοποιηθεί μετά την παράταση των τριών (3) μηνών, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται περαιτέρω κατά ένα τοις εκατό (1%) για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι ανώτατου συνολικού ορίου δέκα τοις εκατό (10%).

β) Οι προθεσμίες της περ. α της παρ. 3ι) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) για την υποβολή δήλωσης ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 ή αίτημα ενεργοποίησης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς δύναται να παρατείνονται μέχρι και τρεις (3) μήνες με παράλληλη απομείωση κατά ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) των Τιμών Αναφοράς που καταλάμβανε τους σταθμούς αυτούς την 1η Αυγούστου 2024.

3. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 151 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί προσαρμογής αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης α) μετά τη φράση «προσαυξάνονται για τη χρονική περίοδο» διαγράφονται οι λέξεις «δώδεκα μηνών (12) μηνών», β) η φράση «έναρξης ισχύος του παρόντος» αντικαθίσταται από τη φράση «28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024», και το άρθρο 151 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 151

Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης

Για σταθμούς των κατηγοριών 5, 6, 7, 8, 11, 12 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για σταθμούς του κατηγοριών 11, 12, 13, 16, 17 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 14 και 15 του

πίνακα Α της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι οποίοι έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της 28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η περίοδος εφαρμογής του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 127

Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4001/2011

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2190/1920 (Α' 144), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία. Η Γενική Συνέλευση είναι αρμόδια να αποφασίζει για θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητά της, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4972/2022 (Α' 181).»

Άρθρο 128

Σκοποί της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων -

Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 146 ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 146 του ν. 4001/2011 (Α' 179), σχετικά με τους σκοπούς της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), στην περ. β) προστίθεται η δυνατότητα συμμετοχής της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. σε κοινοπραξίες και εν γένει φορείς με συναφείς προς αυτή σκοπούς, προστίθεται περ. βα), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Για την επιδίωξη των σκοπών της η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. μπορεί:

α) να συνεργάζεται και να συνάπτει συμβάσεις με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο,

β) να συμμετέχει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή ιδρυόμενων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών και εν γένει φορέων που αναλαμβάνουν, υλοποιούν ή διαχειρίζονται συναφή με τους σκοπούς της Εταιρείας ενεργειακά έργα, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, να δανειοδοτεί τέτοιες επιχειρήσεις, να εγγυάται υπέρ αυτών, να εκδίδει ομολογιακά δάνεια, να συμμετέχει στο κεφάλαιο δανει-οδοτηθεισών από αυτήν επιχειρήσεων με μετατροπή σε μετοχές των εις χείρας της ομολογιών των δανείων αυτών, υπό τον όρο ότι η συμμετοχή της σε αυτές είναι συμβατή με την κείμενη νομοθεσία και το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο,

βα) να συμβάλλεται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της και να συμμετέχει σε έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,

γ) να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με τον σκοπό της,

δ) να προβαίνει σε κάθε άλλη ενέργεια και πράξη προς επιδίωξη των σκοπών της, στην ανάληψη κάθε δραστηριότητας και στη διενέργεια κάθε υλικής πράξης ή δικαιοπραξίας, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένης με τους σκοπούς της Εταιρείας, πάντα εντός των ορίων του Καταστατικού της και των διατάξεων του κείμενου νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου.»

Άρθρο 129

Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Αντικατάσταση άρθρου 151 ν. 4001/2011

Το άρθρο 151 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 151

Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας

και Διαχείρισης

1. Με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και μετά από έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού, εγκρίνεται ή τροποποιείται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης. Ο Κανονισμός έχει το ελάχιστο περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4972/2022 (Α' 181), δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας.

2. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2024 η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας προβαίνει σε:

- α) έγκριση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης και
- β) τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.»

Άρθρο 130

Πρόσληψη προσωπικού στην Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 152 ν. 4001/2011

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας

Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών, Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.) αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως τριάντα (30) θέσεις επιστημονικού προσωπικού και έως δέκα (10) θέσεις διοικητικού προσωπικού. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.. Το Προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από το ΑΣΕΠ.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011, περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, πέραν των ως άνω θέσεων προσωπικού, να συνάψει δεκαπέντε (15) συμβάσεις μίσθωσης έργου σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) ή εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6). Οι εν λόγω συμβάσεις δύναται να ανανεωθούν άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα, κατόπιν εκτίμησης της κατάστασης και της αξιολόγησης των προσώπων από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, χωρίς να καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, κατά το π.δ. 81/2003 (Α' 77). Η πρόσληψη γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η παροχή υπηρεσιών στις θέσεις αυτές δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο μετά τη λήξη των συμβάσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι αποδοχές του προσωπικού της παρούσας.»

Άρθρο 131

Υλοποίηση δράσεων και έργων Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας -

Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4389/2016

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθενται δύο εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο α' της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 143. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην Εταιρεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της Εταιρείας Συμμετοχών που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.). Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου. Για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η σύσταση εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού μπορούν να συνεργάζονται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, με οποιονδήποτε τρόπο.»

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 132

Εξορθολογισμός της χρήσης των κινήτρων για την περιβαλλοντική αναβάθμιση και βελτίωση της ποιότητας ζωής σε πυκνοδομημένες και αστικές περιοχές έως την έγκριση των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων - Ενίσχυση των ελέγχων - Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 27, τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού και παρ. 1 άρθρου 44 ν. 4495/2027

1. Στο άρθρο 27 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99) προστίθεται παρ. 8, ως εξής:

«8. α. Από την 1η Μαΐου 2024 και μέχρι την έγκριση των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2025:

αα) Τα κίνητρα των περ. α) έως δ) της παρ. 1 του άρθρου 10 εφαρμόζονται μόνο στις περιοχές του πεδίου εφαρμογής του με ισχύοντα σ.δ. μεγαλύτερο του 0,8.

ββ) Το συνολικό ύψος της προσαύξησης κατά την εφαρμογή των κινήτρων της παρ. 1 του άρθρου 10, καθώς και της παρ. 8 του άρθρου 15 δεν δύναται: i) να υπερβαίνει συνολικά τα δύομιση μέτρα (2,50 μ.) για σ.δ. μεγαλύτερο του 0.8 έως και 1.6 και ii) τα τρία μέτρα (3,00 μ.) για σ.δ. μεγαλύτερο του 1.6.

β. Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες προ της 1η Μαΐου 2024 με χρήση των κινήτρων της περ. α) εκτελούνται όπως εκδόθηκαν και αναθεωρούνται δυνάμει των ισχυουσών κατά την έκδοσή τους διατάξεων.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ΝΟΚ, περί εξειδίκευσης των προϋποθέσεων για τα φυτεμένα δώματα, προστίθενται οι λέξεις «ο τρόπος διενέργειας και η

περιοδικότητα των ελέγχων τήρησης των όρων του παρόντος, το ύψος των προστίμων υπέρ του Πράσινου Ταμείου σε περίπτωση μη υλοποίησης της ως άνω τεχνικής έκθεσης, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το περιεχόμενο του φακέλου των δικαιολογητικών και οι επιμέρους προδιαγραφές σχεδίων και τεχνικής έκθεσης, που υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία για την κατασκευή Φυτεμένης Επιφάνειας, ο τρόπος διενέργειας και η περιοδικότητα των ελέγχων τήρησης των όρων του παρόντος, το ύψος των προστίμων υπέρ του Πράσινου Ταμείου σε περίπτωση μη υλοποίησης της ως άνω τεχνικής έκθεσης, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα προσδιορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4495/2017 (Α' 167) αναφορικά με τα στάδια ελέγχου οικοδομικών αδειών, προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο έλεγχος ορθής εφαρμογής είναι υποχρεωτικός για κάθε έργο που εκτελείται με οικοδομική άδεια ή άδεια δόμησης, με έναρξη εργασιών μετά την 1.3.2012. Οι έλεγχοι διενεργούνται από διαφορετικούς κάθε φορά Ελεγκτές Δόμησης με αυτοψία και έλεγχο της εφαρμογής των μελετών, σύμφωνα με τις οποίες εκδόθηκε η άδεια δόμησης ή η οικοδομική άδεια.

Για οικοδομικές άδειες κτιρίων σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας, βάσει του άρθρου 25 του ν. 4067/2012, καθώς και δημιουργίας φυτεμένων επιφανειών του άρθρου 18 του ίδιου νόμου, πέραν των ελέγχων της παρούσας και μετά τη σύνδεση του κτιρίου με τα δίκτυα, διενεργείται επαναληπτικός έλεγχος ανά πέντε (5) έτη από διαφορετικούς κάθε φορά Ελεγκτές Δόμησης.»

4. Για την εκπόνηση «Μελέτης αξιολόγησης της εφαρμογής των κινήτρων για την περιβαλλοντική αναβάθμιση και βελτίωση της ποιότητας ζωής σε πυκνοδομημένες και αστικές περιοχές», επιτρέπεται η ανάθεση σύμβασης με τη διαδικασία του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), άπαξ, και μέχρι του ορίου της περ. β) του άρθρου 5 του ν. 4412/2016. Η εκπόνηση της μελέτης δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο της μελέτης.

Άρθρο 133

Ρυθμίσεις για τους κοινόχρηστους χώρους σε περίπτωση επανεπιβολής ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 89 και αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 93 ν. 4759/2020

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 89 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί επανεπιβολής της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης, παρατείνονται τα χρονικά διαστήματα του δεύτερου και τετάρτου εδαφίου, προστίθεται πέμπτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η πρόταση της παρ. 3 του άρθρου 88 διαβιβάζεται στον αρμόδιο Περιφερειάρχη. Εάν, δι' αυτής προτείνεται η ολική ή μερική επανεπιβολή της απαλλοτρίωσης, ο Περιφερειάρχης λαμβάνει απόφαση εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία της συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου. Η απόφαση περιλαμβάνει το εμβαδόν του ρυμοτομούμενου τμήματος της ιδιοκτησίας, προκειμένου να καθορισθεί η αποζημίωση και δημοσιεύεται, χωρίς άλλες διατυπώσεις, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μετά από την έκδοση της απόφασης επανεπιβολής της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης ο οικείος δήμος είτε παρακαταθέτει, εντός προθεσμίας δεκαοκτώ (18) μηνών, την προσήκουσα αποζημίωση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπέρ δικαιούχου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, είτε εκδίδει χρηματικό ένταλμα πληρωμής της προσήκουσας αποζημίωσης στον ιδιοκτήτη. Για ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, οι οποίες έχουν επανεπιβληθεί από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 έως την 1η Μαΐου 2024 και αφορούν αποκλειστικά κοινόχρηστους χώρους, και προκειμένου να καταστεί δυνατή η διατήρηση σημαντικών τέτοιων χώρων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού με γνώμονα τη διασφάλιση καλύτερης ποιότητας ζωής για τους πολίτες, η προθεσμία για την καταβολή της προσήκουσας αποζημίωσης είναι τριάντα έξι (36) μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης επανεπιβολής της απαλλοτρίωσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφόσον οι φερόμενοι ως δικαιούχοι υποβάλουν εγγράφως δήλωση, εντός ενός (1) μηνός από την 1η Μαΐου 2024, με την οποία δηλώνουν ότι επιθυμούν τη διατήρηση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης και η δήλωσή τους γίνει αποδεκτή με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του οικείου Δήμου.

Παράβαση οποιασδήποτε από τις παραπάνω προθεσμίες, έχει ως συνέπεια την αυτοδίκαιη οριστική άρση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης. Η παράβαση

αυτή μπορεί να διαπιστώνεται με πράξη του συντονιστή της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, μετά από σχετικό αίτημα του ενδιαφερομένου.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 93 του ν. 4759/2020, περί κάλυψης της αποζημίωσης σε περίπτωση επανεπιβολής ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το Πράσινο Ταμείο δύναται να καλύπτει το σύνολο της προσήκουσας αποζημίωσης, με δικαιούχο της καταβολής τον Δήμο, για την επανεπιβολή ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης, με σκοπό τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων της παρ. 1 στο πλαίσιο ειδικού χρηματοδοτικού προγράμματος, το οποίο εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, υπό τους όρους που ορίζονται στην απόφαση της έγκρισής του, εφόσον, εντός έξι (6) μηνών από την καταβολή, συνταχθεί και κυρωθεί από τον οικείο Δήμο Πράξη Εφαρμογής ή Πράξη Αναλογισμού και υποβληθεί από τον δικαιούχο της αποζημίωσης αίτηση ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για την αναγνώρισή του ως δικαιούχου της αποζημίωσης. Σε περίπτωση: α) μη τήρησης των άνω προϋποθέσεων, ή β) αν το αρμόδιο δικαστήριο απέρριψε την κατ' άρθρο 26 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001) αίτηση αναγνώρισης δικαιούχου της αποζημίωσης, ή γ) με αμετάκλητη απόφασή του κατά την τακτική διαδικασία αναγνώρισε ότι ο ιδιώτης δεν είναι κύριος του ρυμοτομούμενου, επειδή το ακίνητο ανήκει στο Δημόσιο, σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σε φορείς του δημόσιου τομέα, η γενο- μένη καταβολή λογίζεται ως αχρεώστητη και το Πράσινο Ταμείο αναζητεί από τον Δήμο τα ποσά που κατέβαλε.

Εάν καθοριστεί με δικαστική απόφαση δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 89 προσωρινή ή οριστική μονάδα χαμηλότερη από την προσήκουσα, κατά την παρ. 3 του άρθρου 88, η διαφορά μεταξύ της καταβληθείσας από το Πράσινο Ταμείο αποζημίωσης και εκείνης που καθορίστηκε δικαστικά λογίζεται ως αχρεώστητη καταβολή και το Ταμείο αναζητεί από τον Δήμο το επιπλέον καταβληθέν ποσό με κάθε νόμιμο μέσο. Στο ειδικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο εγκρίνεται με την κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου, προβλέπονται οι διαδικασίες, με τις οποίες ανακτώνται τα ποσά που έχουν καταβληθεί αχρεώστητως, μετά τη σύνταξη της πράξης αναλογισμού ή εφαρμογής ή τον δικαστικό καθορισμό της τιμής μονάδας αποζημίωσης ή τη δικαστική αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης, στις οποίες δύνανται να συμπεριληφθούν προβλέψεις ιδίως για τον καταλογισμό, τη δέσμευση διαθεσίμων και τον ορισμό υπολόγων.»

Άρθρο 134

Ρύθμιση θεμάτων εφαρμογής Πολεοδομικής Μελέτης Οικοδομικών Συνεταιρισμών - Προσθήκη παρ. 15 στο άρθρο 39 του

ν. 4030/2011

Στο άρθρο 39 του ν. 4030/2011 (Α' 249), περί νέου τρόπου έκδοσης αδειών δόμησης και ελέγχου κατασκευών, προστίθεται παρ. 15 ως εξής:

«15. Η απόφαση έγκρισης των διαγραμμάτων εφαρμογής με τη διανομή των οικοπέδων, τον ονομαστικό πίνακα των αντίστοιχων δικαιούχων μελών και την, αναπόσπαστα συνημμένα στα στοιχεία αυτά, πράξη συμβολαιογραφικής παραχώρησης και μεταβίβασης στον οικείο Δήμο των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης Οικοδομικών Συνεταιρισμών, επέχει θέση πράξης εφαρμογής της ως άνω πολεοδομικής μελέτης, η οποία, σύμφωνα με την ισχύουσα τοπική αρμοδιότητα, καταχωρίζεται στα κτηματολογικά βιβλία του νομικού προσώπου δημοσίου δίκαιου «Ελληνικό Κτηματολόγιο» ή μεταγράφεται στα βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου με επιμέλεια του οικείου Οικοδομικού Συνεταιρισμού, που ενεργεί τόσο για ίδιο λογαριασμό, όσο και για λογαριασμό των δικαιούχων μελών του. Με την καταχώριση ή μεταγραφή του πρώτου εδαφίου επέρχονται όλες οι γεωμετρικές μεταβολές στο ακίνητο, που προβλέπονται στην ως άνω εγκεκριμένη πολεοδομική μελέτη, καθώς και οι μεταβολές στα εμπράγματα δικαιώματα επί των οικοπέδων του ακινήτου που περιέρχονται κατά κυριότητα στους δικαιούχους - μέλη του Οικοδομικού Συνεταιρισμού.»

Άρθρο 135

Σώρευση της άδειας κατεδάφισης και της έγκρισης εργασιών κατεδάφισης στην περιοχή της Ανάπλασης Ι - Προσθήκη περ. Ι στην παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3983/2011

Στην παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 3983/2011 (Α' 144), περί άδειας δόμησης και λειτουργίας του γηπέδου ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ, προστίθεται περ. Ι ως εξής:

«Ι. Στην άδεια κατεδάφισης της περ. Α' της παρ. 4 του άρθρου 23 που απαιτείται για την αναθεώρηση της έγκρισης και της άδειας δόμησης του γηπέδου ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ, περιλαμβάνονται και οι αυθαίρετες κατασκευές της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167). Για τις αυθαίρετες κατασκευές της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 εφαρμόζονται οι περ. Β' και Γ' της παρ. 4 του παρόντος, περί διάρκειας ισχύος της άδειας κατεδάφισης και προϋποθέσεων έκδοσης άδειας λειτουργίας του γηπέδου Ποδοσφαίρου στην Περιοχή Ανάπλασης ΙΙ, αντίστοιχα.»

Άρθρο 136

Παρατάσεις προθεσμιών - Τροποποιήσεις παρ. 7 άρθρου 17 ν. 4936/2022, παρ. 4 άρθρου 53Α ν. 4662/2020, άρθρου 96 ν. 4504/2017, παρ. 2 άρθρου 293 ν. 5020/2023

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4936/2022 (Α' 105), περί εκπόνησης των Δημοτικών Σχεδίων Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ), οι λέξεις «από 1η Ιανουαρίου 2024» αντικαθίστανται με τις λέξεις «από 1ης Ιανουαρίου 2025», και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Η εκπόνηση του ΔηΣΜΕ και οι επικαιροποιήσεις του, από 1ης Ιανουαρίου 2025 αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής.»

2. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Α' 27), περί προθεσμίας υποβολής υπεύθυνης δήλωσης για τις υποχρεώσεις πυροπροστασίας, προστίθενται εδάφια τρίτο και τέταρτο, σχετικά με την παράταση αυτής, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι υπόχρεοι της παρ. 3, μέχρι την 30ή Απριλίου κάθε έτους, προβαίνουν στην υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων πυροπροστασίας των ιδιοκτησιών τους στο Εθνικό Μητρώο της παρ. 1. Για την αποτελεσματική διενέργεια των ελέγχων, ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων του πρώτου εδαφίου, δημιουργείται ηλεκτρονική φόρμα καταγγελιών. Για το πρώτο έτος σύστασης του μητρώου ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής υπεύθυνης δήλωσης των υπόχρεων της παρ. 3 ορίζεται η 31η Μαΐου 2024. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου δύναται να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.»

3. Στο άρθρο 96 του ν. 4504/2017 (Α' 184), περί κατασκευών εντός περιοχών δικαιοδοσίας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων: α) η προθεσμία του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 1 παρατείνεται από τη λήξη της, β) οι προθεσμίες των εδαφίων πρώτου και τρίτου της παρ. 3 παρατείνονται από τη λήξη τους, και οι παρ. 1 έως 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης Λιμένων, στις περιοχές δικαιοδοσίας των οποίων υφίστανται κατασκευές (σκιάστρα, τέντες, πέργκολες), που υλοποιήθηκαν χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής, οφείλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, να εκπονήσουν μελέτες, για την υλοποίηση νέων κατασκευών, με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) αρμονική ένταξη στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, και ως προς το σχεδιασμό αλλά και ως προς τα χρησιμοποιούμενα υλικά,

β) εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης για πεζούς και ΑμεΑ,

γ) εξασφάλιση προϋποθέσεων βιοκλιματικής συμπεριφοράς.

Οι ανωτέρω μελέτες εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, η οποία τεκμαίρεται δοθείσα μετά παρέλευσης τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των μελετών. Σε κατασκευές που εμπίπτουν σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού.

2. Κάθε νέα κατασκευή υλοποιείται, σύμφωνα με τις εκπονηθείσες μελέτες, μετά τη λήψη των κατά νόμο απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων. Στην περίπτωση αυτή και μόνο για την έκδοση των ανωτέρω αδειών και εγκρίσεων, δεν απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας.

3. Η καθαίρεση των κατασκευών που υλοποιήθηκαν χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής, διενεργείται μέχρι την 31η Μαρτίου 2025 είτε με ευθύνη του ιδιώτη είτε με μέριμνα των αρμοδίων υπηρεσιών της οικείας Περιφέρειας. Το κόστος των δαπανών της καθαίρεσης των αυθαίρετων κατασκευών βαρύνει τους χρήστες αυτών.

Μέχρι την 31η Μαρτίου 2025 είναι δυνατή, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η παραχώρηση της χρήσης του υποκείμενου και παρακείμενου χώρου των κατασκευών της παρ. 1, με απόφαση του φορέα διοίκησης και

εκμετάλλευσης λιμένα, που κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Στην αίτηση προς τον φορέα για την παραχώρηση του προηγούμενου εδαφίου επισυνάπτεται βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού για τη στατική επάρκεια των υφισταμένων κατασκευών. Στις περιπτώσεις κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων για τη λήψη απόφασης παραχώρησης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού.»

4. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 293 του ν. 5020/2023 (Α' 29) για την έναρξη ισχύος του άρθρου 4 του εν λόγω νόμου, περί της καταχώρισης πλοίων καθαρής χωρητικότητας κάτω των δέκα (10) κόρων, σε ειδικό δημόσιο βιβλίο μικρών πλοίων, παρατείνεται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Το άρθρο 4 τίθεται σε ισχύ την 31η Δεκεμβρίου 2024,

β) τα άρθρα 5 και 7 έως 9 τίθενται σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2023.»

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΗ.Τ.Ε.

Άρθρο 137

Διάθεση τροχαίου υλικού και παρελκομένων -

Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 51 ν. 5092/2024

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 5092/2024 (Α' 33), περί συμβάσεων προμήθειας τροχαίου υλικού για εκτέλεση συγκοινωνιακού έργου με μέσα οδικής μεταφοράς, μετά τη φράση «του παρόντος» προστίθεται η φράση «καθώς και η περαιτέρω διάθεσή του από τις ανώνυμες εταιρείες του Δημοσίου «Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» και «Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία» στους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου προς χρήση», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η μεταβίβαση της κυριότητας του τροχαίου υλικού και των παρελκομένων του, συντελείται με την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία

δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την οποία προσδιορίζονται το προς μεταβίβαση τροχαίο υλικό και τα παρελκόμενα του, καθορίζονται οι σχετικές διαδικασίες έκδοσης των αδειών κυκλοφορίας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η μεταβίβαση του τροχαίου υλικού και των παρελκομένων του δυνάμει του παρόντος, καθώς και η περαιτέρω διάθεσή του από τις ανώνυμες εταιρείες του Δημοσίου «Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» και «Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία» στους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου προς χρήση, απαλλάσσεται κάθε φόρου, τέλους, εισφοράς και πάσης φύσης οικονομικής επιβάρυνσης.»

Άρθρο 138

Ρυθμίσεις για την κυκλοφορία των επιβατηγών δημοσίας χρήσης οχημάτων «ΤΑΞΙ» που συμπληρώνουν το όριο ηλικίας απόσυρσης έως και την 30ή Απριλίου 2024

Οχήματα, για τα οποία έχει ανασταλεί έως και την 30ή Απριλίου 2024, δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 61 του ν. 5079/2023 (Α' 215), η ισχύς των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 89 του ν. 4070/2012 (Α' 82) για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των επιβατηγών δημοσίας χρήσης οχημάτων «ΤΑΞΙ», καθώς και οχήματα των οποίων το ανωτέρω όριο λήγει από 1η Μαΐου 2024 έως 31η Ιουλίου 2024, δύνανται να κυκλοφορούν έως και την 31η Ιουλίου 2024, εφόσον: α) οι ιδιοκτήτες ή οι οδηγοί αυτών έχουν στην κατοχή τους και επιδεικνύουν σε κάθε έλεγχο, Δελτίο Παραγγελίας ή άλλο σχετικό αποδεικτικό έγγραφο αγοράς οχήματος που θα αντικαταστήσει το προς απόσυρση όχημα, το οποίο φέρει ημερομηνία έως και την 30ή Απριλίου 2024 και σχετικό τραπεζικό αποδεικτικό καταβολής προκαταβολής ίσης τουλάχιστον με το είκοσι τοις εκατό (20%) της αξίας του νέου αυτού οχήματος, με ημερομηνία έως και την 30ή Απριλίου 2024, ή β) οι ιδιοκτήτες αυτών, θεμελιώνουν από 1ης Μαΐου 2024 έως 31ης Ιουλίου 2024 δικαίωμα συνταξιοδότησης, το οποίο αποδεικνύεται, εφόσον ζητηθεί, με την επίδειξη αίτησης συνταξιοδότησης ή άλλου σχετικού δημόσιου εγγράφου.

Άρθρο 139

Επιπρόσθετη επιχορήγηση για την αναβάθμιση και την ασφάλεια του σιδηροδρομικού δικτύου

Για την κάλυψη έκτακτων, κατεπειγουσών και απρόβλεπτων αναγκών για την αναβάθμιση και την ασφάλεια του σιδηροδρομικού δικτύου, ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.) δύναται να επιχορηγηθεί, μέσω του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών από το αποθεματικό του τακτικού προϋπολογισμού: α) για το έτος 2024 μέχρι του ποσού των επτά εκατομμυρίων (7.000.000) ευρώ, β) για το έτος 2025 μέχρι του ποσού των δέκαοκτώ εκατομμυρίων (18.000.000) ευρώ, επιπροσθέτως της χρηματοδότησης που προβλέπουν η παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4408/2016 (Α' 135) και η παρ. 5.2 του άρθρου 5 της από 6.7.2023 Συμβατικής Συμφωνίας μεταξύ ελληνικού δημοσίου και Ο.Σ.Ε. Α.Ε..

Άρθρο 140

Θέματα Μητρώων συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 144

ν. 4764/2020 και άρθρων 39 και 65 π.δ. 71/2019

1. Η παρ. 2 του άρθρου 144 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί θεμάτων Μητρώων συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε.), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται στην υπηρεσία τήρησης των Μητρώων μετά την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων των ΜΗ.Τ.Ε., που ορίζεται με τη διαπιστωτική πράξη της παρ. 24 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74), κρίνονται σύμφωνα με το π.δ. 71/2019 (Α' 112), με εξαίρεση την παρ. 3 του άρθρου 2 και τις παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 12 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος, καθόσον αφορά την εγγραφή φυσικών προσώπων στη βαθμίδα 0 του Μητρώου Εμπειρίας Μελετητών (Μ.Ε.Μ.) και του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) αντίστοιχα. Για την εγγραφή στις υπόλοιπες τάξεις δεν απαιτείται η προηγούμενη εγγραφή στην βαθμίδα 0.».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 39 του π.δ. 71/2019 (Α' 112), περί Μητρώων συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε.), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εντός εννέα (9) μηνών από τη θέση σε λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων των ΜΗ.Τ.Ε., κατά την ημερομηνία που ορίζεται στη διαπιστωτική πράξη της παρ. 24 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74), οι μελετητικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στα Μητρώα Μελετητών και Γραφείων Μελετών υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση επανάκρισης για την κατάταξή τους στην αντίστοιχη κατηγορία μελέτης και τάξη, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

Η απόφαση κατάταξης της μελετητικής επιχείρησης στο ΜΗ.Μ.Ε.Δ.Ε. εκδίδεται μέσα σε προθεσμία εννέα (9) μηνών από την υποβολή της αίτησης στην υπηρεσία τήρησης του ΜΗ.Μ.Ε.Δ.Ε..»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, περί μεταβατικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Εντός εννέα (9) μηνών από τη θέση σε λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων των ΜΗ.Τ.Ε., κατά την ημερομηνία που ορίζεται στη διαπιστωτική πράξη της παρ. 24 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74), οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.Ε.Π. υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση επανάκρισης για την κατάταξή τους στην αντίστοιχη κατηγορία έργων ή εξειδικευμένη εργασία και τάξη στα Τμήματα Ι και ΙΙ του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. (άρθρα 45 και 47), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος. Η επανάκριση διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν.

Η απόφαση κατάταξης της εργοληπτικής επιχείρησης στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εκδίδεται μέσα σε προθεσμία εννέα (9) μηνών από την υποβολή της αίτησης στην υπηρεσία τήρησης του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε..»

Άρθρο 141

Μεταβατικές διατάξεις ισχύος βεβαιώσεων εγγραφής και πτυχίων που αφορούν στο

ΜΗ.Τ.Ε. - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 39 και παρ. 6 άρθρου 65 π.δ. 71/2019

1. Η παρ. 2 του άρθρου 39 του π.δ. 71/2019 (Α' 112), περί μεταβατικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα πτυχία των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελετητών και στο Μητρώο Γραφείο Μελετών που είναι σε ισχύ κατά την 3η Ιουλίου 2019 και όσα εκδόθηκαν εφεξής και είναι σε ισχύ, κατά την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 24 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74), εξακολουθούν να ισχύουν, για το διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης κατάταξης της μελετητικής επιχείρησης στο ΜΗ.Μ.Ε.Δ.Ε. υπό την προϋπόθεση υποβολής της αίτησης επανάκρισης της παρ. 1, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται σε αυτό.

Η απόφαση κατάταξης εκδίδεται εντός της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1.

Με την πάροδο της προθεσμίας των εννέα (9) μηνών από την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων των ΜΗ.Τ.Ε. παύει η ισχύς όλων των πτυχίων για τα οποία δεν υποβλήθηκε αίτηση επανάκρισης εντός της ως άνω προθεσμίας.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, περί μεταβατικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«6 . Οι βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και τα πτυχία εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων που είναι σε ισχύ κατά την 3η Ιουλίου 2019, και όσα εκδόθηκαν εφεξής, μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 24 του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (Α' 74), εξακολουθούν να ισχύουν για το διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης κατάταξης της μελετητικής επιχείρησης στο ΜΗ.Μ.Ε.Δ.Ε. υπό την προϋπόθεση υποβολής της από την παρ. 1 του άρθρου 65 προβλεπόμενης αίτησης επανάκρισης, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται σε αυτό.

Η απόφαση κατάταξης εκδίδεται εντός της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1.

Με την πάροδο της προθεσμίας των εννέα (9) μηνών από την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων των ΜΗ.Τ.Ε. παύει η ισχύς όλων των πτυχίων για τα οποία δεν υποβλήθηκε αίτηση επανάκρισης εντός της προθεσμίας αυτής.

Για το χρονικό διάστημα των εννέα (9) μηνών από τη θέση σε λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων των ΜΗ.Τ.Ε., και εφόσον εντός αυτού υποβληθεί

αίτηση επανάκρισης ή δήλωσης της παρ. 2, μέχρι την έκδοση σχετικής απόφασης, εξακολουθεί να εκδίδεται, σύμφωνα με τα ισχύοντα μέχρι την 3η Ιουλίου 2019, η ενημερότητα πτυχίου για εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι καταταγμένες στις τάξεις 3η έως 7η.»

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ

Άρθρο 142

Καθήκοντα, στελέχωση και διοικητική υπαγωγή Ειδικών Μονάδων Δασικών Επιχειρήσεων - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 38 του ν. 4892/2022

Στο άρθρο 38 του ν. 4892/2022 (Α΄ 28), περί Ειδικών Μονάδων Δασικών Επιχειρήσεων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Για τις αντιπυρικές περιόδους 2024 και 2025, οι Ειδικές Μονάδες Δασικών Επιχειρήσεων, πέραν των καθηκόντων της παρ. 1, επιτελούν το έργο των πεζοπόρων και αερομεταφερόμενων τμημάτων του Πυροσβεστικού Σώματος.»

Άρθρο 143

Ανάθεση αρμοδιοτήτων στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος για δράσεις πολιτικής προστασίας - Προσθήκη άρθρου 18Α στον ν. 4662/2020

Στον ν. 4662/2020 (Α΄ 27) προστίθεται άρθρο 18Α ως εξής:

«Άρθρο 18Α

Ανάθεση αρμοδιοτήτων στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος για δράσεις πολιτικής προστασίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας δύναται να ανατίθενται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) καθήκοντα υλοποίησης και διαχείρισης δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ» της παρ. 4 του άρθρου 225 του ν. 4782/2021

(Α' 36) με στόχο την υλοποίηση παρεμβάσεων που θα ενισχύσουν τους άξονες προτεραιοποίησης και θα συμβάλλουν στην αμεσότερη ανταπόκριση του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων της Πολιτικής Προστασίας. Τα καθήκοντα αυτά ασκούνται σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και τους συναρμόδιους φορείς.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται το ποσό που αντιστοιχεί σε διαχειριστικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας και υποστήριξης από το Τ.Ε.Ε. για την υλοποίηση και διαχείριση των δράσεων της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Το ποσοστό του προϋπολογισμού των δράσεων που διαχειρίζεται το Τ.Ε.Ε., για την κάλυψη των διαχειριστικών του δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας και υποστήριξης, ανάλογα με το εύρος των εργασιών που αναλαμβάνει, ανέρχεται σε ποσοστό έως δύο τοις εκατό (2%) επί του προϋπολογισμού των δράσεων και βαρύνει τη Συλλογική Απόφαση του μέσου χρηματοδότησης της δράσης του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.»

Άρθρο 144

Συμφηφισμός και επιστροφή ποσών έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε φυσικά και νομικά πρόσωπα - Προσθήκη παρ. 2α στο άρθρο εξηκοστό έκτο του ν. 4839/2021

Στο άρθρο εξηκοστό έκτο του ν. 4839/2021 (Α' 181), περί συμφηφισμού και επιστροφών ποσών έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2, οι δικαιούχοι πρώτης αρωγής της υποπερ. αγ) της περ. α) και της υποπερ. βγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου εξηκοστού τρίτου, για επαγγελματικές κτιριακές εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών, κτηνοτροφικών, πτηνο-τροφικών και χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων και για κατοικίες και λοιπά κτίρια μη επαγγελματικής χρήσης που έχουν υποστεί ελαφρές βλάβες, οι οποίες δεν τα καθιστούν ακατάλληλα για χρήση και εφόσον δεν φέρουν βλάβες στον φέροντα οργανισμό τους, δύνανται να αιτηθούν την ολοκλήρωση της διαδικασίας, χωρίς τον καθορισμό τους ως δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής, προσκομίζοντας δικαιολογητικά για την πιστοποίηση

ολοκλήρωσης σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) των εργασιών αποκατάστασης των βλαβών.

Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η υποβολή αίτησης και φακέλου για τον καθορισμό τους ως δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής και το ποσό της υποπερ. αγ) της περ. α) και της υποπερ. βγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου εξηκοστού τρίτου θεωρείται ως χορηγηθείσα εφάπαξ οικονομική ενίσχυση για τις ολοκληρωθείσες κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του επομένου εδαφίου εργασίες επισκευής, με την οποία εξοφλείται κάθε απαίτηση από το ελληνικό δημόσιο. Με την υποβολή της αίτησης ολοκλήρωσης της διαδικασίας τεκμαίρεται η παραίτηση από οιαδήποτε αξίωση καταβολής επιπλέον ενίσχυσης από το ελληνικό δημόσιο, ακόμα και αν το ποσό που καταβλήθηκε από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης των εργασιών αποκατάστασης των βλαβών υπερβαίνει το ποσό που έλαβαν δυνάμει της υποπερ. α) της περ. α) ή της υποπερ. βγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου εξηκοστού τρίτου.

Αν από τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά προκύπτει ότι για την ολοκλήρωση των εργασιών αποκατάστασης των βλαβών καταβλήθηκε ποσό μικρότερο από το ποσό της πρώτης αρωγής της υποπερ. αγ) της περ. α) και της υποπερ. βγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου εξηκοστού τρίτου, τότε το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται στο ελληνικό δημόσιο ως αχρεωστήτως καταβληθέν. Ειδικά για τις επιχειρήσεις, το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου σύμφωνα με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4979/2022, Α' 190).

Προϋπόθεση για την εφαρμογή της παρούσας είναι η παραίτηση του ιδιοκτήτη και των συνιδιοκτητών, όπου υπάρχουν περισσότεροι του ενός ιδιοκτήτες, των λειτουργικά ανεξάρτητων ιδιοκτησιών από το δικαίωμα υποβολής αίτησης και φακέλου ή από τις ήδη υποβληθείσες αιτήσεις και φακέλους, για τον καθορισμό τους ως δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.

Με την κοινή απόφαση της παρ. 9 του άρθρου εξηκοστού τρίτου, εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις, καθορίζονται τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία και ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων, το περιεχόμενο των αιτήσεων, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 145

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα.

Παράρτημα

A

Σχήμα 1: διάταξη θέσεων σε σειρά

Παράρτημα

B

Σχήμα 2: διάταξη θέσεων υπό γωνία σε σειρά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

Άρθρου 125 ΙΓν. 4495/2017

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	Ποσοστό προσαύξησης προστίρου
1. <u>Μικροεπερβάσεις/ επερβάσεις εύκολα αναστρέψιμες</u>	10%
2. <u>Επερβάσεις δύσκολα και ρη αναστρέψιρες</u> α. Προσχώσεις και έργα στο θαλάσσιο χώρο β. Σοβαρή αλλοίωση παράκτιου περιβάλλοντος γ. Κατασκευές μονίμου φύσεως συνήθως από σκυρόδεμα δ. Καταστροφή νόμιμα υφιστάμενων έργων	25%

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2024

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Εξωτερικών
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Εθνικής Άμυνας	Εσωτερικών	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ -	ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ
Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	Υγείας
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ -
Προστασίας του Πολίτη	Υποδομών και Μεταφορών	Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ
Ανάπτυξης	Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	Δικαιοσύνης
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Πολιτισμού	Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Τουρισμού	Ψηφιακής Διακυβέρνησης
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Επικρατείας	
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 1 Μαΐου 2024

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία

αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

- **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180) Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000) Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139) Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	
	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.